

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

31.08.2022

с. Верхний Услон

КАРАР

930

Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә муниципаль мәдәният учреждениеләре һәм өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартлары турында» 2022 ел, 27 июнь, 82 нче карарына үзгәрешләр керту хакында

«Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының аерым карарларына үзгәрешләр керту турында» 15.06.2022 ел № 566 Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары нигезендә Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә муниципаль мәдәният учреждениеләре һәм өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартлары турында» 27.01.2022 ел, №82 карарына тубәндәге өстәмәләр кертергә:

курсәтелгән карап белән расланган Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт хакы шартлары турында нигезләмәдә:

VI бүлегендәге 4.3 пунктны киләсе редакциядә бәяң итәргә:

«4.3. Россия Федерациясе Президентының "2012-2017 елларга балалар мәнфәгатьләрендә гамәлләрнең милли стратегиясе турында" 2012 елның 1 июнендейгэ 761 номерлы Указы белән билгеләнгән өстәмә белем бирү оешмаларында эшләүчеләрнең эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру һәм ирешелгән максатчан курсәткечләр дәрәжәсен саклап калу максатларында, педагогика хезмәткәрләре вазыйфаларының һәнәри-квалификация төркеменә керүче хезмәткәрләргә төп эш урыны һәм акчалар булганда төп вазыйфа буенча бер тапкыр бирелә стимул түләү. Әлеге максатларда түләүнен тәртибе, шартлары һәм конкрет

куләме өстәмә белем бирү мәгариф оешмасының локаль норматив актлары белән билгеләнә.»;

VIII бүлектә:

5 пунктның беренче абзацын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«5. Өстәмә белем бирү мәгариф оешмасы житәкчесенә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручи характердагы түләүләр, эшчәнлекнең нәтижәлелеге критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алыш, өстәмә белем бирү оешмасын гамәлгә куючи тарафыннан билгеләнә.»;

6 пунктны киләсе редакциядә бәян итәргә:

«6. Өстәмә белем бирү оешмаларында житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыручи характердагы түләүләр, аларның эшчәнлек нәтижәлелеге критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алыш, өстәмә белем бирү оешмасы житәкчесе тарафыннан билгеләнә. Житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга стимуллаштыручи характердагы түләүләр ай саен, квартал саен, бер ел эш нәтижәләре буенча, мөһим һәм аеруча мөһим йөкләмәләрне үтәгән өчен башкарылырга мөмкин. Житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга стимуллаштыручи характердагы түләүләрнең ин чик дәрәҗәсе өстәмә белем бирү мәгариф оешмасы житәкчесенең стимуллаштыручи характердагы түләүләренең 70 процента дәрәҗәсендә билгеләнә.»;

курсөтегән карар белән расланган Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы муниципаль китапханәләре, мәдәни-ял учреждениеләре, музейлары мәдәният хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәт хакы шартлары турында нигезләмәдә:

IV бүлектәге 4.17 пунктны киләсе редакциядә бәян итәргә:

«4.17. Россия Федерациясе Президентының "Дәүләт социаль сәясәтен гамәлгә ашыру чарапары турында" 2012 елның 7 маенданы 597 номерлы Указы нигезендә билгеләнгән максатчан курсөткечләрнең нәтижәлелеген күтәрү максатларында мәдәният хезмәткәрләренең төп эш урыны һәм төп вазыйфа буенча акчалар булгандан бер тапкыр бирелә торган акчалар түләнә.».

2. Югары Ослан муниципаль районының Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә муниципаль мәдәният учреждениеләре һәм өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартлары турында «2022 елның 27 апрелендәге 82 номерлы карарына өстәмәләр керту хакында» 2022 елның 4 ноябрендәге 342 номерлы карарына тубәндәгә өстәмәләр кертергә:

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләренең эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең әлеге карар белән расланган хезмәт хакы шартлары турында нигезләмәдә:

IV бүлегендә 4.9 пунктын өстәргә һәм киләсе редакциядә бәян итәргә:

«4.9. Мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренең эшчәнлекенең нәтижәлелеген арттыру һәм «Дәүләт социаль сәясәтен гамәлгә ашыру чарапары турында» Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 7 маенданы 597 номерлы

Указы белән билгеләнгән максатчан күрсәткечләрнең дәрәжәсен саклап калу максатларында Югары Ослан муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләренең эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография һәнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә төп эш урыны һәм акчалар булганда төп вазыйфа буенча бер тапкыр бирелә торган акчалар»;

3. Әлеге каарны Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны социаль-мәдәни мәсьәләләр буенча житәкченең урынбасарына йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе

И. И. Шакиров

Әзерләде һәм бастырды

Л. В. Нефедова

1 нче күшымта
Югары Ослан муниципаль районы
Башкарма комитетының 2022нче елның
№_____ карары белән расланды

Муниципаль китапханәләр, мәдәният-ял итү учреждениеләре, Югары Ослан муниципаль районы музейлары мәдәният хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация тәркемнәре хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында

Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) муниципаль китапханәләрнең мәдәният хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация тәркемнәре хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары, мәдәни-ял итү учреждениеләре, Югары Ослан муниципаль районының Туган якны өйрәнү музее хезмәткәрләрнең окладларын булдыру тәртибен, компенсация һәм кызыксындыру характеристындагы түләүләр шартларын һәм күләмен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төшөнчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:

хезмәткә түләү системасы - учреждениеләр хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартларын һәм күләмнәрен билгели торган нормалар жыелмасы, база окладлары, вазыйфаи окладлары күләмнәрен дә кертеп, шулай ук федераль законнар һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары нигезендә билгеләнгән компенсация һәм кызыксындыру характеристындагы түләүләр;

нигез оклады, хезмәт хакының нигез ставкасы - компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча, тиешле һөнәри квалификация тәркеменә керә торган эшче яисә житәкче, белгеч, техник башкаручы вазыйфасы буенча һөнәри эшчәнлекне гамәлгә ашыручы учреждение хезмәткәренең хезмәт хакы ставкасы, оклад;

вазыйфаи оклад - ставкаларны исәпкә алып, компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча, календарь ай өчен хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәү өчен хезмәткәрнең хезмәтенә түләүнен беркетелгән күләме;

хезмәткәрнең хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү) - хезмәткәрнең квалификациясенә, башкарған эшенең катлаулылыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап, хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыру түләүләре;

компенсация характеристындагы түләүләр - компенсация характеристындагы ёстәмәләр һәм ёстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль шартлардагы эш өчен һәм компенсация характеристындагы башка түләүләр;

стимуллаштыру характеристындагы түләүләр - ёстәмә түләүләр һәм стимуллаштыручи характеристикалыгына өстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре.

1.3. Муниципаль китапханәләренең, музейларның һәм мәдәни-ял учреждениеләренең (алга таба - мәдәният хезмәткәрләре) мәдәният хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү) түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:

оклад (вазыйфаи оклад),

хезмәт хакы ставкалары; компенсация характерындағы түләүләр;

стимуллаштыру характерындағы түләүләр.

1.4. Хезмәткәрнең профил буенча эш стажы артуга, белем алу түрүнде документлар торғызылуға, квалификация категориясе биругә, мактаулы исем биругә, ведомство аерымлық тамгалары белән бүләкләүгә, еллық яисә башка отпусткта булган чорда, аның вакытлыча хезмәткә яраксызлығы чорында, шулай ук аның эчендә уртача хезмәт хакы сакланып калган башка чорларда хезмәт хакы арттырылуға бәйле хезмәт хакы күләмен үзгәрту хокуқы барлыкка килгәндә, аның хезмәте өчен түләү күләме күрсәтелгән чорлар тәмамланганнан соң үзгәрә.

1.5. Муниципаль китапханәләр, мәдәни-ял итү учреждениеләре, музейлар житәкчеләре:

муниципаль китапханәләренең, музейларның һәм мәдәни-ял учреждениеләренең барлық хезмәткәрләренең хезмәт хакы (вазыйфаи окладлары) күләмнәре билгеләнә торған мәгариф һәм эш стажын (белгечлек буенча эшләрне, билгеле бер вазыйфада) һәм башка нигезләрне тикшерәләр;

ел саен муниципаль китапханәләренең, музейларның һәм мәдәни-ял учреждениеләренең барлық хезмәткәрләренә тарификацион исемлекләр төзиләр һәм раслыйлар;

Муниципаль китапханәләренең, музейларның һәм мәдәни-ял учреждениеләренең барлық хезмәткәрләренең хезмәт хакы күләмен вакытында һәм дөрес билгеләү өчен жаваплылық тоталар.

II. Мәдәният хезмәткәрләренең тәп окладларының билгеләү.

2.1. Мәдәният хезмәткәрләренең нигез окладлары түбәндәгә күләмнәрдә билгеләнә:

Вазифа атамасы	Айга тәп оклад күләме, сумнарда		
	тәп гомуми белем, урта гомуми белем	квалификацияле эшчеләр, хезмәткәрләр әзерләү программалары буенча урта һөнәри белем, урта буын белгечләрен әзерләү программалары буенча урта һөнәри белем,	аттестацияне ұнышлы үткән затка “бакалавр”, “магистр” яисә “дипломлы белгеч” бирү белән расланган югары һөнәри белем

		тулы булмаган югары белем	
1	2	3	4
"Мәдәният, сәнгать һәм урта звено кинематографиясе хезмәткәрләре вазыйфалары" һөнәри квалификация төркеме			
Аккомпаниатор	14737	17587	20152
Түгәрәк, һәвәскәр берләшмә, қызықсынулар буенча клуб житәкчесе	14737	17587	20152
"Әйдәп баручы звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары" профессиональ квалификация төркеме			
Аккомпаниатор-концертмейстер	14767	17721	20580
Библиограф	14767	17721	20580
Китапханәче	14767	17721	20580
Алып баручы библиограф	14767	17721	20580
Алып баручы китапханәче	14767	17721	20580
Китапханәнен, музейның һәм башка шундый учреждениеләрнен һәм оешмаларның әйдәп баручы методисты	14767	17721	20580
Баш библиограф	14767	17721	20580
Баш китапханәче	14767	17721	20580
Тавыш операторы	14767	17721	20580
Китапханә, музей һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар методисты	14767	17721	20580
Клуб учреждениесе, халық ижаты фәнни-методик үзәге, халық ижаты йорты, халық мәдәниятте үзәге (мәдәният һәм ял итү) һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар методисты	14767	17721	20580
Китапханә, музей һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар мәхәррире	14767	17721	20580
Клуб учреждениесе, халық ижаты фәнни-методик үзәге, халық ижаты йорты, халық мәдәниятте үзәге (мәдәният һәм ял итү) һәм башка	14767	17721	20580

шундый учреждениеләр һәм оешмалар мәхәррире			
Клуб эше методикасы буенча белгеч	14767	17721	20580
Исәп-саклау документлары буенча белгеч	14767	17721	20580
Фондларны саклаучы	14767	17721	20580
Ут буенча рәссам	14767	17721	20580
Рәссам-бизәүче	14767	17721	20580
"Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкчे составы вазыйфалары" профессиональ квалификация төркеме			
Балетмейстер-куючы	14787	18034	20899
Китапханәнең бүлек (сектор) мәдире	14787	18034	20899
Мәдәният йорты (сарае) бүлеге (секторы), мәдәният һәм ял паркы, халық ижатының фәнни-методик үзәге, халық ижаты йорты, халық мәдәнияте үзәге (мәдәният һәм ял итү) һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар мәдире	14787	18034	20899
Музей бүлеге (сектор) мәдире	14787	18034	20899
Тавыш режиссеры	14787	18034	20899
Режиссер (дирижер, балетмейстер, хормейстер)	14787	18034	20899
Массакүләм тамашалар режиссеры	14787	18034	20899
Режиссер-куючы	14787	18034	20899
Клуб формалаштыру, һәвәскәр берләшмә, студия, үзешчән сәнгать коллективы, кызыксынулар буенча клуб житәкчесе	14787	18034	20899
Сәнгать житәкчесе	14787	18034	20899

2.2. "Музейның бүлек (сектор) мәдире", "китапханәнең бүлек (сектор) мәдире", "Мәдәният йортының бүлеге (секторы) мәдире, мәдәният һәм ял паркы, халық ижаты фәнни-методик үзәге, халық ижаты йорты, халық мәдәнияте үзәге (мәдәният һәм ял

итү) һәм башка шундый ук учреждениеләр һәм оешмалар бүлеге (секторы) буенча естәмә рәвештә 1,1 нигез окладка карата югарырак коэффициент кулланыла.

III. Мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи окладларын формалаштыру тәртибе

3.1. Мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times S,$$

биредә:

O_d - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

O_b - өлгө Нигезләмәнең 2 бүлеге нигезендә кабул ителә торган мәдәният хезмәткәрләренең төп оклады күләме;

S - мәдәният хезмәткәре шәғыльләнә торган ставкаларның фактик саны.

3.2. Өгәр биләгән вазыйфа югары белем таләп итмәсә - бакалавриат яки специалитет яки магистратура, урта һөнәри белем бирү буенча урта звено белгечләрен әзерләү программалары буенча, югары белемле затлар - бакалавриат яки специалитет яки магистратура, урта һөнәри белем бирү программалары буенча урта һөнәри белем, квалификацияле эшчеләрне, хезмәткәрләрне әзерләү программалары буенча урта һөнәри белем бирү программалары буенча урта һөнәри белем алу буенча урта һөнәри белем алу буенча урта һөнәри белем бирү булмаса, урта гомуми белемгә туры килә торган хезмәт өчен түләү разряды билгеләнә.

3.3. Вазыйфаларга карата квалификация таләпләре белем бирүнен төрле дәрәҗәләрен күздә тоткан очракта, фактта белем бирү дәрәҗәсенә туры килә торган хезмәт өчен түләү разряды билгеләнә.

3.4. Мәгариф дәрәҗәсе үзгәргән очракта, мәдәният хезмәткәре оклады тиешле белем алу турында дәүләт үрнәгендәге документ бирелгән вакыттан төзәтмәләр кертергә тиеш.

IV. Кызыксындыру характеристындағы түләүләр

4.1. Кызыксындыру характеристындағы түләүләргә хезмәткәрне хезмәтнен сыйфат нәтижәсенә стимуллаштыруға, шулай ук башкарылған эш өчен бүләкләүгә юнәлдерелгән түләүләр керә.

4.2. Кызыксындыру характеристындағы түләүләр түбәндәгеләрне үз әченә ала:

әшчәнлек үзенчәлекке өчен түләүләр;

мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булған өчен түләүләр;

квалификация категориясе өчен түләүләр;

профиль буенча эш стажы өчен түләүләр;

башкарыла торган эшләрнен сыйфаты өчен премия түләүләре;

премия һәм башка кызыксындыру түләүләре.

4.3. Эшчәнлек үзенчәлекке өчен түләүләр мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәри квалификация тәркемнәре хезмәткәрләренә аерым учреждениеләрдә урта, әйдәп баручы звено һәм житәкчелек составы вазыйфаларына бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sd} = O_d \times D_{sd},$$

бидеде:

Bsd - эшчәнлекнең үзенчәлеге өчен түләүләр;

Od - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

Dsd - эшчәнлекнең үзенчәлеге өчен өстәмәләр күләме.

Эшчәнлек үзенчәлеге өчен өстәмә күләмнәре 1 нче таблицада китерелгән.

4.4. Өлгө учреждениедә, бүлекчәдә һәм вазифада конкрет эш шартларын исәпкә алыш, эшчәнлек үзенчәлеге өчен өстәмәләр билгеләнә торган мәдәният хезмәткәрләре вазыйфалары исемлеге, сайлау һәнәр берлеге органы (яисә мәдәният хезмәткәрләре мәнфәгатьләрен тәкъдим итәргә вәкаләтле башка орган) белән килештереп, һәр учреждение тарафыннан раслана.

1 нче таблица

Эшчәнлек үзенчәлеге өчен түләүләрнең тәкъдим ителә торган күләме

№ т/б	Эшчәнлек үзенчәлеге өчен өстәмәләр билгеләү нигезе	Һөнәри квалификация төркеме исеме	Өстәмәләр күләме процент
1.	Физик үсешнен житешсезлекләре затларга хезмәт күрсәтү (сукырлар, чукраклар)	урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	5
		әйдәп баручы звеноның мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	5

4.5. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләүләр мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәренә керүче хезмәткәрләргә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz'}$$

бидеде:

Bpz - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү;

Od - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

Drz - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмәләр күләме.

4.6. Советлар Социалистик Республикалары Союзы составында Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре, автономияле республикаларның мактаулы исемнәре булу өчен өстәмә түләүләр күләме 8 процент тәшкил итә.

Советлар Социалистик Республикалары Союзы составында Россия Федерациясенең, Советлар Социалистик Республикалары берлегенең, союздаш республикаларның мактаулы исемнәре булу өчен өстәмә 10 процент тәшкил итә.

Советлар Социалистик Республикалары берлеге составында Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының, Советлар Социалистик Республикалары берлегенең, союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре исемлеге өлгө Нигезләмәгә күшымтада китерелгән.

4.7. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү күләмнәрен билгеләү мактаулы исем, дәүләт бүләге бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм аннан да абруйлы исемгә, ике һәм аннан да күбрәк дәүләт бүләкләренә ия булган хезмәткәрләргә мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү хезмәткәрне сайлау буенча дәүләт бүләкләренең берсе, мактаулы исемнәрнең берсе буенча билгеләнә.

4.8. Квалификация категориясе өчен түләүләр белгечлекләр буенча мәшгуль хезмәткәрләргә бирелә, алар тариф-квалификация тәркемнәре киселешендә аттестация йомгаклары буенча квалификация категорияләре бириүне күз алдында тота. Квалификация категориясе өчен түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times D_{kk}$$

Биредә:

B_{kk} - квалификация категориясе өчен түләү;

O_d - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмәләр күләме.

Квалификация категориясе өчен өстәмә қүләмнәре 2 нче таблицада китерелгән.

Квалификация категориясе өчен түләүләрне үзгәрту (билгеләү) аттестация комиссиясе төзелгән орган (учреждение) боерыгы датасы нигезендә башкарыла.

2 нче таблица

Квалификация категориясе өчен өстәмә түләүләр күләме

Квалификация категориясе	Өстәмәләр, процентлар күләме
Мәдәният хезмәткәрләре әйдәп баручы звено вазыйфаларының һәнәри- квалификация тәркеме	
2 квалификация категориясе	2
1 квалификация категориясе	4
Югары квалификация категориясе, шулай ук "баш яки алып баручы" дип аталучы вазыйфалар	6

4.9. Профиль буенча эш стажы өчен түләүләр, профиль буенча эш озынлыгына карап, һәнәри квалификация тәркемнәре буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times D_s$$

Биредә:

Bs - профиль буенча эш стажы өчен түләү;

Od - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

Ds - профиль буенча эш стажы өчен өстәмәләр күләме.

Профиль буенча стажга өстәмә түләүләр күләме 3 нче таблицада китерелгән.

3 нче таблица

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмәләр күләме

Нөнәри квалификация тәркеме исеме 1	Стаж буенча тәркем 2	Өстәмәләр, процентлар күләме 3
Урта звено мәдәният хезмәткәрләре вазыйфасы	3 елдан 10 елга	12
	10 елдан 15 елга	14
	15 елдан 20 елга	16
	20дән 25 елга кадәр	18
	25 елдан артық	22
Алдыңғы звено мәдәният хезмәткәрләре вазыйфасы	3 елдан 10 елга	12
	10 елдан 15 елга	14
	15 елдан 20 елга	16
	20дән 25 елга кадәр	18
	25 елдан артық	22
Мәдәният учреждениеләренең житәкчесе составы вазыйфасы	3 елдан 10 елга	12
	10 елдан 15 елга	14
	15 елдан 20 елга	16
	20дән 25 елга кадәр	18
	25 елдан артық	22

4.10. Вазыйфалар (нөнәрләр) исемлеге, эш вакыты, алар буенча эш стажына исәпләнелә, бу хакта Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе каары белән раслана.

4.11. Профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү) эш стажын үзгәрткәндә профиль буенча эш стажы өчен түләү күләмен арттыру хокукуын бирә торган стажга ирешкәннән соң, стажны раслый торган документлар учреждениедә булса яисә стажны раслый торган кирәклө документ бирелгән көннән башкарыла.

4.12. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре мәдәният хезмәткәрләре вазыйфаларының нөнәри квалификация тәркемнәре хезмәткәрләренә билгеле бер вакыт аралыгында (бер ай, квартал, бер ел) хезмәт нәтижәләре буенча билгеләнә. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре күләменә йогынты ясаучы төп критерий булып Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе каары белән расланган мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларына ирешү тора.

4.13. Мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийлары аның житәкчесе тарафыннан раслана. Мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының конкрет

билгеләре һәм түләүләр башкару шартлары учреждение алдында торган бурычлардан чыгып ел саен билгеләнә.

4.14. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләрен башкару күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениенең локаль норматив хокукий актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

4.15. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре һөнәри квалификация тәркемнәре буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$Bk = Od \times Dk,$$

Биредә:

Керү - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре;

Od - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

Ds - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен өстәмәнен ин чик күләме.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен өстәмәләрнең ин чик күләмнәре таблицада китерелгән

4 нче таблица

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен өстәмәләрнең ин чик күләмнәре

Һөнәри квалификация тәркеме исеме	Өстәмәләр, процентлар күләме
1	2
Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфалары	14
Урта звено мәдәният хезмәткәрләре вазыйфасы	28
Алдыңғы звено мәдәният хезмәткәрләре вазыйфасы	38
Мәдәният учреждениеләренең житәкчे составы вазыйфасы	48

4.16. Премиаль һәм башка бүләкләү түләүләре хезмәткәрләргә билгеле бер вакыт (ай, квартал, ел) чоры өчен, юбилей даталары, рәхмәт хатлары, грамоталар, дәүләт бүләкләре алу һәм оешманың локаль актлары һәм коллектив шартнамәләр белән билгеләнгән башка нигезләр буенча бер үк вакытта билгеләнә.

4.17. Россия Федерациясе Президентының "Дәүләт социаль сәясәтен гамәлгә ашыру чарапары турында" 2012 елның 7 маенданы 597 номерлы Указы нигезендә билгеләнгән максатчан күрсәткечләренең нәтижәлелеген күтәру максатларында мәдәният хезмәткәрләренә төп эш урыны һәм төп вазыйфа буенча акчалар булганда бер тапкыр бирелә торган акчалар түләнә.

4.18. Премияләр һәм башка бүләкләү түләүләрен башкару күләме, тәртибе һәм шартлары гамәлгә куючы белән килештергәндә учреждениенең локаль норматив хокукий актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

V. Учреждение житækчесенең, учреждение житækчесе урынбасарының хезмәт хакын билгеләү тәртибе

5.1. Учреждение житækчеләренең, учреждение житækчеләренең урынбасарларының хезмәт хакы вазыйфаи окладлардан һәм компенсация һәм кызыксындыру характерындагы түләүләрдән тора.

5.2. Мәдәният учреждениесе житækчесенең оклады, хезмәткә түләү төркеменә карап, елына бер тапкыр мәдәният учреждениесен гамәлгә куючи тарафыннан билгеләнә. Мәдәният учреждениесе житækчесенең хезмәт хакы төркеме мәдәният учреждениесе хезмәткәрләренең штат санына карап билгеләнә.

5.3. Житækчеләрнең урынбасарлары өлеге учреждениеләр житækчеләренең вазыйфаи окладларыннан 20 - 30 процентка түбәнрәк билгеләнә.

5.4. Житækчеләрнең хезмәте өчен түләү төркеме, житækчеләрнең хезмәт хакы күләмнәре 5 нче таблицада күрсәтелгән.

5 нче таблица

Мәдәният учреждениеләре житækчеләренең планнары

Учреждение типы	Хезмәт хакы буенча төркем	Айга оклад күләме, мен сүм							
		1	2	3	4	5	6	7	8
	Хезмәткәр ләрнең штат саны, ставкалар	10,9 99 гә кадәр	11 дән 30,9 99 га кадәр	31 дән 50,9 99 га кадәр	51 дән 75,9 99 га кадәр	76 дан 150,9 99 га кадәр	151 дән 300,9 99 га кадәр	301 дән 500,9 99 га кадәр	501 артык
Китапханәләр		-	27,0	34,0	37,5	41,0	49,0	54,0	-
Клублар		25,0	31,5	34,0	37,5	39,0	44,0	54,0	-
Музейлар		26,5	30,5	32,0	39,0	41,0	49,0	54,0	-
Мәдәни-ял итү үзәге		-	36,0	37,0	39,0	-	-	-	-

5.5. Компенсация характерындагы түләүләр житækчеләр, аларның урынбасарлары өчен Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә раслана торган компенсация характерындагы түләүләр төрләре исемлеге нигезендә билгеләнә.

VI. Компенсация сыйфатындагы түләүләр

6.1. Учреждениеләрдә компенсация характерын түләүгә түбәндәгеләр керә: авыл жиренде эшләгән өчен белгечләргә түләүләр;

авыр эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргә заарлы һәм (яисә) куркыныч һәм хезмәтнең башка маxсус шартлары булган эшләргә түләүләр;

нормаль шартлардан читләшкән шартларда (төрле квалификация эшләрен башкарганда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, гадәттән тыш эш өчен, төнлә эшләү һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшләр башкарганда) эш өчен түләү.

6.2. Компенсация характеристындағы түләүләр, аларны ғамәлгә ашыру құләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокуқы нормалары булған башка норматив хокукий актлар нигезендә күмәк шартнамәләр, килешүләр, локаль норматив актлар белән билгеләнә.

6.3. Авыл жирендә эшләгән өчен белгечләргә түләүләр мәдәният хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_S = D_{sm} \times S,$$

бидеде:

B_{sm} - авыл жирендә эшләгән өчен белгечләргә түләү;

D_{sm} - авыл жирендә эшләгән өчен белгечләргә 1 388,5 сум құләмендә түләү құләме;

S - мәдәният хезмәткәре били торған ставкаларның фактта саны.

6.4. Авыр эшләрдә, заарлы һәм (яисә) куркыныч һәм башка махсус хезмәт шартлары булған эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргә компенсация характеристындағы түләүләр, нормаль шартлардан тайпилған (шәхси квалификация эшләрен башкарганда, гадәттән тыш эшләр (вазыйфалар) башкарганда, гадәттән тыш эш өчен, төнге вакытта һәм эшләрне нормаль шартларда башкарганда) эш өчен түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_d \times D_{kh} \times \frac{H_{fcd}}{H_n}$$

бидеде:

B_{kh} - компенсация характеристындағы түләүләр;

O_d - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{kh} - компенсация характеристын түләүгә өстәмәләр құләме;

H_{fcd} - фактта эшләнгән вакыт, аның буенча законнарда компенсация характеристындағы түләүләр каралған;

НР - Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торған мәдәният хезмәткәрләренең хезмәт хакының төп ставкасы (төп оклады) өчен сәгать нормасы.

6.5. Нормаль эшләрдән читләшкән шартларда (төрле квалификация, һөнәр (вазыйфалар) берләштергәндә, гадәттән тыш эш өчен, төнлә эшләү һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшләр башкарганда) эш өчен түләүләр түбәндәге құләмнәрдә билгеләнә:

төнлә эшләү сәгате нормаль шартларда эшләү белән чагыштырганда артыграк құләмдә түләнә, әмма Россия Федерациясе законнары һәм башка норматив хокукий актлары белән билгеләнгән құләмнәрдән ким түгел;

хезмәткәрне эшкә жәлеп иткән очракта, аңа билгеләнгән ял көнендей яисә эш көне булмаган бәйрәм көнендей эш икеләтә құләмдә түләнә;

Вазыйфаи оклад алучы хезмәткәрләргә оклад өстеннән кимендә бер көnlек яки бер сәгатьлек база ставкасы қуләмендә, әгәр эш ял һәм эшләми торган бәйрәм көне эш эш вакытының айлық нормасы чикләрендә башкарылса, нигез окладыннан тыш икеләтә сәгатьлек яки көnlек ставка қуләмендә башкарылса, әгәр эш айлық нормадан тыш башкарылса.

6.6. Ял көннәрендә яки ял көнендә эшләгән хезмәткәр теләге белән аңа икенче ял көне бирелергә мөмкин. Бу очракта эш көне булмаган бәйрәм көннәндәге эш гадәти қуләмдә түләнә, ә ял көне өчен түләнми.

6.7. Намуслы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче мәдәният хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү - хезмәт хакының нормаль хезмәт шартлары белән эшләүнең төрле төрләре өчен билгеләнгән хезмәт хакы ставкалары окладлары (вазыйфаи окладлары) белән чагыштырганда, хезмәт шартларының максус бәясе нигезендә вазыйфаи окладның кимендә 4 процента қуләмендә билгеләнә.

6.8. Авыр эшләр, заарлы, куркыныч һәм башка үзенчәлекле хезмәт шартлары белән эшләр исемлеге, социаль хезмәт мөнәсәбәтләрен жайга салу буенча Россия Федерациясе Хөкүмәте фикерен исәпкә алып, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

VII. Муниципаль китапханәләрнен, музейларның һәм мәдәни-ял учреждениеләренең хезмәт өчен түләү фондын формалаштыру һәм куллану тәртибе

7.1. Муниципаль китапханәләрнен, музейларның, мәдәни-ял иту учреждениеләренең хезмәт өчен түләү фондын формалаштыру финанс чыгымнары, кулланучылар һәм хезмәт курсатуләр нормативы нигезендә билгеләнгән һәм мәдәният учреждениесенең финанс-хужалық эшчәнлеге планында чагылдырылган агымдагы финанс елына мәдәният учреждениесенең акча қуләме чикләрендә гамәлгә ашырыла.

7.2. Әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән вазыйфаи окладларны исәпләү, компенсация һәм кызыксындыру характеристындағы түләүләр муниципаль китапханәләрнен, музейларның һәм мәдәни-ял иту учреждениеләренең барлық хезмәткәрләренә агымдагы финанс-хужалық эшчәнлеге планында каралган акчалар исәбеннән башкарыла.

7.3. Муниципаль китапханәләрнен, музейларның һәм мәдәни-ял учреждениеләренең финанс-хужалық эшчәнлеге планын үтәү барышында барлыкка килгән хезмәткә түләү фонды икътисады, түләүле хезмәтләр курсатудән алынган керемнәрне дә кертеп, финанс белән тәэммин итүнең барлық чыганаклары исәбеннән тиешле чорга (айга, кварталга, елга) муниципаль китапханәләрнен, музейларның һәм мәдәни-ял иту учреждениеләренең әлеге Нигезләмә нормаларын исәпкә алып кабул ителгән локаль норматив актлары нигезендә акчалата түләүләргә юнәлдерелергә мөмкин.

Хезмәт өчен түләү фонды экономиясе булганда, кызыксындыру түләүләре хезмәт өчен түләү фонды экономиясе барлыкка килгән вазыйфаларның һөнәри-квалификация төркеме хезмәткәрләренә башкарыла.

Эшчеләрнең һәм гомумтармак вазыйфаларның һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә, авыл хужалығы хезмәткәрләренә, авыл хужалығы хезмәткәрләренә, медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләренә, муниципаль китапханәләрнең медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләренә, музейларга һәм мәдәни-ял итү учреждениеләренә шуши чорда хезмәт нормаларын (хезмәт вазыйфаларын) үтәгән эш вакыты нормасын исәпкә алып башкарылган түләү күләме агымдагы елның 1 гыйнварына «Хезмәт өчен түләүнен минималь күләме турында» 2000 елның 19 июнендәге 82-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән хезмәт өчен түләүнен өч тапкыр минималь күләмнән арта алмый.

Хезмәт өчен түләү фондын экономияләү исәбенә кызыксындыру түләүләренен күләме муниципаль китапханәләр, музейлар һәм мәдәни-ял итү учреждениеләре житәкчеләренә муниципаль китапханәләрне, музейларны һәм мәдәни-ял итү учреждениеләрен гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль китапханәләрнең, музейларның һәм мәдәни-ял учреждениеләренен финанс-хужалық эшчәнлеге планын үтәү барышында барлыкка килгән хезмәткә түләү фонды экономиясеннән файдаланган өчен җаваплылык финанс белән тәэммин итүнен барлык чыганаклары, түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәрне дә кертеп, муниципаль китапханәләр, музейлар һәм мәдәни-ял итү учреждениеләре житәкчеләренә йөкләнә.

Муниципаль китапханәләрнен, мәдәният итү учреждениеләре, Югары Ослан муниципаль районы музейлары мәдәният хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турындагы нигезләмәгә Кушымта

Совет Социалистик Республикалары Союзы составында Россия Федерациисенең, Татарстан Республикасының, Советлар Социалистик Республикалары берлегенен, союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре, кызыксындыру характерындагы түләүләр исемлеге

№ т/б	Мактау исеме, дәүләт бүләге атамасы
1	2
1. Россия Федерациисенең мактаулы исемнәре	
1.1. Россия Федерациисенең халық артисты	
1.2. Россия Федерациисенең халық рәссамы	
1.3. Россия Федерациисенең атказанган артисты	
1.4. Россия Федерациисенең атказанган мәдәният хезмәткәре	
1.5. Россия Федерациисенең атказанган рәссамы	
2. Татарстан Республикасы мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре	
2.1.	Татарстан Республикасының халық артисты
2.2.	Татарстан Республикасының халық язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халық шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халық рәссамы
2.5.	Татарстан Республикасының атказанган артисты
2.6.	Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның халық артисты
3.2.	СССРның халық рәссамы
4. Советлар Союзы Социалистик Республикалар составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган пропагандачы
4.2.	Халық артисты
4.3.	Атказанган артист
4.4.	Атказанган сәнгать эшлеклесе

1	2
4.5.	Халық рәссамы
4.6.	Атказанган рәссам
4.7.	Халық язучысы
4.8.	Атказанган язучы
4.9.	Халық шагыйре
4.10.	Халық жырчысы
4.11.	Халық ақыны
4.12.	Атказанган журналист
4.13.	Атказанган мәденият әшлеклесе
4.14.	Атказанган мәденият-мәгариф эше хезмәткәре
4.15.	Атказанган мәденият хезмәткәре
4.16.	Атказанган китапханәче
4.17.	Гамәли сәнгать мастеры
4.18.	Атказанган халық ижаты мастеры
4.19.	Атказанган фән әшлеклесе
5. Советлар Союзы Социалистик Республикалар составындағы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атказанган төзүче
5.2.	Халық артисты
5.3.	Атказанган артист
5.4.	Атказанган сәнгать әшлеклесе
5.5.	Халық рәссамы
5.6.	Атказанган рәссам
5.7.	Халық язучысы
5.8.	Атказанган язучы
5.9.	Халық шагыйре
5.10.	Атказанган журналист
5.11.	Атказанган мәденият хезмәткәре
5.12.	Атказанган китапханәче
5.13.	Атказанган фән һәм мәденият әшлеклесе
5.14.	Атказанган фән һәм техника әшлеклесе
5.15.	Атказанган фән әшлеклесе

Югары Ослан муниципаль районы
Башкарма комитетының
_____ 2022 ел № _____
каары белән расланды
2 күшымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы мәдәният өлкәсендә
өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү шартлары
турында Нигезләмә

I. Гомуми Нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының өстәмә
белем бирү мәгариф оешмаларында хезмәткәрләрнең хезмәтенә түләү шартлары
(алга таба - Нигезләмә) хезмәткәрләрнең окладларын формалаштыру тәртибен,
компенсация һәм кызыксындыру характеристындагы түләүләр шартларын һәм қуләмен,
шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

2. Өлеге Нигезләмәдә түбәндәгө төшөнчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:

хезмәткә түләү системасы - төп (вазыйфаи окладларын) қуләмнәрен дә
кертеп, хезмәткәрләрнең хезмәт өчен түләү шартларын һәм қуләмнәрен билгели
торган нормалар жыелмасы, шулай ук федераль законнар һәм Россия
Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары
нигезендә билгеләнгән компенсация һәм кызыксындыру характеристындагы түләүләр;

нигез оклад - календарь ай өчен хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәү өчен йә
хезмәт нормасы (атнага (елга) хезмәт хакы ставкасы өчен) өчен билгеләнгән оешма
хезмәткәренең хезмәт хакы ставкасы, үтәлә торган эшләрнең катлаулылыгына карап,
kyзыксындыру һәм компенсация характеристындагы түләүләрне исәпкә алмыйча, хезмәт
хакы ставкасы;

вазыйфаи оклад - компенсация һәм кызыксындыру түләүләрен исәпкә
алмыйча, фактта эшләнгән бер ай эчендә хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәгән
өчен хезмәткәренең хезмәтенә түләүнең беркетелгән қуләме;

хезмәт хакы (хезмәткәренең хезмәт хакы) - хезмәткәренең квалификациясенә,
катлаулылыгына, башкарыла торган эшнең қуләменә, сыйфатына һәм шартларына,
компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен дә кертеп, хезмәт өчен түләү;

компенсация характеристындагы түләүләр - компенсация характеристындагы
өстәмәләр һәм өстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль шартлардагы эш өчен һәм
компенсация характеристындагы башка түләүләр;

стимуллаштыру характеристындагы түләүләр - өстәмә түләүләр һәм
стимуллаштыручи характеристикалары өстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру
түләүләре.

3. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы өстәмә белем
бирү оешмаларында (алга таба - өстәмә белем бирү оешмасы) мәгариф
хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре
хезмәткәрләренең, мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендә эшләүче
хезмәткәрләренең хезмәт хакы (хезмәткәренең хезмәт хакы) түбәндәгө очраклардан
чыгып билгеләнә:

вазыйфаи окладларны;

стимуллаштыру характерындағы тұләуләр;
компенсация характерындағы тұләуләр.

4. Хезмәткәрнең профил буенча әш стажы артуға, белем алуға яисә белем алу түрінде документлар торғызылуға, квалификация категориясе бируге, мактаулы исем бируге, ведомство аерымлық тамгалары белән бүләкләүгө, еллық яисә башка отпусткта булу чорында, аның вакытлыча хезмәткә яраксызлығы чорында, шулай ук аның дәвамында уртача хезмәт хакы сакланып калған башка чорларда хезмәт хакы құләме артуға бәйле рәвештә хезмәт өчен тұләү құләме үзгәргүгө хокуқы барлық килгәндә, аның хезмәткә тұләү құләме күрсәтелгендегі чорлар тәмамланғаннан соң үзгәрет.

5. Өстәмә белем бирү оешмалары житәкчеләре:

педагогик хезмәткәрләрнең хезмәт хакы (вазыйфаи окладлары) ставкалары құләмнәре билгеләнә торған мәгариф, педагогик әш стажы (белгечлек буенча әшләр, билгеле бер вазыйфада) һәм башка нигезләр буенча документлар тикшереләр;

ел саен өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең тарификация исемлекләрен төзиләр һәм раслылар;

Өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт хакы құләмен вакытында һәм дөрес билгеләү өчен җаваплы.

6. Өстәмә белем бирү оешмаларын гамәлгә куючылар:

уку елзы башына өстәмә белем бирү оешмалары житәкчеләренең ел саен хезмәт хакын раслылар;

өстәмә белем бирү оешмалары житәкчеләренең әшчәнлеге нәтижәлелеген бәялиләр, алар нигезендә аларға қызықсындыру тұләуләрен билгелиләр.

II. Өстәмә белем бирү оешмаларында хезмәткәрләренә хезмәт хакының база окладларын билгеләү

1. Өстәмә белем бирү оешмаларында мәгариф хезмәткәрләренә хезмәт хакының нигез окладлары түбәндәгө күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Вазифа атамасы	Айга төп оклад күләме, сумнарда		
		төп гомуми белем, урта гомуми белем	квалификацияле эшчеләр, хезмәткәрләр әзерләү программалары буенча урта һөнәри белем, урта буын белгечләрен әзерләү программалары буенча урта һөнәри белем, тулы булмаган югары белем	аттестацияне үңышлы үткән затка “бакалавр”, “магистр” яисә “дипломлы белгеч” итеп бирелгән югары һөнәри белем

1	2	3	4	5
Беренче дәрәжәдәге ярдәмче-укыту персоналының һөнәри-квалификация төркеме				
Беренче квалификация дәрәжәсе	Уку бүлеге секретаре	13617	13890	-
Педагогик хезмәткәрләр вазыйфаларының һөнәри-квалификация төркеме				
Беренче квалификация дәрәжәсе	Хезмәт буенча инструктор Физик культура инструкторы Музыкаль житәкче	-	14480	16700
Икенче квалификация	Тренер-укытучы Концертмейстер	-	14487	16720

1	2	3	4	5
дәрәжәсе	Өстәмә белем бирү педагогы Педагог-оештыручы Социаль педагог Инструктор-методист	-	-	16720
Өченче квалификация дәрәжәсе	Житештерү укытуы осталы Педагог-психолог Методист Өстәмә белем бирүче өлкән педагог Өлкән тренер-укытучы Өлкән инструктор-методист	-	14493	16732
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	Укытучы (укытучының профессор-укытучылар составына көртөлгөн вазыйфасыннан тыш) Физик тәрбия житәкчесе Өлкән методист Тьютор (югары һәм өстәмә һәнәри белем бирү өлкәсендә мәшгуль тьютордан тыш)	-	14495	16736
Структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларының һәнәри-квалификация төркеме				
Беренче квалификация дәрәжәсе	Структур бүлек мәдире (башлыгы) : балаларга өстәмә белем бирү программының гамәлгә ашыручы кабинет, лаборатория, бүлек,	-	-	16801

1	2	3	4	5
	бүлекчә, сектор, укыту-консультация пункты, укыту (житештерү) осталанесе һәм башка структур бүлекчәләр			
Икенче квалификация дәрәжәсе	Белем бирү программасын һәм балаларга өстәмә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы аерымланган структур бүлекчә мәдире (башлыгы)	-	-	16864

2. Өстәмә белем бирү мәгариф оешмаларында мәдәният хезмәткәрләре вазыйфаларының һәнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең нигез окладлары тубәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Вазифа атамасы	Айга төп оклад күләме, сумнарда		
	төп гомуми белем, урта гомуми белем	квалификацияле эшчеләр, хезмәткәрләр әзерләү программалары буенча урта һәнәри белем, урта буын белгечләрен әзерләү программалары буенча урта һәнәри белем, тулы булмаган югары белем	аттестацияне уңышлы үткән затка “бакалавр”, “магистр” яисә “дипломлы белгеч” итеп бирелгән югары һәнәри белем
1	2	3	4
«Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары әйдәп баручы звено» һәнәри квалификация төркеме урта звено»			
Аккомпаниатор	14726	15237	15537
Костюмерный мәдире			
Культоештыручи			
«Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары әйдәп баручы звено» һәнәри квалификация төркеме			

1	2	3	4
Библиограф	14726	15737	18237
Китапханәче			
Алып баручы китапханәче			
Тавыш операторы			
Фондларны саклаучы			
Рәссам-скульптор			
Рәссам-куючы			
«Мәдәният учреждениеләренең житәкчө составы вазыйфалары, сәнгать һәм кинематография» һәнәри квалификация төркеме			
Музей бүлеге (сектор) мәдире	-	16937	19537
Китапханәнең бүлек (сектор) мәдире			
Кино- һәм видеофильмнар прокаты бүлеге мәдире (пункт)			
Тавыш режиссеры			
Режиссер-куючы			
Сәнгать житәкчесе			

III. Хезмәт хакының төп ставкасы өчен сәгать нормасы (база оклады) өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләре

1. Эш вакыты озынлығы (хезмәт хакы ставкасы өчен педагогик эш сәгатьләре нормасы) Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән Министрлыгының «Педагогик хезмәткәрләрнең эш вакыты (хезмәт хакы ставкасы өчен педагогик эш сәгатьләре нормалары) дәвамлылығы турында һәм хезмәт килешүендә әйтеп торган педагогик хезмәткәрләрнең укыту йөкләнешен билгеләү тәртибе турында» 2014 елның 22 декабрендәге 1601 номерлы боерыгы белән билгеләнгән.

Өстәмә белем бирү оешмаларының педагог хезмәткәрләре өчен эш вакытының озынлығы (педагогик эш оклады өчен педагогик эш нормасы) атнага 36 сәгатьтән дә артык булмаган эш вакытының кыскартылган дәвамлылыгыннан чыгып билгеләнә, ул мөгаллимлек (уку) эшен, тәрбияви эшне, шулай ук билгеләнгән тәртиптә расланган вазыйфаи бурычлар һәм эш вакыты режимы белән каралган башка педагогик эшне үз өченә ала.

2. Мәдәният хезмәткәрләренең эш вакытының (хезмәт хакы ставкасы өчен эш сәгатьләре нормасының) озынлығы Россия Федерациясе Хезмәт кодексы белән билгеләнә.

3. Хезмәткәрләренең аерым категорияләренә эш вакыты озынлығы (хезмәт хакы ставкасы өчен эш сәгатьләре нормасы) федераль һәм региональ дәрәҗәләрдә өч якли тармак килешүләре белән билгеләнергә мөмкин.

IV. Өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләре күрсәтә торган хезмәт хакының (база окладының) нигез ставкасының бер сәгатенә хезмәт күрсәтүләрнең норматив саны

1. Өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләре күрсәтә торган хезмәт хакының (база окладының) нигез ставкасының бер сәгатенә хезмәт күрсәтүләрнең норматив саны тубәндәгеләрне төзи:

1.1. Өстәмә белем бирү педагогларына, балалар-яшүсмәрләр спорт мәктәпләреннән һәм балалар сәнгать мәктәпләреннән тыш:

15 кеше - укытуның беренче елышында;

12 кеше - икенче уку елышында;

10 кеше - укытуның өченче һәм аннан соңы елларында.

1.2. Өстәмә белем бирү педагогларына, сәнгать-эстетик юнәлешле балаларга өстәмә белем бирү оешмаларында концертмейстерларга:

музыка мәктәпләре (сәнгать мәктәпләренең музыка бүлекләре):

1 кеше - индивидуаль дәресләрдә;

10 кеше - белем бирүнен җиде еллык срокы булгандың төркем дәресләрендә;

6 кеше - төркемле дәресләрдә укытуның биш еллык срокы булганды;

40 кеше - укытуның җиде еллык срокы булганды җыелма дәресләрдә;

18 кеше - укуның биш еллык срокы булганды җыелма дәресләрдә;

10 кеше - сәнгать мәктәпләре (сәнгать мәктәбе бүлекләре), сәнгать мәктәбенең гомумиэстетик белем бирү бүлекләре өчен;

8 кеше - сәнгать мәктәбенең иртә эстетик белем бирү бүлекләре өчен;

сәнгать мәктәбенең фольклор бүлекләре өчен:

1 кеше - индивидуаль дәресләрдә;

6 кеше - фольклор хореография дәресләрендә;

төркем дәресләрендә 10 кеше;

20 кеше - җыелма дәресләрдә;

сәнгать мәктәбенең хореография мәктәпләре (сәнгать мәктәбенең хореография бүлекләре), театр сәнгате бүлекләре өчен:

- 1 кеше - индивидуаль дәресләрдә;
- 5 кеше - маҳсуслашу предметлары буенча дәресләрдә;
- 10 кеше төркем дәресләрендә.

V. Өстәмә белем бирү оешмаларында хезмәткәрләрнең вазифаи окладларын формалаштыру тәртибе

1. Өстәмә белем бирү оешмаларында педагогик хезмәткәрләрнең вазыйфаи оклады (остаз-укытучылардан (шул исәптән өлкәннәрдән) тыш) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times \frac{H_f}{H_N} + P,$$

биредә:

O_d - педагогик хезмәткәрләрнең вазыйфаи оклады;

O_b - әлеге Нигезләмәнең II бүлеге нигезендә кабул ителә торган педагогик хезмәткәрләрнең база оклады күләме;

H_f - өстәмә белем бирү оешмаларында педагогик хезмәткәрләрнең фактта эшләнгән сәгатьләре саны;

H_N - өстәмә белем бирү оешмаларында педагогик хезмәткәрләрнең төп эш хакы ставкасы өчен әлеге Нигезләмәнең IV бүлеге тарафыннан билгеләнгән сәгать нормасы;

P - китап тарату продукциясе һәм вакытлы басмалар белән тәэмим итүгә 100 сум күләмендә компенсация уку йөкләнешенә пропорциональ рәвештә билгеләнә, әмма төп эш урыны буенча бер ставкадан артмый.

2. Өстәмә белем бирү оешмаларында мәгариф хезмәткәрләренең (әлеге Нигезләмәнең V бүлегенең 1 пунктлары белән билгеләнгән педагогик хезмәткәрләрдән тыш) вазыйфаи оклады түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times S,$$

биредә:

O_d - өстәмә белем бирү оешмаларында хезмәткәрләрнең вазыйфаи оклады;

O_b - әлеге Нигезләмәнең II бүлеге нигезендә кабул ителә торган мәгариф хезмәткәрләренең нигез оклады күләме;

S - асылда эшләнгән вакыт (ставка).

VI. Кызыксындыру характерындағы түләүләр

1. Кызыксындыру характерындағы түләүләргә хезмәткәрне сыйфатлы хезмәт нәтижәсенә стимуллаштыруга юнәлдерелгән түләүләр, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләү керә.

1.1. Кызыксындыру характерындағы түләүләр түбәндәгеләрне үз өченә ала:

эшчәнлек үзенчәлеге өчен түләүләр;

мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләүләр;

хезмәтнең интенсивлығы өчен түләүләр;

профиль буенча эш стажы өчен түләүләр;

квалификация категориясе өчен түләүләр;

премия һәм башка кызыксындыру түләүләре;
башкарылган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр.

2. Өстәмә белем бирү оешмаларында мәгариф хезмәткәрләренә кызыксындыру характеристындағы түләүләр күләме һәм тәртибе.

2.1. Квалификация категориясе өчен түләүләр педагогик хезмәткәрләрнең һәм структур бүлекчәләр житәкчеләренең һөнәри-квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә, квалификация категориясенең гамәлдә булу срокы чикләрендә гамәлдәге квалификация категориясе булганда, бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times D_{kk},$$

биредә:

B_{kk} – квалификация категориясе өчен түләү;

O_d - өстәмә белем бирү оешмаларында хезмәткәрләрнең вазыйфай оклады;

D_{kk} - 1 нче таблицада китеңелгән квалификация категориясе өчен өстәмәләр күләме.

1 нче таблица

Мәгариф хезмәткәрләренә квалификация категориясе өчен өстәмә күләмнәре

Квалификация дәрәжәсе	Квалификация категориясе	Өстәмәнен зурлығы, процент
-----------------------	--------------------------	----------------------------

Педагогик хезмәткәр вазыйфаларның һөнәри-квалификация төркеме		
Беренче	Беренче квалификация категориясе	11,0
	югары квалификация категориясе	13,0
Икенче	Беренче квалификация категориясе	11,0
	югары квалификация категориясе	13,0
Өченче	Беренче квалификация категориясе	12,0
	югары квалификация категориясе	15,5
Дүртнече	Беренче квалификация категориясе	13,0
	югары квалификация категориясе	18,0

Структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларның һөнәри-квалификация төркеме		
Беренче	Беренче квалификация категориясе	13,0
	югары квалификация категориясе	18,0
Икенче	Беренче квалификация категориясе	13,0

	югары квалификация категориясе	18,0
--	--------------------------------	------

Квалификация категориясе өчен түләулөрне билгеләү (үзгәрту) тиешле аттестация комиссиясе тарафыннан үңай карар кабул итегендән көннән башкарыла.

Советлар Социалистик Республикасы һәм Татарстан Республикасы Союзы составында Россия Федерациясенең, Советлар Социалистик Республикалары берлегенең, союздаш һәм автономияле республикаларның дәүләт бүләкләре булган өчен түләуләр беренче һәм икенче дәрәҗәләрдәге ярдәмчे персонал, педагогик хезмәткәрләр һәм структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларының һәнәри квалификация төркемнәренә керүче мәгариф хезмәткәрләре вазыйфаларына карап тапшырыла һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz},$$

Биредә:

B_{pz} - дәүләт бүләкләренә ия булган өчен түләү;

O_d - өстәмә белем бирү оешмаларында хезмәткәрләрнең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - дәүләт бүләкләренә ия булган өчен өстәмә түләү күләме.

Россия Федерациясенең, Совет Социалистик Республикалар Союзының, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның дәүләт бүләкләренә ия булган өчен өстәмә түләү күләме 7 процентны тәшкил итә.

Татарстан Республикасы дәүләт бүләкләре (Татарстан Автономияле Совет Социалистик Республикасы) булган өчен өстәмә күләме 6 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенең, Россия Совет Федератив Социалистик Республикасының, Татарстан Республикасының, Совет Социалистик Республикалары Союзының, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның тармак бүләкләренә ия булган өчен өстәмә түләү күләме 4 процентны тәшкил итә.

Россия Федерациясенең Мактау грамотасына ия булган өчен өстәмә түләү күләме 2 процентны тәшкил итә. Россия Федерациясенең Мактау грамотасы булган өчен өстәмә түләү Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән Министрының (Россия Федерациясе мәгариф Министрының) ведомство бүләкләре белән бүләкләү тәртибенә ярашлы рәвештә Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән Министрлыгының (Россия Федерациясе Мәгариф Министрлыгының) боерыгы белән бүләкләнүче мәгариф хезмәткәрләренә билгеләнә.

Татарстан Республикасының «Мәгарифтәге казанышлары өчен» күкрәк тамгасына ия булган өчен өстәмә түләү күләме 2 процентны тәшкил итә. Татарстан Республикасының «Мәгарифтәге казанышлары өчен» күкрәк тамгасына ия булган өчен өстәмә түләү Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министры (Татарстан Республикасы мәгариф Министры) боерыгы нигезендә билгеләнә.

Мәгариф хезмәткәрләренә тиешле түләуләр түләнә торган дәүләт һәм ведомство бүләкләре исемлеге әлеге Нигезләмәнең күшымтасындагы 1 нче таблицада китерелгән.

2.2. Дәүләт бүләкләренә ия булган өчен түләуләр күләме дәүләт бүләгә бирелгән көннән билгеләнә. Ике һәм андан да күбрәк дәүләт бүләкләренә ия булган мәгариф хезмәткәрләренә алар өчен түләү мәгариф хезмәткәренең сайлавы буенча дәүләт бүләкләренең берсе буенча билгеләнә.

2.3. профиль буенча эш стажы өчен түләуләр һәнәри-квалификация төркемнәре һәм квалификация дәрәҗәләре киселешендә стаж буенча төркемнәр

буенча, профиль буенча эш озынлыгына бәйле рәвештә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times D_s,$$

биредә:

B_s – профиль буенча эш стажы өчен түләү;

O_d - өстәмә белем биры оешмаларында хезмәткәрләрнең вазыйфаи оклады;

D_s - профиль буенча эш стажы өчен өстәмәләр күләме.

2 нче таблица

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмәләр күләме

Һөнәри-квалификация төркеме исеме	Квалификация дәрәжәсе	Төркем стаж буенча	Өстәмәләр, процентлар күләме
1	2	3	4
Икенче дәрәжәдәге ярдәмче укыту персоналды вазифасы	беренчесе - икенче	4 елдан 10 елга кадәр	2,0
		10 елдан 15 елга кадәр	3,0
		15 елдан артық	4,0
Педагогик вазифалары	хезмәткәр	беренчесе - дүртенче	2 елдан 6 елга кадәр
			3,0
			6 елдан 10 елга кадәр
			4,5
			10 елдан 15 елга кадәр
			5,5
			15 елдан артық
			6,5
Структур бүлекчәләрнең житәкчө вазифалары		беренчесе - икенче	2 елдан 6 елга кадәр
			3,0
			6 елдан 10 елга кадәр
			4,5
			10 елдан 15 елга кадәр
			5,5
			15 елдан артық
			6,5

2.4. Эш стажы үзгөргөндө профиль буенча эш стажы өчен түлөү күләмен билгеләү (үзгәртү) стажы үзгәртелгөндө эш стажы өчен түлөү күләмен арттыруга хокук бирә торган стажга ирешү көненнән алып яисә, әгәр стажын раслый торган документлар оешмада булса, яисә стажын раслый торган кирәкле документ тапшырылган көннән башлап башкарыла.

2.5. Педагогик эш стажына 3 нче таблица нигезендә мәгариф һәм башка оешмаларда педагогик, житәкчे һәм методик эш исәпкә алына.

3 нче таблица

**Мәгариф хезмәткәрләренең педагогик стажына кертелә торган эш вакыты
булган учреждениеләр, оешмалар һәм вазыйфалар исемлеге**

Учреждение һәм оешма исеме	Вазифа атамасы
1	2
Белем бирү оешмалары (шул исәптән югары һәнәри белем бирү оешмалары, югары урта хәрби белем бирү оешмалары, белгечләрнең өстәмә һәнәри белем бирү (квалификация күтәрү) мәгариф оешмалары); социаль хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыруучы медицина оешмалары һәм оешмалар: балалар йортлары, шифаханәләр, клиникалар, поликлиникалар, хастаханәләр һ.б., шулай ук өлкәннәр өчен оешмаларда балалар өчен бүлекләр, палаталар.	Укытучылар, укытучы- дефектологлар, укытучы-логопедлар (логопедлар), оештыруучы укытучылар (тормыш иминлеге нигезләре, армиягә кадәрге әзерлек нигезләре), физик тәрбия житәкчеләре, өлкән мастерлар, производствога өйрәтү мастерлары (шул исәптән транспорт чараларын йөртүгә, авыл хужалығы машиналарында әшләргә өйрәтү, язы машиналарында һәм башка оештыру техникасында әшләргә өйрәтү), өлкән методистлар, методистлар, өлкән инструктор-методистлар, инструктор-методистлар (шул исәптән физик культура һәм спорт, туризм буенча), концертмейстерлар, музыка житәкчеләре, өлкән тәрбиячеләр, тәрбиячеләр, класс тәрбиячеләре, социаль педагоглар, педагог-психологлар, педагог-оештыруучылар, өстәмә белем бирү педагоглары, өлкән тренер-укытучылар, тренер-укытучылар, өлкән әйдаманнар (пионервожатыйлар), физкультура буенча инструкторлар, хезмәт буенча инструкторлар, директорлар (начальниклар, мәдирләр), директор урынбасарлары (житәкчеләр, мәдирләр), укыту, укыту-тәрбия, тәрбия, мәдәни-тәрбия әшләре, житештерү буенча укыту (әшләр), чит тел буенча директор урынбасарлары (житәкчеләр, мәдирләр), режим буенча, уку-укыту бүлеге мәдирләре, укыту-консультация пунктлары, логопед пунктлары, интернатлар, бүлекләр, лабораторияләр, кабинетлар, секцияләр, филиаллар, курслар һәм башка структур бүлекчәләр, укыту (тәрбия) процессы, методик тәэмин итеш белән бәйле башка структур бүлекчәләр, режим буенча өлкән дежурлар, режим буенча дежурлар, аккомпаниаторлар,

1	2
	культураторлар, экскурсоводлар; профессор-укытучылар составы
Барлық исемнәрнең методик (укыту-методик) оешмалары (ведомство буйсынуындагы булуына бәйсез рәвештә)	Житәкчеләр, аларның урынбасарлары, мәдирләр: секторлар, кабинетлар, лабораторияләр, бүлекләр; эшчәнлекләре методик тәэммин ителеш белән бәйле фәнни хезмәткәрләр; өлкән методистлар, методистлар
Мәгариф белән идарә итү органдары һәм мәгариф оешмалары житәкчелеген гамәлгә ашыруучы органнар (структур бүлекчәләр)	Житәкчеләр, инспектор, методик вазыйфалар, инструкторлық, шулай ук белгечләрнең башка вазыйфалары (икътисадый, финанс, хужаълык эшчәнлеге, төзелеш, тәэммин итү, эш башкару белән бәйле вазыйфаларда эштән тыш)
Производства кадрлар әзерләү һәм квалификациясен күтәрү мәсьәләләре белән шөгыльләнүче оешмалар, министрлыклар (ведомстволар) бүлекчәләре (бюролары), кадрлар бүлекләре	Эшчәнлеге квалификация әзерләү һәм күтәрү мәсьәләләре белән бәйле штатлы укутучылар, производства эшчеләрне житештерү осталары, житәкче, инспектор, инженер, методик вазыйфалар
РОСТО (ДОСААФ) һәм гражданнар авиациясе мәгариф оешмалары	Житәкче, командно-летный, команда-инструкторлық, инженер-инструктор, инструктор һәм укутучылар составы, житештерү осталығы осталары, инженер-инструктор-методистлар, инженерлар-очучы-методистлар
Учреждениеләр, предприятияләр һәм оешмалар, торак-эксплуатация оешмалары, яшьләр торак комплекслары, балалар кинотеатрлары, яшь тамашачы театрлары, курчак театрлары, балалар һәм яшүсмерләр белән эшләү предприятиеләре һәм оешмаларының мәдени-агарту оешмалары һәм бүлекчәләре	Тәрбиячеләр, педагог-оештыруучылар, педагог-психологлар (психологлар), укутучылар, ёстәмә белем бирү педагоглары (түгәрәкләр житәкчеләре), инструкторлар һәм методист инструкторлар, тренер-укутучылар һ.б. балалар һәм яшүсмерләр белән эшләү буенча белгечләр, балалар бүлекләре, секторлар мәдирләре
Төзәту колонияләре, тәрбия колонияләре, тикшерү изоляторлары һәм төрмәләре, дәвалая-төзәту оешмалары	Педагогика белеме булган очракта, эш (хезмәт): тәрбия эшләре буенча житәкче урынбасары, отряд башлыгы, өлкән инспектор, гомуми белем бирү (укыту) буенча инспектор, өлкән инспектор-методист

1	2
	hәм инспектор-методист, житештерү-техник өйрәнү буенча өлкән инженер hәм инженер, житештерү буенча өлкән мастер hәм мастер, каравыл hәм режим буенча өлкән инспектор, уқыту-техник кабинет мәдире, психолог.

Искәрмә:

Педагогик эш стажына түбәндәгеләр керә:

Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау оешмаларының оештыру-методик бүлеге методистлары, өлкәннәр өчен социаль хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыручи медицина оешмаларында hәм оешмаларында уқытучылар-дефектологлар, логопедлар, тәрбиячеләр сыйфатында эшләү вакыты;

башка учреждениеләрдә hәм оешмаларда эшләү вакыты, СССР hәм Россия Федерациясе Кораллы Көчләрендә хезмәт итү, югары белем бирү мәгариф оешмаларында hәм hәнәри белем бирү оешмаларында түбәндәгә тәртиптә:

Педагогика хезмәткәрләренә педагогик эш стажына бернинди шартларсыз hәм чикләүләрсез санала:

контракт буенча хәрби хезмәттә булу вакыты бер эш көне өчен хәрби хезмәтнен, бер көне өчен, ә чакырылыш буенча хәрби хезмәттә булу вакыты - ике эш көне өчен бер хәрби хезмәт көне;

фильмотека мәдире hәм фильмотека методисты вазифасында эшләү вакыты;

Педагогик эш стажына педагогик хезмәткәрләргә, аерым-аерым алынган бу чорларга да, шулай ук тулаем алганда да туры килгән hәм алар артыннан турыдан-туры педагогик эшчәнлек алып барган очракта, түбәндәгә вакыт чорлары санала:

СССР hәм Россия Федерациясе Кораллы Көчләрендә офицерлар, сержант, өлкән составлар, прaporщиклар hәм мичманнар вазыйфаларында хезмәт итү вакыты (шул исәптән Эчке эшләр Министрлыгы гаскәрләрендә, гаскәрләрдә hәм куркынычсызлык органнарында), контракт буенча hәм чакырылыш буенча хәрби хезмәттә булу вакытыннан тыш;

Россия Федерациясе халык мәгарифе hәм фән хезмәткәрләре hәнәр берлегенен (агарту, югары мәктәп hәм фәнни оешмалар) территориаль оешмалары (комитетлары, комитетлары, советлары) аппаратларында житәкче, инспектор, инструктор hәм башка вазыйфаларында эшләү вакыты; hәнәр берлекләре органнарында сайланулы вазыйфаларда; балалар фондының педагогик җәмғиятъләрендә hәм идарәләрендә инструкторлык hәм методик вазыйфаларда; Укытучы йорты директоры (мәдире) вазифасында (халык мәгарифе хезмәткәре, hәнәри белем бирү хезмәткәре); балигъ булмаганнар эшләре hәм аларның хокукларын яклау комиссияләре яисә балигъ булмаганнарны социаль-хокук саклау бүлекләрендә, эчке эшләр органнарының хокук бозуларын кисәтү (инспекцияләре, балалар бүлмәләре) бүлекчәләрендә эшләү вакыты.

2.6. Педагогик хезмәткәрләрнен аерым категорияләренен педагогик эш стажына СССР hәм Россия Федерациясенен Кораллы Көчләрендә белем бирү оешмасында эш профиленә яисә уқыту предметы профиленә (курс, дисциплина, түгәрәккә) туры килә торган белгечлек (hәнәр) буенча хезмәт вакыты hәмоешмаларда хезмәт вакыты исәпләнә:

балаларга (мәдәният hәм сәнгатькә, шул исәптән музыка hәм сәнгать

оешмаларына) өстәмә белем бирү оешмаларының уқытучыларына, музыка һәм сәнгать оешмаларының махсус дисциплиналары уқытучыларына, педагогика училищеларының (педагогика көллиятләренең) музыкаль дисциплиналары уқытучыларына, музыка уқытучыларына, музыка житәкчеләренә, концертмейстерларга.

2.7. Учреждение һәм оешмалар хезмәткәрләренә, сәгатьле түләү шартларында тәп эштән тыш башкарьла торган мәгариф оешмаларында педагогик эш вакыты, уку елында аның қуләме (бер яки берничә мәгариф оешмасында) 180 сәгатьтән дә ким булмаса, педагогик стажга кертелә.

Шул ук вакытта педагогик стажга педагогик эш башкарған айлар гына исәпләнә.

2.8. СССРның Кораллы Көчләрендә һәм Россия Федерациясенең Кораллы Көчләрендә эшләүнен, оешмаларда һәм хезмәт итүләренең эш профиленә, уқытыла торган предметка (курс, дисциплина, түгәрәккә) туры килүе турында конкрет мәсьәләләрне хәл итү хокуқы профсоюз органы белән килемштереп мәгариф оешмасы житәкчесенә бирелә.

3. Өстәмә белем бирү оешмаларында мәдәният хезмәткәрләренә кызыксындыру характеристындағы түләүләр қуләме һәм тәртибе.

3.1. Квалификация категориясе өчен түләүләр белгечлекләр буенча мәшгүль хезмәткәрләргә бирелә, алар һөнәри-квалификация тәркемнәре киселешендә аттестация йомгаклары буенча квалификация категорияләре бирүне күз алдында тота. Квалификация категориясе өчен түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times D_{kk},$$

Биредә:

B_{kk} – квалификация категориясе өчен түләү;

O_d - өстәмә белем бирү оешмаларында хезмәткәрләрнең вазыйфаи оклады;

D_{kk} - 4 нче таблицада китерелгән квалификация категориясе өчен өстәмәләр қуләме.

Квалификация категориясе өчен түләүләрне үзгәртү (билгеләү) аттестация комиссиясен төзегән орган (учреждение) боерыгындағы дата нигезендә башкарьла.

4 нче таблица

Квалификация категориясе өчен өстәмә түләүләр қуләме

Квалификация категориясе	Өстәмәләр, процентлар қуләме
«Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренең әйдәүче буын вазифалары» һөнәри квалификация тәркеме	
Беренче квалификация категориясе	5,0
Югары квалификация категориясе	8,0

3.2. Дәүләт бүләкләренә ия булган өчен түләүләр мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазифаларының һөнәри квалификация тәркемнәренең керүче мәдәният хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz},$$

биредә:

B_{pz} - мактаулы исемнәргә, дәүләт бүләкләренә ия булган өчен түләү;

O_d - өстәмә белем бирү оешмаларында хезмәткәрләрнең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - дәүләт бүләкләренә ия булган өчен өстәмә түләү күләме.

Татарстан Республикасының, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның дәүләт бүләкләренә ия булган өчен өстәмә түләү күләме 6 процентны тәшкил итә.

Россия Федерациясенең, Совет Социалистик Республикалар Союзының, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның дәүләт бүләкләренә ия булган өчен өстәмә түләү күләме 7 процентны тәшкил итә.

Мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренә алар өчен түләүләр бирелергә тиешле дәүләт бүләкләре исемлеге әлеге Нигезләмә күшымтасының 2 нче таблицасында китерелгән.

3.3. Дәүләт бүләкләренә ия булган өчен түләү күләмнәрен билгеләү алар бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм андан да күбрәк дәүләт бүләге булган хезмәткәрләргә алар өчен түләү, хезмәткәрнең сайлавы буенча, дәүләт бүләкләренең берсе буенча билгеләнә.

3.4. профиль буенча эш стажы өчен түләүләр, хезмәткәрләр эшчәнлеге нәтижәлелеген бәяләү индикаторларын үтәүне исәпкә алып, профиль буенча эш озынлығына бәйле рәвештә, һөнәри-квалификация төркемнәре киселешендә стаж буенча төркемнәр буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times D_s,$$

биредә:

B_s – профиль буенча эш стажы өчен түләү;

O_d - өстәмә белем бирү оешмаларында хезмәткәрләрнең вазыйфаи оклады;

D_s - 5 нче таблицада китерелгән профиль буенча эш стажы өчен өстәмәләр күләме.

5 нче таблица

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмәләр күләме

Һөнәри-квалификация төркеме исеме	Стаж буенча төркем	Өстәмәнен зурлығы, процент
1	2	3
Мәдәният, сәнгать һәм урта звено кинематографиясе хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри-квалификация төркеме	3 елдан 6 елга кадәр	1,0
	6 елдан 10 елга кадәр	1,5

	10 елдан 15 елга кадәр	2,0
	15 елдан артық	2,5
1	2	3
Алдыңғы звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри-квалификация төркеме	3 елдан 6 елга кадәр	1,0
	6 елдан 10 елга кадәр	2,5
	10 елдан 15 елга кадәр	3,5
	15 елдан артық	4,0

3.5. Эш стажы үзгәргендә профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен билгеләу (үзгәрту) профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокуқын бирә торган стажга ирешкән көннән алып (әгәр стажны раслый торган документлар учреждениедә булса) яисә стажны раслый торган кирәклө документ бирелгән көннән алып башкарыла.

4. Премиаль һәм башка бүләкләу түләүләре өстәмә белем бирү хезмәткәрләренә тәп эш урыны һәм тәп эшчәнлек буенча (уқытучылар һәм уқытучылар вазыйфасын биләүче хезмәткәрләрдән тыш) юбилей даталары, аерымлық билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, дәүләт бүләкләре алу һәм оешманың коллектив шартнамәләре белән билгеләнгән башка нигезләр буенча бер үк вакытта билгеләнгән вакыт (ай, квартал, ел) өчен бер үк вакытта билгеләнә.

4.1. Эш нәтижәләре буенча премия һәм башка бүләкләу түләүләрен башкару күләме, тәртибе һәм шартлары оешманың локаль актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

4.2. Гомуми белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә премиаль түләүләргә каралган хезмәт өчен түләү фонды тәп эш урыны һәм тәп вазыйфалары буенча хезмәткәрләргә қызықсындыру характеристындағы түләүләр (хезмәт хакы ставкалары, вазыйфаи окладлар), хезмәт өчен түләү фондының кимендә 2 процентын тәшкил итә (уқытучылар вазыйфаларын биләүче хезмәткәрләрдән тыш).

4.3. Россия Федерациясе Президентының "2012-2017 елларга балалар мәнфәгатында гамәлләрнең милли стратегиясе турында" 2012 елның 1 июненән 761 номерлы Указы белән билгеләнгән өстәмә белем бирү оешмаларында эшләүчеләрнең эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру һәм ирешелгән максатчан курсәткечләр дәрәҗәсен саклап калу максатларында, педагогика хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри-квалификация төркеменә керүче хезмәткәрләргә тәп эш урыны һәм акчалар булганды тәп вазыйфа буенча бер тапкыр бирелә стимул түләү. Әлеге максатларда түләүнен тәртибе, шартлары һәм конкрет күләме өстәмә белем бирү мәгариф оешмасының локаль норматив актлары белән билгеләнә.

5. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр, тәп эш урыны һәм тәп вазыйфасы (уқытучылар һәм уқытучылар вазыйфасын биләгән хезмәткәрләрдән тыш) буенча өстәмә белем бирү оешмаларында мәгариф хезмәткәрләренә, мәдәният хезмәткәрләренә билгеле бер вакыт аралыгында хезмәт нәтижәләре буенча

билгеләнә. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр күләменә йогынты ясый торган тәп критерий - оешмалар хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының ин чик күрсәткечләренә ирешү.

5.1. Өстәмә белем бирү оешмаларында хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийлары оешма белән идарә итүнен дәүләт-ижтимагый характеристын тәэммин итүче орган белән килештереп, оешма житәкчесе тарафыннан раслана. Өстәмә белем бирү оешмаларында хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының әһәмияте һәм түләүләрне башкару шартлары оешма алдына куелган бурычлар нигезендә ел саен билгеләнә.

5.2. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр күләме, тәртибе һәм шартлары оешманың локаль норматив актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

5.3. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр тубәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kj} = \frac{FOT_k}{\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m (I_{ij} \times K_i)} \times \sum_{i=1}^n (I_{ij} \times K_i),$$

бидәдә:

B_{kj} - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр;

FOT_k - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүгә каралган хезмәт өчен түләү фонды;

I_{ij} - хезмәткәр буенча эшчәнлекнең нәтижәлелеген бәяләүнен нормальләштерелгән i -нче критерие;

K_i - эшчәнлекнең нәтижәлелеген бәяләү критериенең i -чагыштырма үлчәү коэффициенты;

n - эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критерийлары саны;

m - өстәмә белем бирү оешмаларында хезмәткәрләр саны.

5.4. Эшчәнлек нәтижәлелеге критерийларын нормалаштыру төрле зурлыктагы нәтижәлелек критерийларын чагыштыруны тәэммин итә. Нормалаштыру эшчәнлек нәтижәлелеге критерие билгеләренең диапазонын (ин яхшысы һәм ин начары) сайлаудан гыйбарәт, шуларның берсе нормалаштырылган критерийның нульгә тигезләнгән билгесенә, башкасы - бергә тигезләнгән билгесенә туры килә. Нәтижәлелек критериеның чынлыктагы билгесе эшчәнлек нәтижәлелеге критерие билгесе диапазоны чикләрендә булганда, эшчәнлек нәтижәлелегенең нормалаштырылган критерие нульдән алып бергә кадәр билгеләнә. Нәтижәлелек критериеның чынлыктагы билгесе ин начар билгедән тубәнрәк булганда нормалаштырылган критерий билгесе - нульгә, ин яхшы билгедән югары булганда бергә тигез була.

5.5. Эшчәнлек нәтижәлелегенең нормалаштырылган критерий билгесенең эшчәнлек нәтижәлелеге критерие билгесенә бәйле булуы турыдан-туры (унай динамика критерий билгесе арту белән билгеләнә) һәм киресенчә (унай динамика критерий билгесе кимү белән билгеләнә) булырга мөмкин.

5.6. Нормалаштырылган критерий, аның билгесе критерий билгесеннән турыдан-туры бәйле булганда, тубәндәге формула буенча исәпләнә:

$$I_i = \frac{FI_i - L_i}{M_i - L_i},$$

бидәдә:

FI_i - эшчәнлек нәтижәлелеге критериенүү чынлыктагы билгесе;

M_i - эшчәнлек нәтижәлелеге критериенүү иң яхши билгесе;

L_i - эшчәнлек нәтижәлелеге критериенүү иң начар билгесе.

5.7. Эшчәнлек нәтижәлелегенең нормалаштырылган критерие, аның билгесе критерий билгесеннөн турыйдан-туры бәйле булмаганда, түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$I_i = \frac{FI_i - L_i}{L_i - M_i},$$

бидедә:

FI_i - эшчәнлек нәтижәлелеге критериенүү чынлыктагы билгесе;

M_i - эшчәнлек нәтижәлелеге критериенүү иң яхши билгесе;

L_i - эшчәнлек нәтижәлелеге критериенүү иң начар билгесе.

5.8. Үлчәү коэффициентлары белән эшчәнлек нәтижәлелеге критериенең өстенлек дәрәҗәсе билгеләнә. Иң өстенлекле критерийга иң зур коэффициент бирелә. Чагыштырма үлчәү коэффициенты түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$K_i = \frac{VK_i}{\sum_{i=1}^n VK_i},$$

бидедә:

K_i - эшчәнлекнең нәтижәлелеген бәяләү критериенең i -чагыштырма үлчәү коэффициенты;

VK_i - эшчәнлекнең нәтижәлелеген бәяләү критерие i -үлчәү коэффициенты.

5.9. Хезмәткәрләр эшчәнлекенең нәтижәлелеге критерийлары буенча үлчәү коэффициентларының иң чик жыелма үлчәү күләме 6-7 нче таблицаларда күрсәтелгән.

6 нчы таблица

Үлчәү коэффициентларының иң югары үлчәү күләме
мәгариф хезмәткәрләре эшчәнлеке нәтижәлелеге критерийлары буенча

№ т/б	Вазифа атамасы	Квалификация дәрәҗәсе	Үлчәү коэффициентларының иң югары үлчәү күләме
----------	----------------	--------------------------	---

1	2	3	4
1. Беренче дәрәҗәдәге ярдәмче укуту персоналның һөнәри-квалификация төркеме			
1.1.	Уку бүлеге секретаре	беренче	5
2. Вазыйфаларның һөнәри-квалификация төркеме			
2.1.	Хезмәт буенча инструктор	беренче	45
2.2.	Физик культура инструкторы	беренче	45
2.3.	Музыкаль житәкчे	беренче	45
2.4.	Өлкән вожатый	беренче	45

1	2	3	4
2.5.	Инструктор-методист	икенче	50
2.6.	Концертмейстер	икенче	50
2.7.	Өстәмә белем бирү педагогы	икенче	50
2.8.	Педагог-оештыручы	икенче	50
2.9.	Социаль педагог	икенче	50
2.10.	Тренер-уқытучы	икенче	50
2.11.	Тәрбияче	өченче	55
2.12.	Методист	өченче	55
2.13.	Педагог-психолог	өченче	55
2.14.	Өлкән инструктор-методист	өченче	55
2.15.	Өстәмә белем бирүче өлкән педагог	өченче	55
2.16.	Өлкән тренер-уқытучы	өченче	55
2.17.	Уқытучы (профессор-уқытучылар составына көртөлгөн мәгаллимнәр вазыйфаларыннан тыш)	дүртенче	60
2.18.	Физик тәрбия житәкчесе	дүртенче	60
2.19.	Өлкән тәрбияче	дүртенче	60
2.20.	Өлкән методист	дүртенче	60
2.21.	Тьютор (югары һәм өстәмә һәнәри белем бирү өлкәсендә эшләүче тьюторлардан тыш)	дүртенче	60
3. Структур бүлекчәләре житәкчеләре вазыйфаларының һәнәри-квалификация төркеме			
3.1.	Структур бүлек мәдире (башлыгы) : балаларга өстәмә белем бирү программасын гамәлгә ашыручи кабинет, лаборатория, бүлек, сектор, уқыту-консультация пункты, уқыту (уқыту-житештерү) осталанәсе һәм башка структур бүлекчәләр (икенче квалификация дәрәжәсенә көртөлгөн структур бүлекчәләр житәкчеләреннән тыш)	беренче	65

1	2	3	4
3.2.	Белем бирү программасын һәм балаларга өстәмә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы аерымланган структур бүлекчә мәдире (башлыгы)	икенче	70

7 нче таблица

Мәдәният хезмәткәрләренең эшчәнлек нәтижәлелеге критерийлары буенча үлчәү коэффициентларының иң югары жыелма күләме

№ т/б	Вазифа атамасы	Үлчәү коэффициентларының иң югары үлчәү күләме
1	2	3
1. Мәдәният, сәнгать һәм урта звено кинематографиясе хезмәткәрләре вазыйфаларының һәнәри-квалификация төркеме		
1.1.	Костюмерный мәдире	35
1.2.	Аккомпаниатор	35
1.3.	Культоештыручы	35
2. Алдынгы звено мәдәният хезмәткәрләре вазыйфаларының һәнәри-квалификация төркеме		
2.1.	Китапханәче	40
2.2.	Алып баручы китапханәче	42
2.3.	Баш китапханәче	45
2.4.	Аккомпаниатор-концертмейстер	40
2.5.	Тавыш операторы	40
2.6.	Рәссам-декоратор	45
3. Мәдәният учреждениеләренең житәкчे составы вазыйфаларының һәнәри квалификация төркеме		
3.1.	Музей бүлеге (сектор) мәдире	50
3.2.	Китапханәнең бүлек (сектор) мәдире	50

1	2	3
3.3.	Режиссер (дирижер, балетмейстер, хормейстер)	55
3.4.	Балетмейстер-куючы	55
3.5.	Сәнгать житәкчесе	55

5.10. Мәгариф оешмалары типлары киселешендә оешмалар эшчәнлегенең нәтижәлелеге критерийлары һәм аларның саллы коэффициентлары Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән Министрлыгы, Татарстан Республикасы Мәдәният Министрлыгы тарафыннан раслана.

5.11. Өстәмә белем бирү оешмаларында башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен кызықсындыру характерындагы түләүләр фонды төзелә, аның күләме түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$FOT_k = FOT_{do} \times D_k,$$

бидедә:

FOT_k - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүгә каралган хезмәт өчен түләү фонды;

FOT_{do} - төп эш урыны буенча хезмәткәрләрнең вазыйфаи окладлары (окладлары, хезмәт хакы ставкалары) буенча өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү фонды;

D_k - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен кызықсындыру сыйфатындагы түләүгә хезмәт өчен түләү фонды өлеше.

Түбәндәге эшләрнең сыйфаты өчен кызықсындыру характерындагы түләүгә хезмәт өчен түләү фондының тәкъдим ителә торган күләме төп эш урыны буенча хезмәткәрләрнең вазыйфаи окладлары (окладлары, хезмәт хакы ставкалары) буенча өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү фондының 15 процента күләмендә кабул ителә.

VII. Компенсация сыйфатындагы түләүләр

1. Оешмаларда компенсация характерын түләүгә түбәндәгеләр керә:

авыл жирендә эшләгән өчен белгечләргә түләүләр;

зараарлы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргә түләүләр;

нормаль шартлардан читләшкән шартларда (төрле квалификация эшләрен башкарганда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, югары хезмәт белән эшләгәндә, төнлә эшләгәндә һәм нормаль шартлардан читкә тайпилган башка шартларда эшләр башкарганда) эшләгән өчен түләүләр.

2. Компенсация сыйфатындагы түләүләр, аларны гамәлгә ашыру шартлары һәм күләмнәре хезмәт законнары һәм хезмәт хокуки нормаларын үз эченә алган башка норматив хокукий актлар нигезендә коллектив шартнамәләр, локаль норматив актлар, хезмәт шартнамәсе белән билгеләнә.

3. Авыл жирендә эшләгән өчен белгечләргә түләүләр мәгариф хезмәткәрләренә, педагогик хезмәткәрләр һәм структур бүлекчәләр житәкчеләренен

һөнәри квалификация төркемнәренә керүче, мәдәният, сәнгать һәм урта, әйдәүче звено һәм житәкчे составтагы кинематография хезмәткәрләренең һөнәри квалификация төркемнәренә керә торган мәдәният хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sm} = D_{sm} \times S,$$

бидедә:

B_{sm} - авыл жирлегендә эшләгән өчен түләүләр;

D_{sm} - авыл жирлегендә 1 388 сумга тиңе эш өчен түләү күләме;

S - чынлыкта эшләнгән вакыт (ставка).

4. Зааралы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргә компенсация характеристындағы түләүләр, шулай ук гадәти (төрле квалификация эшләрен башкарғанда, һөнәр (вазыйфалар) берләштергәндә, гадәттән тыш эштә, төнге вакытта эшләгәндә һәм нормаль шартларданы эшләрне башкарғанда) эш өчен түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = \left(O_b \times \frac{H_{fk}}{H_N} + P \right) \times D_{kh},$$

бидедә:

B_{kh} - компенсация характеристында түләү;

O_b - әлеге Нигезләмәнең II бүлеге нигезендә кабул ителә торган өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең төп оклады күләме;

H_{fk} - закон буенча компенсация характеристында түләү каралган фактта эшләнгән вакыт;

H_N - өстәмә белем бирү оешмалары хезмәткәрләренең база оклады (хезмәт хакы ставкасы) өчен әлеге Нигезләмәнең III бүлегендә билгеләнгән сәгать нормасы;

P - китап тарату продукциясе һәм вакытлы басмалар белән тәэмин итүгә 100 сум күләмендә компенсация педагогик хезмәткәрләргә укуту йөкләнешенә пропорциональ рәвештә, әмма төп эш урыны буенча бер ставкага гына билгеләнә;

D_{kh} - Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә билгеләнә торган компенсация характеристын түләү өчен өстәмә күләмен.

5. Гадәти (төрле квалификация, һөнәр (вазыйфалар) берләштергәндә, гадәттән тыш эшләгәндә, төнлә эшләгәндә һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшләр башкарғанда) эштән читләштерелә торган шартларда эшләгән өчен түләүләр төнге вакытта һәр эш сәгате өчен билгеләнә, ул гадәти шартларда эшләү белән чагыштырганда югары күләмдә түләнә, әмма законнарда һәм башка норматив хокукий актларда билгеләнгән күләмнәрдән кимрәк түгел.

Хезмәткәрне график белән билгеләнгән ял көнендә яки эш көне булмаган бәйрәм көнендә эшкә жәлеп иткән очракта, вазифаи оклад алучы хезмәткәрләргә эш өчен кимендә ике тапкыр күләмдә түләнә, шул ук вакытта ял көнендәге яки эш көне булмаган бәйрәм көнендәге эш хезмәт вакытының айлық нормасы чикләреннән

арттырылмый башкарылган булса, оклад өстеннөн кимендә гадәти көнлек яки сәгатьлек база ставкасы құләмендә түләнә, эш айлық нормадан арттырылып башкарылган булса, база оклады өстеннөн кимендә ике тапкыр сәгатьлек яки көнлек ставка құләмендә түләнә.

6. Ял көннәрендә яисә әшләми торган бәйрәм көнендә әшләгән хезмәткәр теләге белән аңа икенче ял көне бирелергә мөмкин. Бу очракта эш көне булмаган бәйрәм көнендәге эш гадәти құләмдә түләнә, ә ял көне өчен түләнми.

7. Зааралы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган әшләрдә әшләүче хезмәткәрләрнең хезмәтенә түләү, нормаль хезмәт шартлары булган әшләрнең төрле төрләре өчен билгеләнгән хезмәт хакы белән чагыштырганда, нигез (вазыйфаи) окладның 4 процента құләмендә хезмәт шартларын маҳсус бәяләү нигезендә, югары құләмдә билгеләнә.

VIII. Оешма житәкчесе, оешма житәкчесе урынбасары, баш бухгалтерның хезмәт хакын билгеләү тәртибе

1. Оешма житәкчеләренең, аларның урынбасарларының һәм төп бухгалтерларның хезмәт хакы вазыйфаи окладлардан, компенсация һәм кызықсындыру харәктерындагы түләүләрдән тора.

2. Өстәмә белем бирү оешмасы житәкчесенең вазыйфаи оклады, хезмәткә түләү төркеменә карап, уку елы башына бер тапкыр гамәлгә куючи тарафыннан билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times S,$$

бидедә:

O_d - өстәмә белем бирү оешмасы житәкчесенең вазыйфаи оклады;

O_b - житәкченең база оклады құләме;

S - асылда әшләнгән вакыт (ставка).

Өстәмә белем бирү оешмаларында житәкченең хезмәте өчен түләү төркеме укучыларның санына карап билгеләнә.

3. Өстәмә белем бирү оешмаларында житәкчеләр урынбасарларының һәм төп бухгалтерларның вазыйфаи окладлары әлеге оешмалар житәкчеләренең вазыйфаи окладларыннан 20 - 30 процентка түбәнрәк билгеләнә.

4. Житәкчеләренең хезмәте өчен түләү төркеме, житәкчеләренең нигез һәм вазыйфаи окладларының құләмнәре 8 нче таблицада күрсәтелгән.

5. Өстәмә белем бирү мәгариф оешмасы житәкчесенә башкарыла торган әшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыруучы харәктердагы түләүләр, әшчәнлекнен нәтижәлелеге критерийлары нигезендә билгеләнгән әшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып, өстәмә белем бирү оешмасын гамәлгә куючи тарафыннан билгеләнә.

Өстәмә белем бирү оешмаларында житәкчегә кызықсындыру харәктерындагы түләүләр 8 нче таблицада бирелгән.

Өстәмә белем бирү оешмасы житәкчесенә стимул харәктерындагы түләүләр, ел йомғаклары буенча, мөһим һәм аеруча мөһим биремнәрне үтәгән өчен ай саен гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6. Өстәмә белем бирү оешмаларында житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга башкарыла торган әшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыруучы харәктердагы түләүләр, аларның әшчәнлек нәтижәлелеге критерийлары нигезендә билгеләнгән әшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып, өстәмә белем бирү оешмасы житәкчесе тарафыннан билгеләнә. Житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга стимуллаштыруучы харәктердагы түләүләр ай саен, квартал саен, бер ел эш

нәтижәләре буенча, мәһим һәм аеруча мәһим йөкләмәләрне үтәгән өчен башкарылырга мәмкин. Житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга стимуллаштыручи характердагы түләүләрнең индикаторлары белем бирү мәгариф оешмасы житәкчесенең стимуллаштыручи характердагы түләүләрнең 70 процента дәрәжәсендә билгеләнә.

8 нче таблица

Өстәмә белем бирү оешмалары житәкчеләренә база окладлары һәм кызыксындыру характеристындагы түләүләр күләме

Житәкче хезмәтенә түләү буенча төркем	Күләмле күрсәткечнең әһәмияте (дәүләт биреме нигезендә уку елышына укучыларның саны), кеше*	Төп оклад, сум	Стимуллаштыручи характердагы түләүләр, сум
1	0 - 200	22000	1 000
2	201 - 400	24000	2 000
3	401 - 700	28000	2 000
4	701 - 1 200	29000	3 000
5	1 201 - 1 800	32000	4 000
6	1 801 һәм андан күбрәк	34 000	5 000

* Адаптив физик культура һәм спорт өлкәсендәге эшчәнлекне гамәлгә ашыручы өстәмә белем бирү оешмасы (балалар-яшүсмәрләр спорт-җайлашу мәктәбе) укучыларының контингенты З коэффициенты белән исәпкә алына.

7. Өстәмә белем бирүне оештыруда житәкчеләр, житәкчеләр урынбасарлары, баш бухгалтерлар эшчәnlеге нәтижәлелегенең типик критерийлары һәм аларның саллы коэффициентләрни өстәмә белем бирү оешмалары карамагында булган Татарстан Республикасы тармак министрлыклары тарафыннан раслана.

8. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр түбәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$B_k = B_C \times K_{VK},$$

бидедә:

B_k - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен, аларның эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып, кызыксындыру сыйфатындагы түләү;

B_C

- 8 нче таблицада китерелгән стимуллаштыру характеристындагы түләүләр күләме;

K_{VK} - сыйфат критерийларын үтәү коэффициенты.

IX. Оешмаларда хезмәт өчен түләү фондын формалаштыру тәртибе

1. Өстәмә белем бирү оешмаларында хезмәт өчен түләү фондын төзү финанс

чыгымнары нормативы, кулланучылар һәм хезмәт күрсәтуләр саны нигезендә билгеләнгән агымдагы финанс елына өстәмә белем оештыру чарапары құләме чикләрендә гамәлгә ашырыла һәм өстәмә белем бирү оешмаларында финанс-хужалық эшчәnlеге планында чагыла.

2. Вазыйфаи окладларны исәпләү, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән компенсация һәм қызыксындыру характеристындағы түләүләр агымдагы финанс елына өстәмә белем бирү оешмасының финанс-хужалық эшчәnlеге планында каралған акчалар исәбеннән (эшче, эшче культурасы, сәнгате һәм кинематография гомумтармак һөнәрләре хезмәткәрләрен, житәкчеләрнен, белгечләрнен һәм хезмәткәрләрнен гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләрен дә кертеп) өстәмә белем бирү мәгариф оешмасы хезмәткәрләренә гамәлгә ашырыла.

3. Түләүле хезмәтләр күрсәтулән алынган керемнәрне дә кертеп, финанс белән тәэммин итүнен барлық чыганаклары исәбеннән өстәмә белем бирү мәгариф оешмаларының финанс-хужалық эшчәnlеге планын үтәу барышында барлыкка килгән хезмәткә түләү фонды икътисады тиешле чорда (ай, квартал, ел) өстәмә белем бирү оешмасының әлеге Нигезләмә нормаларын исәпкә алып кабул итегендә локаль норматив актлары нигезендә қызыксындыру түләүләренә жибәрелергә мөмкин.

Алар буенча хезмәт өчен түләү фонды экономиясе барлыкка килгән хезмәт өчен түләү фонды экономиясе булганда, қызыксындыру түләүләре вазыйфаларының һөнәри-квалификация төркеме хезмәткәрләренә бирелә, (эшче, эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләрнен, белгечләрнен һәм хезмәткәрләрнен гомумтармак вазыйфалары хезмәткәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләрен дә кертеп).

Хезмәт өчен түләү фондын экономияләү исәбенә башкарылган қызыксындыру түләүләре күләме, шул чорда хезмәт нормасын (хезмәт вазыйфаларын) үтәгән эш вакыты нормасын исәпкә алып, өстәмә белем бирү оешмасы хезмәткәренә тиешле чорда өстәмә белем бирү мәгариф оешмасы хезмәткәренә "Хезмәт өчен түләүнен минималь күләме турында» 2000 елның 19 июнендәге 82-ФЗ номерлы Федераль закон белән агымдагы елның 1 гыйнварына билгеләнгән хезмәткә түләүнен өч тапкыр минималь күләмнән арта алмый (педагогик хезмәткәрләр Вазыйфаларын биләгендә хезмәткәрләрдән тыш).

Хезмәт өчен түләү фондын экономияләү исәбенә қызыксындыру түләүләре күләме өстәмә белем бирү мәгариф оешмасы житәкчесенә өстәмә белем бирү мәгариф оешмасын гамәлгә куючи тарафыннан билгеләнә.

Өстәмә белем бирү оешмасының финанс-хужалық эшчәnlеге планын үтәу барышында барлыкка килгән хезмәткә түләү фонды экономиясеннән файдаланган өчен җаваплылық финанс белән тәэммин итүнен барлық чыганаклары исәбеннән, түләүле хезмәтләр күрсәтулән алынган керемнәрне дә кертеп, өстәмә белем бирү мәгариф оешмасы житәкчесенә йөкләнә.

Татарстан Республикасы Югры
Ослан муниципаль районнының
мәдәният өлкәсендә өстәмә белем
биру оешмалары хезмәткәрләренең
хезмәте өчен түләү шартлары
турыйндағы нигезләмәгә

Күшымта
1 нче таблица

Мәгариф хезмәткәрләренә тиешле түләүләр бирелә торган дәүләт һәм ведомство
бүләкләре исемлеге

№ т/б	Дәүләт бүләге атамасы
1	2
Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының, Совет Социалистик Республикалар Союзының, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы союздаш һәм автономияле республикаларның дәүләт бүләкләре	
1. Россия Федерациисенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациисенең халық уқытучысы
1.2.	Россия Федерациисенең отказанган уқытучысы
1.3.	Россия Федерациисенең отказанган фән эшлеклесе
1.4.	Россия Федерациисенең отказанган югры мәктәп хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациисенең отказанган житештерү буенча белем биру мастеры
1.6.	Россия Федерациисенең отказанган физик культура хезмәткәре
1.7.	Россия Федерациисенең отказанган мәдәният хезмәткәре
1.8.	Россия Федерациисенең отказанган рәссамы
1.9.	Россия Федерациисенең отказанган икътисадчысы
1.10.	Россиянең отказанган спорт мастеры
1.11.	Россиянең отказанган тренеры
1.12.	Россиянең отказанган халықара класслы спорт мастеры
1.13.	Россиянең халықара класслы спорт мастеры
1.14.	Россиянең спорт мастеры
1.15.	Россия гроссмейстеры
1.16.	Россиянең мактаулы спорт судьясы
2. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	

2.1.	СССРның халық уқытучысы
2.2.	СССРның атказанган спорт мастери
2.3.	СССРның атказанган тренеры
2.4.	СССРның спорт мастери
2.5.	СССРның халықара класслы спорт мастери
2.6.	РСФСРның атказанган тренеры
2.7.	СССР гроссмейстеры
3. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
3.1.	Атказанган физкультура һәм спорт әшлеклесе
3.2.	Атказанган спорт әшлеклесе
3.3.	Атказанган физик культура әшлеклесе
3.4.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
3.5.	РСФСРның атказанган тренеры
3.6.	РСФСРның атказанган мәктәп уқытучысы
3.7.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү уқытучысы
3.8.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү мастери
3.9.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
3.10.	Атказанган уқытучы
3.11.	Югары мәктәпнең атказанган хезмәткәре
3.12.	Атказанган халық мәгарифе хезмәткәре
3.13.	Югары мәктәпнең атказанган әшлеклесе
3.14.	Атказанган фән һәм техника әшлеклесе
3.15.	Атказанган фән әшлеклесе
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган физкультура һәм спорт әшлеклесе
4.2.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
4.3.	Атказанган мәктәп әшлеклесе
4.4.	Атказанган мәктәп уқытучысы
4.5.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү уқытучысы

4.6.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү мастеры
4.7.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
4.8.	Югары мәктәпнәң атказанган хезмәткәре
4.9.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
4.10.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.11.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
4.12.	Атказанган фән эшлеклесе
4.13.	Атказанган тренер

5. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре

5.1.	Татарстан Республикасының халық укытучысы
5.2.	Татарстан Республикасының атказанган мәктәп укытучысы
5.3.	Татарстан Республикасының атказанган укытучысы
5.4.	Татарстан Республикасының атказанган фән эшлеклесе
5.5.	Татарстан Республикасының атказанган югары мәктәп хезмәткәре
5.6.	Татарстан Республикасының атказанган физик культура хезмәткәре
5.7.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
5.8.	Татарстан Республикасының атказанган икътисадчысы
5.9.	Татарстан Республикасының атказанган тренеры

Россия Федерациясенең,
Татарстан Республикасының, Совет Социалистик Республикалар Союзының, Россия Совет
Федератив Социалистик Республикасының ведомство бүләкләре

**1. Россия Федерациисе Мәгариф һәм фән Министрлығы
(Россия Федерациисе Мәгариф Министрлығы)**

1.1.	Россия Федерациисең мактаулы гомуми белем бирү хезмәткәре
1.2.	Россия Федерациисең мактаулы башлангыч һөнәри белем бирү хезмәткәре
1.3.	Россия Федерациисең мактаулы урта һөнәри белем бирү хезмәткәре
1.4.	Россия Федерациисең мактаулы югары һөнәри белем бирү хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациисең мактаулы фән һәм техника хезмәткәре
1.6.	Россия Федерациисең мактаулы яшьләр сәясәте өлкәсе хезмәткәре
1.7.	Студентларның фәнни-тикшеренү эшен үстерү өчен
1.8.	Россия Федерациисең мактаулы физик культура һәм спорт хезмәткәре

2. Халық мәгарифе Министрлығы,

СССР Мәгариф Министрлығы (РСФСР)

2.1.	«СССР мәгариф отличниги» билгесе
2.2.	«Халық мәгарифе отличниги» билгесе
2.3.	«СССР һөнәри техник белем бирыу отличниги» билгесе
2.4.	«РСФСР һөнәри техник белем бирыу отличниги» билгесе
2.5.	«Физик культура һәм спорт отличниги» билгесе

2 нче таблица

Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Совет Социалистик Республикалары
Берлеге, союздаш һәм автономияле республикалар составында Совет Социалистик
Республикалары Берлеге Мәдәният хезмәткәрләренә кызыксындыру характеристындағы
Дәүләт бүләкләре исемлеге

№ т/б	Дәүләт бүләге атамасы
1	2
1. Россия Федерациисенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациисенең халық артисты
1.2.	Россия Федерациисенең халық рәссамы
1.3.	Россия Федерациисенең отказанган артисты
1.4.	Россия Федерациисенең отказанган мәдәният хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациисенең отказанган рәссамы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
2.1.	Татарстан Республикасының халық артисты
2.2.	Татарстан Республикасының халық язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халық шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халық рәссамы
2.5.	Татарстан Республикасының отказанган артисты
2.6.	Татарстан Республикасының отказанган сәнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының отказанган мәдәният хезмәткәре
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	

1	2
3.1.	СССРның халық артисты
3.2.	СССРның халық рэссамы
4. Советлар Союзы Социалистик Республикалар составындағы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган пропагандачы
4.2.	Халық артисты
4.3.	Атказанган артист
4.4.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.5.	Халық рэссамы
4.6.	Атказанган рэссам
4.7.	Халық язучысы
4.8.	Атказанган язучы
4.9.	Халық шагыйре
4.10.	Халық жырчысы
4.11.	Халық акыны
4.12.	Атказанган журналист
4.13.	Атказанган мәденият эшлеклесе
4.14.	Атказанган мәденият-мәгариф эше хезмәткәре
4.15.	Атказанган мәденият хезмәткәре
4.16.	Атказанган китапханәче
4.17.	Гамәли сәнгать мастеры
4.18.	Атказанган халық ижаты мастеры
4.19.	Атказанган фән эшлеклесе
5. Советлар Союзы Социалистик Республикалар составындағы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атказанган төзүче
5.2.	Халық артисты
5.3.	Атказанган артист
5.4.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
5.5.	Халық рэссамы

1	2
5.6.	Атказанган рэссам
5.7.	Халық язучысы
5.8.	Атказанган язучы
5.9.	Халық шагыйре
5.10.	Атказанган журналист
5.11.	Атказанган мәденият хезмәткәре
5.12.	Атказанган китапханәче
5.13.	Атказанган фән һәм мәденият эшлеклесе
5.14.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
5.15.	Атказанган фән эшлеклесе

З нче күшымта
 Югары Ослан муниципаль районы
 Башкарма комитетының 2022нче елның
 №_____ карары белән расланды

Югары Ослан муниципаль районы мәдәният учреждениеләре һөнәр ияләренең
 һөнәри квалификация тәркемнәре хезмәткәрләренә хезмәт өчен
 түләү шартлары турында нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Югары Ослан муниципаль районы мәдәният учреждениеләренең эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәрләре хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) хезмәткәрләрнен окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм кызыксындыру характеристындагы түләүләр шартларын һәм күләмен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

1.2. Өлгө Нигезләмәдә түбәндәге төшөнчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:

хезмәткә түләү системасы - учреждениеләр хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартларын һәм күләмнәрен билгели торган нормалар жыелмасы, база окладлары, окладлары күләмнәрен дә кертеп, шулай ук федераль законнар һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары нигезендә билгеләнгән компенсация һәм кызыксындыру характеристындагы түләүләр;

нигез оклады - тиешле һөнәри квалификация тәркеменә керә торган, компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча, эшче яисә житәкче, белгеч, техник башкаручы һөнәре буенча һөнәри эшчәнлекне гамәлгә ашыруучы учреждение хезмәткәре оклады;

вазыйфаи оклад - ставкаларны исәпкә алыш, компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча, календарь ай өчен хезмәт (вазыйфа) бурычларын үтәү өчен хезмәткәрнең хезмәтенә түләүнең беркетелгән күләме;

хезмәткәрнең хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү) хезмәткәрнен квалификациясенә, башкарган эшенең катлаулылыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап, хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыру түләүләре;

компенсация характеристындагы түләүләр - компенсация характеристындагы ёстәмәләр һәм ёстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль шартлардагы эш өчен һәм компенсация характеристындагы башка түләүләр;

стимуллаштыру характеристындагы түләүләр - ёстәмә түләүләр һәм стимуллаштыруучы характеристагы ёстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре.

1.3. Югары Ослан муниципаль районы мәдәният учреждениеләренең һөнәр ияләренең һөнәри квалификация тәркемнәре хезмәткәрләренең (алга таба - эшче мәдәният) хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү) түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:

хезмәт хакы (вазыйфаи окладлары), хезмәт хакы ставкалары;

компенсация характеристындагы түләүләр;

стимуллаштыру характеристындагы түләүләр.

II. Мәдәниятнең эшчеләренең төп окладларын билгеләү

2.1. Мәдәниятнең эшчеләренең нигез окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрежәсе 1	Айга төп оклад құләме, сумнарда 2
"Беренче дәрәждәге эшчеләренең гомумтармак һөнәрләре" һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13617
Икенче квалификация дәрәжәсе	13815
"Икенче дәрәждәге эшче һөнәрләре" профессиональ квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13956
Икенче квалификация дәрәжәсе	14130
Өченче квалификация дәрәжәсе	14308
Дүрттенче квалификация дәрәжәсе	14839

III. Мәдәниятнең эшчеләренең вазыйфаи окладларын формалаштыру тәртибе

3.1. Мәдәниятнең эшчеләренең вазыйфаи оклады түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times \frac{H_f}{H_N},$$

бидедә:

O_d - Мәдәниятнең эшчеләренең вазыйфаи оклады;

O_b - әлеге Нигезләмәнең 2 бүлеге нигезендә кабул ителә торган Мәдәниятнең эшчеләренең төп оклады құләме;

H_f - хезмәткәр өчен билгеләнгән эш вакыты дәвамлылығы чикләрендә культураның эшче эш сәгатьләренең факттагы миқдары;

H_N - Мәдәниятнең эшчеләренең эш хакының төп ставкасы (төп оклад) өчен сәгать нормасы (хезмәткәр өчен билгеләнгән эш вакытының дәвамлылығы).

IV. Кызықсындыру характеристындағы түләүләр

4.1. Кызықсындыру характеристындағы түләүләргә хезмәткәрне хезмәтнең сыйфат нәтижәләренә стимуллаштыруға, шулай ук башкарылған эш өчен бүләкләүгә юнәлдерелгән түләүләр керә.

4.2. Кызықсындыру характеристындағы түләүләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булған өчен түләүләр;

премия һәм башка кызықсындыру түләүләре.

4.3. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булған өчен түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz},$$

бидедә:

B_{pz} - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булған өчен түләү;

O_d - культураның эшче вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булған өчен өстәмә құләме.

4.4. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре өчен өстәмә құләме 3 процент тәшкил итә.

4.5. Совет Социалистик Республикалары Союзы составында Россия Федерациясынен, Татарстан Республикасының, Советлар Социалистик Республикалары берлегенен, союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре исемләге, аларның булуы өчен кызыксындыру характеристындагы түләүләр күрсәтелә, әлеге Нигезләмәгә күшымтада китерелгән.

4.6. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү күләмнәрен билгеләү мактаулы исем, дәүләт бүләге бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм аннан да күбрәк мактаулы исемгә ия булган мәдәният эшчеләренә, ике һәм аннан да күбрәк дәүләт бүләкләре, мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү хезмәткәр сайлау буенча дәүләт бүләкләренең берсе, мактаулы исемнәрнең берсе буенча билгеләнә.

4.7. Премиаль һәм башка бүләкләү түләүләре билгеле бер вакыт (ай, квартал, ел) чоры өчен, шулай ук юбилей даталары, аерымлык билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, бүләкләр алу һәм оешманың локаль актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнгән башка нигезләр буенча бер үк вакытта мәдәният эшчеләренә билгеләнә.

4.8. Премияләр һәм башка бүләкләү түләүләрен башкару күләме, тәртибе һәм шартлары Татарстан Республикасы мәдәният учреждениеләренең локаль актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

4.8.1. Татарстан Республикасы дәүләт мәдәният учреждениеләренең эшчеләренә, мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү фондының тәкъдим ителе торган күләме төп вазыйфа һәм төп эш урыны буенча хезмәткәрләргә кызыксындыру характеристындагы башка түләүләргә каралган хезмәт өчен түләү фондының кимендә 2 процентын тәшкил итә.

4.9. Мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренең эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру һәм «Дәүләт социаль сәясәтен гамәлгә ашыру чарапары турында» Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 7 маенданы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан курсәткечләренең дәрәҗәсен саклап калу максатларында Югары Ослан муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләренең эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә төп эш урыны һәм акчалар булганда төп вазыйфа буенча бер тапкыр бирелә торган акчалар

V. Компенсация сыйфатындагы түләүләр

5.1. Югары Ослан муниципаль районы мәдәният учреждениеләрендә компенсация характеристындагы түләүләргә түбәндәгеләр керә:

зааралы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче мәдәният эшчеләренең түләүләре;

нормаль шартлардан читләшкән шартларда (төрле квалификация эшләрен башкарганда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, югары хезмәт белән эшләгәндә, тәнлә эшләгәндә һәм нормаль шартлардан читкә тайпылган башка шартларда эшләр башкарганда) эшләгән өчен түләүләр.

5.2. Зааралы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары белән эшләүдә мәшгуль эшчеләргә компенсация характеристындагы түләүләр һәм нормаль (һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштерү, төнгө эш, хезмәт курсетү зоналарын киңәйтү, эш күләмен арттыру яки хезмәт килешүе белән билгеләнгән эштән азат итепмичә вакытлыча эшләмәүче эш культурасының бурычларын үтәү, ял һәм эшләми торган бәйрәм көннәрендә эшләү өчен., Югары Ослан муниципаль районының муниципаль мәдәният учреждениеләренең тиешле финанс елына расланган хезмәт хакы фонды чикләрендә һәм законнар нигезендә билгеләнә.

Компенсация характеристындагы түләүләр, аларны гамәлгә ашыру күләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокуку нормалары, әлеге Нигезләмә булган

башка норматив хокукий актлар нигезендә күмәк шартнамәләр, килешүләр, локаль норматив актлар белән билгеләнә.

5.3. Компенсация сыйфатындағы түләүләр түбәндәгө формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_d \times D_{kh} \times \frac{H_{fk}}{H_N},$$

биредә:

B_{kh} - компенсация характеристында түләү;

O_d - культураның эшче вазыйфаи оклады;

D_{kh} - компенсация характеристын түләү өчен өстәмәләр күләме;

H_{fk} - компенсация характеристындағы түләүләр законнарда каралган фактта эшләнгән вакыт;

H_N - Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган культураның эшчеләренең төп хезмәт хакы (төп оклады) ставкасы өчен сәгать нормасы.

5.4. Нормалдан читкә тайпышлык шартларда эш өчен түләүләр түбәндәгө күләмнәрдә билгеләнә:

төnlә эшләү сәгате нормаль шартларда эшләү белән чагыштырганда артыграк күләмдә түләнә, әмма хезмәт законнары һәм хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актлар белән билгеләнгән күләмнәрдән ким түгел;

культура эшчесен үзенә билгеләнгән ял көнендә эшкә жәлеп иткән очракта яисә эш көне булмаган бәйрәм көнендә эш икеләтә күләмдә түләнә;

вазыйфаи оклад алучы хезмәткәрләргә оклад өстеннән кимендә бер көнлек яисә бер сәгатьлек база ставкасы күләмнәдә, әгәр ялларда һәм эш көне булмаган бәйрәм көне эш вакытының айлық нормасы чикләрендә башкарылса, нигез окладыннан тыш икеләтә көнлек яисә сәгатьлек ставка күләмнәдә башкарылса, эш айлық нормадан тыш башкарылса;

ял көнендә яки эш көне булмаган бәйрәм көнендә эшләгән культура эшчеләре теләге буенча аңа икенче ял көне бирелергә мөмкин. Бу очракта эш көне булмаган бәйрәм көнендә бер мәртәбә түләнә, ә ял көне өчен түләү түләнми;

зараарлы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче культура эшчеләренә түләү, нормаль хезмәт шартлары белән эшләүнен төрле төрләре өчен билгеләнгән хезмәт хакы ставкалары окладлары (вазыйфаи окладлары) белән чагыштырганда, кимендә 0,04 база оклады күләмнәдә хезмәт шартларын махсус бәяләү нигезендә, югары күләмдә билгеләнә;

югары хезмәт хакы эшнең беренче ике сәгатендә - бер ярым күләмнәдә, аннан соңы сәгатьләрдә икеләтә күләмдә башкарыла;

һәнәр (вазыйфалар) берләштергәндә, хезмәт күрсәту зоналарын кинәйткәндә, эш күләмен артыгранда яисә вакытлыча булмаган культура эшчесенен вазыйфаларын башкарганда, эштән азат ителмичә, хезмәт шартнамәсендә билгеләнгән вакытта, культура эшченә өстәмә түләү ясалы. Өстәмә түләү күләме, өстәмә эш төрен һәм (яисә) күләмен исәпкә алып, хезмәт шартнамәсе яклары килешүе буенча билгеләнә.

Югары Ослан муниципаль районы мәдәният учреждениеләре һәнәр ияләренең һәнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәт ёчен түләү шартлары турындағы нигезләмәгә Күшымта

Совет Социалистик Республикалары Союзы составында Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының, Советлар Социалистик Республикалары берлегенең, союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре, қызықсындыру характерындағы түләүләр күрсәтелә торган Иsemлек

N	Мактау исеме, дәүләт бүләге атамасы
1	2
1. Россия Федерациисенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең халық артисты
1.2.	Россия Федерациясенең халық рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенең атказанган артисты
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган уйлап табучысы
1.5.	Россия Федерациясенең атказанган конструкторы
1.6.	Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре
1.7.	Россия Федерациясенең атказанган рационализаторы
1.8.	Россия Федерациясенең атказанган рәссамы
2. Татарстан Республикасы мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре	
2.1.	Татарстан Республикасының халық артисты
2.2.	Татарстан Республикасының халық язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халық шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халық рәссамы
2.5.	Татарстан Республикасының атказанган артисты
2.6.	Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының атказанган уйлап табучысы
2.8.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
2.9.	Татарстан Республикасының Атказанган рационализаторы
2.10.	Татарстан Республикасының атказанган төзүчесе
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның халық артисты
3.2.	СССРның халық рәссамы
3.3.	СССРның атказанган уйлап табучысы
3.4.	СССРның атказанган төзүчесе
4. Советлар Социалистик Республикалары берлеге составында союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган полиграфист
4.2.	Атказанган пропагандачы
4.3.	Халық артисты
4.4.	Атказанган артист
4.5.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.6.	Халық рәссамы
4.7.	Атказанган рәссам
4.8.	Халық язучысы

4.9.	Атқазанган язучы
4.10.	Халық шагыйре
4.11.	Халық жырчысы
4.12.	Халық ақыны
4.13.	Атқазанган журналист
4.14.	Атқазанган мәденият әшлеклесе
4.15.	Атқазанган мәденият-мәгариф әше хезмәткәре
4.16.	Атқазанган мәденият хезмәткәре
4.17.	Атқазанган китапханәче
4.18.	Атқазанган ковровщица
4.19.	Гамәли сәнгать мастери
4.20.	Атқазанган халық ижаты мастери
4.21.	Атқазанган фән әшлеклесе
4.22.	Атқазанган инженер
4.23.	Атқазанган уйлап табучы
4.24.	Атқазанган рационализатор
4.25.	Атқазанган мастер
5. Советлар Социалистик Республикалары берлеге составында автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атқазанган төзүче
5.2.	Халық артисты
5.3.	Атқазанган артист
5.4.	Атқазанган сәнгать әшлеклесе
5.5.	Халық рәссамы
5.6.	Атқазанган рәссам
5.7.	Халық язучысы
5.8.	Атқазанган язучы
5.9.	Халық шагыйре
5.10.	Атқазанган журналист
5.11.	Атқазанган мәденият хезмәткәре

4 нче күшымта
Югары Ослан муниципаль районы
Башкарма комитетының 2022нче елның
№_____ карары белән расланды

Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә эшләүче эшче,
мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәрләренең һөнәри квалификация
тәркемнәре хезмәткәрләренең, гомумтармак вазыйфаларының, өстәмә белем бирү
оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең хезмәт өчен
түләү шартлары турында Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә өстәмә белем
бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең
гомумтармак һөнәрләре хезмәткәрләренең һөнәри квалификация тәркемнәре
хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартлары (алга таба - Нигезләмә)
хезмәткәрләрнең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм
кызыксындыру характеристындагы түләүләр шартларын һәм күләмен, шулай ук аларны
билгеләү критерийларын билгели.

2. Элеге Нигезләмәдә түбәндәге тәшенчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:
хезмәткә түләү системасы - федераль законнар һәм Россия Федерациясенең
һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары нигезендә
билгеләнгән компенсация һәм кызыксындыру характеристындагы түләүләр күләмнәрен
дә көртеп, оешмалар хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартларын һәм күләмнәрен
билгели торган нормалар жыелмасы;

Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендәге өстәмә белем
бирү мәгариф оешмалары хезмәткәренең (эш оклады, хезмәт хакы ставкасы) эшче
һөнәре яисә житәкче вазифасы буенча һөнәри эшчәнлек башкаручы минималь
оклады (вазыйфаи оклад, хезмәт хакы ставкасы) - компенсацион һәм
стимуллаштыручы түләүләрне исәпкә алмыйча, тиешле һөнәри квалификация
тәркеменә керә торган белгеч, белгеч, техник башкаручы;

вазыйфаи оклад - компенсация һәм кызыксындыру түләүләрен исәпкә алмыйча,
фактта эшләнгән бер ай эчендә хезмәт (вазыйфаи) бурышларын үтәгән өчен
хезмәткәрнең хезмәтенә түләүнең беркетелгән күләме;

хезмәт хакы (хезмәткәрнең хезмәт хакы) - хезмәткәрнең квалификациясенә,
катлаулылыгына, башкарыла торган эшнең күләменә, сыйфатына һәм шартларына
карап, хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыру түләүләре;

компенсация характеристындагы түләүләр - компенсация характеристындагы
өстәмәләр һәм өстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль шартлардагы эш өчен һәм
компенсация характеристындагы башка түләүләр;

стимуллаштыру характеристындагы түләүләр - өстәмә түләүләр һәм
стимуллаштыручы характеристикалары өстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру
түләүләре;

3. Хезмәткәрнең хезмәт хакы (хезмәт хакы) түбәндәгеләрдән билгеләнә:

вазыйфаи окладларны;

компенсация характеристындагы түләүләр;

стимуллаштыру характеристындагы түләүләр.

II. Мәдәният хезмәткәрләренең төп окладларын билгеләү.

1. Югары Ослан муниципаль районы мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмаларының гомумтармак һөнәрләре хезмәткәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Айга төп оклад күләме, сумнарда
"Беренче дәрәжәдәге эшчеләрнең гомумтармак һөнәрләре" һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13617
Икенче квалификация дәрәжәсе	13815
"Икенче дәрәжәдәге эшче һөнәрләре" профессиональ квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13956
Икенче квалификация дәрәжәсе	14130
Өченче квалификация дәрәжәсе	14308
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	14839

2. Югары Ослан муниципаль районы мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Айга төп оклад күләме, сумнарда
1	2
"Беренче дәрәжәдәге хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары" профессиональ квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13617
Икенче квалификация дәрәжәсе	13815
"Икенче дәрәжәдәге хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары" профессиональ квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13956
Икенче квалификация дәрәжәсе	14130
Өченче квалификация дәрәжәсе	14308
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	14535
Бишенче квалификация дәрәжәсе	14721
"Өченче дәрәжәдәге хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары" профессиональ квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	14911
Икенче квалификация дәрәжәсе	15104
Өченче квалификация дәрәжәсе	15301
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	15502
Бишенче квалификация дәрәжәсе	15728
"Дүртенче дәрәжәдәге хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары" профессиональ квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	16640
Икенче квалификация дәрәжәсе	16840
Өченче квалификация дәрәжәсе	17040

3. Эшчеләренең, культура эшчеләренең, сәнгатънең һәм кинематографиянең гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомуми

тармак вазыйфалары һөнәри квалификация дәрәжәләре хезмәткәрләренең квалификация дәрәжәләренә туры килү Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгының норматив хокукый актлары нигезендә кабул ителә.

4. Бергәләп эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәтенә түләү, шулай ук тулы булмаган эш вакыты шартларында, башкарылган эш күләменә карап, пропорциональ эшләнгән вакытка яисә башкарылган эш күләменә карап башкарыла. Төп вазыйфа буенча, шулай ук бергә урнаштыру тәртибендә урнашкан вазыйфа буенча хезмәт хакы күләмнәрен билгеләү һәр вазыйфа буенча аерым башкарыла.

III. Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре, эшче культурасы, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренең вазыйфаи квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең вазыйфаи окладларын формалаштыру тәртибе

1. Югары Ослан муниципаль районы мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре, эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O \times \frac{H_f}{H_N},$$

биредә:

O_d - Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре, эшче культурасы, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

H_f - Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары хезмәткәрләренең хезмәткәр өчен билгеләнгән эш вакыты әчендә эш сәгатьләренең факттагы саны ;

H_N - Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмаларының дәүләт оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт хакын база ставкасы (база оклады) өчен сәгать нормасы (хезмәткәр өчен эш вакытының дәвамлылығы) ;

- әлеге Нигезләмәнен II бүлгеге нигезендә кабул ителә торган Югары Ослан муниципаль районы мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре, эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренең база оклады күләме;

IV. Кызыксындыру характерындағы түләүләр

1.Кызыксындыру характердагы түләүләргә хезмәткәрне хезмәтнең сыйфат нәтижәсенә стимуллаштыруға, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләүгә юнәлдерелгән түләүләр керә.

2. Кызыксындыру характерындагы түләулөр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

хезмәтнең интенсивлығы өчен түләулөр;

дәүләт бүләкләре булган өчен түләулөр;

вазыйфа буенча эш стажы өчен түләулөр;

премия һәм башка кызыксындыру түләулөре.

3. Хезмәтнең интенсивлығы өчен түләулөр Югары Ослан муниципаль районның мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәренә керүче хезмәткәрләргә хезмәт күрсәтүләрен алучыларның билгеле бер категорияләре белән эшләгән өчен түләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sd} = O_d \times D_{sd},$$

биредә:

B_{sd} - хезмәтнең киеренкелеге өчен түләулөр;

O_d - Югары Ослан муниципаль районның мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре, эшче культурасы, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{sd} - хезмәтнең интенсивлығы өчен өстәмәләр күләме.

Эшчеләрнең "повар" вазифасы һәм "житештерү мәдирие (шеф-повар)", "ашханә мәдирие" вазыйфалары буенча житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфалары буенча һөнәри квалификация төркемнәренә керүче хезмәткәрләргә хезмәт интенсивлығы өчен түләулөр 13 процент күләмендә бирелә.

4. Дәүләт бүләкләре булган өчен түләулөр эшче һөнәрләренең, эшче культураның, сәнгатьнең һәм кинематографиянең, житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәренең керүче хезмәткәрләргә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz},$$

биредә:

B_{pz} - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү;

O_d - Югары Ослан муниципаль районның мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре, эшче культурасы, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә күләме 3 процент тәшкил итә.

4.1. Хезмәткәрләргә тиешле түләулөр бирелә торган дәүләт бүләкләре исемлеге өлгө Нигезләмәгә күшүмтада китерелгән.

4.2. Дәүләт бүләкләре булган өчен түләү күләмнәрен билгеләү мактаулы исем, дәүләт бүләге бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм андан да күбрәк дәүләт бүләгә булган хезмәткәрләргә алар өчен түләү, хезмәткәрнең сайлавы буенча, дәүләт бүләкләренең берсе буенча билгеләнә.

5. Вазыйфасы (белгечләгеге) буенча эш стажы өчен түләулөр, вазыйфасы (белгечләгеге) буенча эш озынлығына карап, һөнәри-квалификация төркемнәре һәм

квалификация дәрәжәләре буенча төркемнәр буенча житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфаларының һәнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times D_s,$$

биредә:

B_s - вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы өчен түләү;

O_d - Югары Ослан муниципаль районы мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең һәнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы өчен өстәмәләр күләме.

5.1. Вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен өстәмә күләмен түбәндәгеләр төзи:

вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы 2 дән 5 елга кадәр булганда - 2,5 процент;

вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы 5 елдан 10 елга кадәр булганда - 4 процент;

вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы 10 елдан 15 елга кадәр булганда - 5 процент;

вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы 15 елдан артык булганда - 6 процент.

5.2. Эш стажы үзгәргәндә вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен түләү күләмен билгеләү (үзгәрту) стажы эш стажы өчен түләү күләмен арттыруға хокук бирә торған стажга ирешкән көннән алып, әгәр стажын раслың торған документлар оешмада булса яисә стажын раслың торған ки्रәклө документ тапшырылған көннән башлап башкарыла.

5.3. Вазыйфалар (белгечлекләр) буенча эш стажына таблица нигезендә Вазыйфалар (һәнәрләр) буенча эш вакыты исәпләнә.

Вазыйфалар (һәнәрләр) исемлеге, эш вакыты вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажына исәпләнә

N т/б	Гомумтармак вазыйфалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең һәнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләре вазыйфалары аталышы (барлық әчке категорияләр, шул исәптән "баш", "өлкән"вазыйфаи атамаларын да кертеп)	Эш чорлары кызықсындыру түләүләрен билгеләү өчен белгечлек буенча эш стажына кертелә торған вазыйфалар (һәнәрләр) исемнәре
1	2	3
1.	Финанс бүлеге башлыгы, план-икътисад бүлеге башлыгы, баш бухгалтер урынбасары, бухгалтер, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлық хисабы һәм хужалық эшчәнлеге анализы буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълүмат-исәп) үзәге икътисадчысы, шартнамә һәм претензия эше буенча икътисадчы, финанс эше буенча	финанс бүлеге башлыгы, план-икътисадый бүлек башлыгы, баш бухгалтер урынбасары, бухгалтер, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлық исәбе һәм хужалық эшчәнлегенә анализ ясаучы, хисаплау (мәгълүмат-хисаплау) үзәгенең икътисадчысы, шартнамә һәм претензия эше буенча икътисадчы, матди-техник

	икътисадчы, планлаштыру буенча техник, хисапчы, калькулятор, кассир, таксировщик, статистик, исәпкә алушы	тәэминат буенча икътисадчы, планлаштыру буенча икътисадчы, хезмәт буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, планлаштыру буенча икътисадчы, хисапчы, кассир, таксировщик, статистика, салымнар һәм жыемнар буенча консультант, аудитор
2.	Материал-техник тәэммин итү буенча икътисадчы	матди-техник тәэминат буенча икътисадчы, матди-техник тәэммин итү бүлеге башлыгы, склад мәдире, бухгалтер, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлық хисабы һәм хужалық эшчәнлегенә анализ ясаучы, хисаплау (мәғьлүмати-хисап) үзәгенен икътисадчысы, килешү һәм претензия эше буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, товар белгече, планлаштыру буенча техник, хисапчы, таксировщик,
3.	Хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы	хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү буенча лаборатория (бюро) башлыгы, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы, социаль үсеш бүлеге башлыгы, хезмәт буенча икътисадчы, хезмәтне нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, инструктор-дактилолог, хезмәт буенча техник, социолог, нарядчы, хронометражист
4.	Хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, хезмәтне саклау һәм куркынычсызлык техникасы буенча инженер	хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм хезмәт ёчен түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү буенча лаборатория (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмәтне саклау һәм техника иминлеге инженеры, инженер
5.	Кадрлар бүлеге (махсус бүлек һәм башкалар) башлыгы, кадрлар әзерләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, кадрлар әзерләү буенча инженер	кадрлар бүлеге башлыгы (махсус бүлек башлыгы), кадрлар әзерләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, кадрлар әзерләү буенча инженер, инструктор-дактилолог, профконсультант, юрисконсульт, табельщик
6.	Социаль үсеш бүлеге башлыгы	социаль үсеш бүлеге башлыгы, кадрлар бүлеге башлыгы, кадрлар әзерләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм

		хезмәт өчен түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм житештерү белән идарә иту лабораториясе (бюросы) башлыгы, хезмәтне саклау лабораториясе (бюросы) башлыгы, хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар әзерләү буенча белгеч, инструктор-дактилолог, кадрлар буенча инспектор, хезмәтне саклау һәм техника иминлеге инженеры, хезмәтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча техник, хезмәт буенча техник, социолог
7.	Профконсультант	профконсультант, кадрлар бүлеге башлыгы, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, персонал буенча менеджер, психолог, социолог, халыкны эш белән тәэмин итү үзәге инспекторы, инструктор-дактилолог
8.	Юридик бүлек башлыгы, юрисконсульт	юридик бүлек башлыгы, юрисконсульт
9.	Архив мәдире, канцелярия мәдире, документовед, архивариус, эш башкаручы, йөкләмәләр үтәлешен контрольдә тоту буенча инспектор, секретарь, секретарь-машинистка, секретарь-стенографистка, стенографистка, машинистка, күрмәүче белгеч секретаре, житәкче секретаре, паспортист, кодификатор, экспедитор	архив мәдире, канцелярия мәдире, документовед, архивариус, эшлекле житештерүче, йөкләмәләрне үтәүне контролльдә тоту инспекторы, секретарь, машинистка, секретарь-стенографистка, машинистка, сукыр белгеч секретаре, житәкче секретаре, паспортчы, кодификатор, экспедитор
10.	Машинкада басу бюросы мәдире, күчермә-кубәйткеч бюро мәдире, машинистка	машина язу бюросы мәдире, күчермә-арттыру бюро мәдире, машинистка, секретарь-машинистка, копировщик
11.	Материал-техник яктан тәэмин итү бүлеге башлыгы, хужалык бүлеге башлыгы, склад мәдире, хужалык мәдире	матди-техник тәэмин итү бүлеге башлыгы, хужалык бүлеге башлыгы, склад мәдире, хужалык мәдире, товар белгече, агент, сатып алулар агенты, тәэмин итү буенча агент, тәэмин итү буенча икътисадчы, товар белгече, йөкләр ташу буенча экспедитор
12.	Тулай торак мәдире, пропусклар бюросы дежуры, комендант, администратор	пансионатның (гостиницаның) торак корпусы мәдире, тулай торак мәдире, пропусклар бюросы мәдире, ял бүлмәсе мәдире, хужалык мәдире, дежур бюро, дежурный (белешмәләр бирү буенча, залга, кунакханә катына, автомобиль йөртүчеләрнең ял итү бүлмәсенә, тулай торакка һ.б.), комендант, администратор, саклау камерасы мәдире.
13.	Гараж башлыгы	гараж башлыгы, автоколонна башлыгы, пассажир транспортын контролльдә тотучы, диспетчерлык хәрәкәте

		операторы һәм төяү-бушату эшләре операторы, автотехник экспертиза буенча белгеч (эксперт-автотехник), юл хужалығы эксперты, автотранспорт йөртүчесе
14.	Житештерү мәдире (шеф-повар), ашханә мәдире	житештерү мәдире (шеф-повар), ашханә мәдире, пешекче
15.	Диспетчер, диспетчерлық хезмәте операторы	диспетчер, диспетчерлық хезмәте операторы, диспетчерлық хәрәкәте операторы һәм төяү-бушату эшләре операторы
16.	Фотолаборатория мәдире	фотолаборатория мәдире, фотограф, рәссам-фотограф
17.	Механик, ремонт буенча инженер, инженер-энергетик (энергетик)	ремонт цехы начальниги, осталханә начальниги (мәдире), механик, ремонт буенча инженер, инженер-энергетик, инженер
18.	Инженер-программист (программист), техник-программист, математик, фонд инспекторы, фонд инспекторы ассистенты	производство белән идарә итүнең автоматлаштырылган системасы бүлеге башлығы, житештерү процессларының автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлығы, инженер-программист (программист), житештерү процессларының автоматлаштыру һәм механикалаштыру буенча инженер, производство белән идарә итүнең автоматлаштырылган системалары буенча инженер, инженер, математик, техник-программист, техник, фонд инспекторы, фонд инспекторы, фонд ассистенты
19.	Фәнни-техник китапханә мәдире, мәғълүмат бүлеге башлығы, мәғълүматны саклау бүлеге (лаборатория, сектор) башлығы, фәнни- техник мәғълүмат буенча инженер, мәғълүматны саклау буенча инженер, мәғълүматны саклау буенча белгеч, мәғълүматны саклау буенча техник	фәнни-техник китапханә мәдире, мәғълүмат бүлеге башлығы, фәнни- техник мәғълүмат бүлеге башлығы, мәғълүматны яклау бүлеге (лаборатория, сектор) башлығы, фәнни- техник мәғълүмат буенча инженер, мәғълүматны яклау буенча инженер, патент һәм уйлап табу эше буенча инженер, мәғълүматны яклау буенча инженер, техник, техник яклау буенча белгеч
20.	Техник-икътисади тикшеренүләр лабораториясе (бюросы) башлығы, тикшеренү лабораториясе башлығы, мәғълүмат бүлеге башлығы, аналитик	техник-икътисадый тикшеренүләр лабораториясе (büro) башлығы, тикшеренү лабораториясе башлығы, мәғълүмат бүлеге башлығы, фәнни- техник мәғълүмат бүлеге башлығы, аналитик
21.	Инженер-лаборант, техник-лаборант, лаборант	заводның үзәк лабораториясе башлығы, житештерү лабораториясе башлығы (житештерүне контролъдә тоту), инженер-лаборант, инженер, техник- лаборант, техник, лаборант
22.	Инструмент буенча техник, техник-	житештерү бүлеге башлығы, техник

	технолог	бүлек башлыгы, сынау производствосы цехы башлыгы, инструменталь бүлек башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, жиһазларны комплектацияләү бүлеге башлыгы, цех (участок) башлыгы, контроль (участок, цех) мастера, инженер, житештерүне әзерләү буенча инженер, инженер-технолог, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру буенча инженер, жиһазлар инструментлары буенча инженер, жиһазлар комплектациясе буенча инженер, инженер-конструктор (конструктор), производство белән идарә итүне оештыру инженеры, патент һәм уйлап табут эше буенча инженер, фәнни-техник мәгълүмат, техник-конструктор, техник инструментлар буенча инженер
23.	Инженер	барлык исемнәрнең инженеры, житештерү бүлеге башлыгы, техник бүлек башлыгы, тәжрибә житештерү цехы башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, цех (участок) башлыгы, капиталь төзелеш бүлеге башлыгы, кишәрлек мастер, механик, техник, конструктор, техник инструмент буенча техник-технолог, техник-технолог
24.	Инженер-электроник (электроник), исәпләү (мәгълүмат-исәп) үзәге техники	инженер-электроник (электроник), исәпләү (мәгълүмат-хисаплау) үзәге техники, инженер, программист (программист), техник-программист, техник
25.	Копировщик	сызыым ясаучы, сырыйымчы-конструктор, копировщик, рәссам
26.	Психолог	психолог, медицина психологы, педагог-психолог, профконсультант
27.	Физиолог	физиолог, биолог
28.	Социолог	социолог, хезмәт социологиясе лабораториясе (bürosoy) башлыгы
29.	Рәссам	барлык исемнәрнең рәссамнары, архитектор, сырыйымчы
30.	Архитектор	рәссам-конструктор (дизайнер), сырыйымчы-конструктор, сырыйым ясаучы
31.	Тәрҗемәче-дактилолог, сурдотәрҗемәче	тәрҗемәче-дактилолог, сурдотәрҗемәче
32.	Бүлек (ферма, авыл хужалыгы участогы) идарәчесе	бүлек (ферма, авыл хужалыгы участогы) белән идарә итүче, агроном, зоотехник
33.	Башка аерымланган структур бүлекчә филиалы директоры (башлыгы, мәдире)	Икътисадый эшчәнлекнең тиешле тере хезмәткәрләре вазыйфаларының

	hənəri kvaliifikasiya tərkemnərenə kertelgən vəzifyalar
--	--

Премиаль həm bашка büləkləy tüləyləre xəzmətkərlərgə bilgeli ber vaxyt (ay, kvartal, el) chorayı əchen, shulayı uк юбилəy dataları, aeryimlyk bilgelərə, rəxəmət xatlar, gramotalar, büləklər alı həm oeshmanıy lokall aktlar həm kollektiv şartnamələre belən bilgeləngən bашka nigezlər buencha ber үк vaxytta bilgelənə.

6.1. Büləkləy həm bашka büləkləy tüləyləren bашkaru küləme, tərtibə həm şartlar Yuğarı Oslan muunicipal rayonuṇı mədəniyat əlkəsendə əstəmə beləm birü məgariif oeshmalarınıy lokall aktlar həm kollektiv kileşulər belən bilgelənə.

6.2. Jitəkchelər, belgeclər həm xəzmətkərlər gomumtar mak vəzifalarınıy, eşçelər, mədəniyat, səngtər həm kinematografiya eşçelərə gomumtar mak hənərlərenən hənəri kvaliifikasiya tərkemnəre xəzmətkərlərenə premiya tüləylərenə karalgan xəzmət əchen tüləy fondyaları təkədim itelə torGAN küləme xəzmətkərlərgə oklad (xəzmət xakı stavkası, vəzifa oklad) tüləygə həm təp eşuryuṇu buencha kyzıksındıru sýifatındagı bашka tüləylərgə karalgan xəzmət əchen tüləy fondyaları kimen də 2 procentyin təşkil itə.

V. Kompenсasiya sýifatındagı tüləylər

1. Yuğarı Oslan muunicipal rayonuṇı mədəniyat əlkəsendə əstəmə beləm birü məgariif oeshmalarında kompenсasiya xarakteriyin tüləylərgə tübəndəgelər kərə:

zaaralı həm (yisə) kurkyınyıch xəzmət şartlar bülgan eşlərdə eşləyche xəzmətkərlərgə tüləylər;

normal şartlardan chitləşkən şartlar (tərle kvaliifikasiya eşləren bашkarğanda, hənərlərne (vəzifyalar) berləştergəndə, yuğarı xəzmət belən eşləgəndə, tənlə eşləgəndə həm normal şartlardan chitkə tayıylğan bашka şartlar eşlər bашkarğanda) eşləgən əchen tüləylər.

2. Zaaralı həm (yisə) kurkyınyıch xəzmət şartlar bülgan eşlərdə eşləyche xəzmətkərlərgə kompenсasiya xarakteriyin birü, həm hənərlərne (vəzifyalar) berləşter, gədəttən tış eş, tənlə eşləy, xəzmət kürsətu zonaların kinəytü, eştən azat itelmich, eş küləmen arptıru yisə vaxytlycha bülmagan xəzmətkərnən bürüçlər yutəy, yəl həm eş kəne bülmagan bəyrəm kənnərendə eşləy əchen tüləylər tieshle finans elyına Yuğarı Oslan muunicipal rayonu mədəniyat əlkəsendə əstəmə beləm birü məgariif oeshmalarınıy xəzmət əchen tüləy zakonnarı nigezendə həm расланган fond chiklərendə bilgelənə.

Kompenсasiya xarakteriyindagı tüləylər, alarны gəməlgə aşıryu küləmnəre həm şartlar xəzmət zakonnarı həm xəzmət hoxuky normalar, əlige Nigezləmə bülgan bашka normativ hoxuky aktlar nigezendə kümək şartnamələr, kileşulər, lokall normativ aktlar belən bilgelənə.

2.1. Kompenсasiya sýifatındagı tüləylər tübəndəge formula buencha isəplənə:

$$B_{kh} = O \times D_{kh} \times \frac{H_{fk}}{H_N},$$

birədə:

B_{kh} - kompenсasiya xarakteriyinda tüləy;

O - Yuğarı Oslan muunicipal rayonu mədəniyat əlkəsendə əstəmə beləm birü məgariif oeshmalarы жitəkchelərenen, belgeclərenen, həm kinematografiya

хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре хезмәткәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре күләме, әлеге Нигезләмәнең II бүлеге нигезендә кабул ителә торган;

D_{kh} - Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган компенсация характеристындағы өстәмәләр күләме;

H_{fk} - компенсация характеристындағы түләүләр законнарда каралган фактта эшләнгән вакыт;

H_N - Эшчеләрнең, эшче культурасының, сәнгатьнең һәм кинематографиянең гомумтармак һөнәрләренең, житәкчеләрнең, белгечләрнең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфалары буенча хезмәт хакының база ставкасы (база оклады) өчен Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган сәгать нормасы.

3. Нормаль булмаган шартлардагы эш өчен түләүләр түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

төнлә эшләү сәгате нормаль шартларда эшләү белән чагыштырганда артыграк күләмдә түләнә, әмма хезмәт законнары һәм хезмәт хокукуы нормалары булган башка норматив хокукий актлар белән билгеләнгән күләмнәрдән ким түгел;

хезмәткәрне эшкә жәлеп иткән очракта, аңа билгеләнгән ял көнендә яисә эш көне булмаган бәйрәм көнендә эш икеләтә күләмдә түләнә;

вазыйфаи оклад алучы хезмәткәрләргә оклад өстеннән кимендә бер көнлек яисә бер сәгатьлек база ставкасы күләмендә, әгәр ялларда һәм эш көне булмаган бәйрәм көне эш вакытының айлық нормасы чикләрендә башкарылса, нигез окладыннан тыш икеләтә көнлек яисә сәгатьлек ставка күләмендә башкарылса, эш айлық нормадан тыш башкарылса;

ял көнендә яки эшләми торган бәйрәм көнендә эшләгән хезмәткәр теләге буенча аңа икенче ял көне бирелергә мөмкин. Бу очракта эш көне булмаган бәйрәм көнендә бер мәртәбә түләнә, ә ял көне өчен түләү түләнми;

зараарлы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргә хезмәт өчен түләү, нормаль хезмәт шартлары белән эшләүнен төрле төрләре өчен билгеләнгән хезмәт хакы ставкалары окладлары (вазыйфаи окладлары) белән чагыштырганда, хезмәт шартларының 4 процента махсус бәяләү нигезендә, арттырылган күләмдә билгеләнә;

һөнәр (вазыйфалар) берләштергәндә, хезмәт күрсәту зоналарын киңәйткәндә, эш күләмен арттырганда яисә, хезмәт шартнамәсе белән билгеләнгән эштән азат итмичә, вакытлыча юкка чыккан хезмәткәрнең вазыйфаларын үтәгәндә, хезмәткәргә өстәмә түләү башкарыла, аның күләме, өстәмә эшнең эчтәлеген һәм (яисә) күләмен исәпкә алып, хезмәт шартнамәсе яклары килешүе буенча билгеләнә.

Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә эшләүче эшче, сәнгать һәм кинематография һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең, гомуми тармак вазыйфаларының, мәдәният өлкәсендә естәмә белем бирү оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартлары турында нигезләмәгә күшүмтә

Совет Социалистик Республикалары Союзы составында Россия
Федерациясенең, Татарстан Республикасының, Советлар Социалистик
Республикалары берлегенең, союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы
исемнәре, дәүләт бүләкләре, кызыксындыру характеристындағы
түләүләр күрсәтелә торган Иsemлек

N т/б	Дәүләт бүләге атамасы
1	2
1.	Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре
1.1.	Россия Федерациясенең халық артисты
1.2.	Россия Федерациясенең халық рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенең отказанган агрономы
1.4.	Россия Федерациясенең отказанган артисты
1.5.	Россия Федерациясенең отказанган архитекторы
1.6.	Россия Федерациясенең отказанган ветеринария табибы
1.7.	Россия Федерациясенең отказанган табибы
1.8.	Россия Федерациясенең отказанган геологы
1.9.	Россия Федерациясенең отказанган сәнгать эшлеклесе
1.10.	Россия Федерациясенең отказанган фән эшлеклесе
1.11.	Россия Федерациясенең отказанган җир төзүчесе
1.12.	Россия Федерациясенең отказанган зоотехники
1.13.	Россия Федерациясенең отказанган уйлап табучысы
1.14.	Россия Федерациясенең отказанган конструкторы
1.15.	Россия Федерациясенең отказанган урманчысы
1.16.	Россия Федерациясенең отказанган житештерү буенча белем бирү мастеры
1.17.	Россия Федерациясенең отказанган машина төзүчесе
1.18.	Россия Федерациясенең отказанган мелиораторы
1.19.	Россия Федерациясенең отказанган металлурги
1.20.	Россия Федерациясенең отказанган метеорологы
1.21.	Россия Федерациясенең отказанган метрологы
1.22.	Россия Федерациясенең отказанган авыл хужалығы механизаторы
1.23.	Россия Федерациясенең отказанган пилоты
1.24.	Россия Федерациясенең отказанган халыкка көнкүреш хезмәт күрсәту хезмәткәре
1.25.	Россия Федерациясенең отказанган югары мәктәп хезмәткәре
1.26.	Россия Федерациясенең отказанган геодезия һәм картография хезмәткәре
1.27.	Россия Федерациясе дипломатик хезмәтенең отказанган хезмәткәре
1.28.	Россия Федерациясенең отказанган торак-коммуналь хужалық хезмәткәре

1.29.	Россия Федерациясенең отказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
1.30.	Россия Федерациясенең отказанган мәдәният хезмәткәре
1.31.	Россия Федерациясенең отказанган урман сәнәгате хезмәткәре
1.32.	Россия Федерациясенең отказанган нефть һәм газ сәнәгате хезмәткәре
1.33.	Россия Федерациясенең отказанган азық-төлек индустриясе хезмәткәре
1.34.	Россия Федерациясенең отказанган балық хужалығы хезмәткәре
1.35.	Россия Федерациясенең отказанган элемтә хезмәткәре
1.36.	Россия Федерациясенең отказанган авыл хужалығы хезмәткәре
1.37.	Россия Федерациясе халкын социаль яклауның отказанган хезмәткәре
1.38.	Россия Федерациясенең отказанган текстиль һәм жиңел сәнәгать хезмәткәре
1.39.	Россия Федерациясенең отказанган сәүдә хезмәткәре
1.40.	Россия Федерациясенең отказанган транспорт хезмәткәре
1.41.	Россия Федерациясенең отказанган физик культура хезмәткәре
1.42.	Россия Федерациясенең отказанган рационализаторы
1.43.	Россия Федерациясенең отказанган эчке эшләр органнары хезмәткәре
1.44.	Россия Федерациясенең отказанган коткаручысы
1.45.	Россия Федерациясенең отказанган тәзүчесе
1.46.	Россия Федерациясенең отказанган укытучысы
1.47.	Россия Федерациясенең отказанган химигы
1.48.	Россия Федерациясенең отказанган рәссамы
1.49.	Россия Федерациясенең отказанган шахтеры
1.50.	Россия Федерациясенең отказанган штурманы
1.51.	Россия Федерациясенең отказанган штурман-сынаучысы
1.52.	Россия Федерациясенең отказанган экологы
1.53.	Россия Федерациясенең отказанган икътисадчысы
1.54.	Россия Федерациясенең отказанган энергетигы
1.55.	Россия Федерациясенең отказанган юристы
2.	Татарстан Республикасы дәүләт бүләкләре
2.1.	Татарстан Республикасының мактау грамотасы
2.2.	Татарстан Республикасының халық артисты
2.3.	Татарстан Республикасының халық язучысы
2.4.	Татарстан Республикасының халық шагыйре
2.5.	Татарстан Республикасының халық укытучысы
2.6.	Татарстан Республикасының халық рәссамы
2.7.	Татарстан Республикасының отказанган агрономы
2.8.	Татарстан Республикасының отказанган артисты
2.9.	Татарстан Республикасының отказанган архитекторы
2.10.	Татарстан Республикасының отказанган ветеринария табибы
2.11.	Татарстан Республикасының отказанган табибы
2.12.	Татарстан Республикасының отказанган геологы
2.13.	Татарстан Республикасының отказанган сәнгать эшлеклесе
2.14.	Татарстан Республикасының отказанган фән эшлеклесе
2.15.	Татарстан Республикасының отказанган терлекчесе
2.16.	Татарстан Республикасының жиртөзәре
2.17.	Татарстан Республикасының отказанган зоотехники
2.18.	Татарстан Республикасының отказанган уйлап табучысы
2.19.	Татарстан Республикасының отказанган урманчысы
2.20.	Татарстан Республикасының отказанган машина тәзүчесе
2.21.	Татарстан Республикасының отказанган мелиораторы
2.22.	Татарстан Республикасының отказанган авыл хужалығы механизаторы
2.23.	Татарстан Республикасының отказанган нефтьчесе
2.24.	Татарстан Республикасының отказанган югары мәктәп хезмәткәре

2.25.	Татарстан Республикасының атказанган торак-коммуналь хужалық хезмәткәре
2.26.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
2.27.	Татарстан Республикасының атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
2.28.	Татарстан Республикасының атказанган жиңел сәнәгать хезмәткәре
2.29.	Татарстан Республикасының атказанган азық-төлек сәнәгате хезмәткәре
2.30.	Татарстан Республикасының атказанган элемтә хезмәткәре
2.31.	Татарстан Республикасының атказанган авыл хужалығы хезмәткәре
2.32.	Татарстан Республикасының атказанган халыкны социаль яклау хезмәткәре
2.33.	Татарстан Республикасының атказанган халыкка хезмәт күрсәту өлкәсе хезмәткәре
2.34.	Татарстан Республикасының атказанган транспорт хезмәткәре
2.35.	Татарстан Республикасының атказанган физик культура хезмәткәре
2.36.	Татарстан Республикасының атказанган рационализаторы
2.37.	Татарстан Республикасының атказанган эчке эшләр органнары хезмәткәре
2.38.	Татарстан Республикасының атказанган коткаручысы
2.39.	Татарстан Республикасының атказанган төзүчесе
2.40.	Татарстан Республикасының атказанган укытучысы
2.41.	Татарстан Республикасы атказанган химигы
2.42.	Татарстан Республикасының атказанган экологы
2.43.	Татарстан Республикасының атказанган икътисадчысы
2.44.	Татарстан Республикасының атказанган энергетигы
2.45.	Татарстан Республикасының атказанган юристы
3.	Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рәссамы
3.3.	СССРның халык архитекторы
3.4.	СССРның атказанган оччы-сынаучысы
3.5.	СССРның атказанган штурман-сынаучысы
3.6.	СССРның халык табибы
3.7.	СССРның халык укытучысы
3.8.	СССРның атказанган спорт мастеры
3.9.	СССРның атказанган тренеры
3.10.	СССРның атказанган уйлап табучысы
3.11.	СССРның атказанган авыл хужалығы хезмәткәре
3.12.	СССРның атказанган сәнәгать хезмәткәре
3.13.	СССРның атказанган төзүчесе
3.14.	СССРның атказанган транспорт хезмәткәре
3.15.	СССРның атказанган элемтә хезмәткәре
3.16.	СССР Кораллы Көчләренең атказанган белгече
4.	Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре
4.1.	Атказанган сәнәгать хезмәткәре
4.2.	Атказанган энергетик
4.3.	Атказанган нефтьче
4.4.	Нефть остаты
4.5.	Атказанган газ сәнәгате хезмәткәре
4.6.	Атказанган нефть һәм газ сәнәгате хезмәткәре
4.7.	Атказанган шахтер
4.8.	Атказанган химик
4.9.	Атказанган машина төзүче
4.10.	Атказанган урман сәнәгате хезмәткәре

4.11.	Атказанган азық-төлек индустриясе хезмәткәре
4.12.	Атказанган балык хүжалығы хезмәткәре
4.13.	Атказанган балыкчы
4.14.	Атказанган балыкчы
4.15.	Атказанган полиграфист
4.16.	Атказанган авыл хүжалығы хезмәткәре
4.17.	Атказанган игенчелек мастери
4.18.	Атказанган агроном
4.19.	Атказанган авыл хүжалығы инженеры
4.20.	Атказанган зоотехник
4.21.	Атказанган терлекчелек хезмәткәре
4.22.	Атказанган терлекче
4.23.	Атказанган терлекчелек мастери
4.24.	Терлекчелек мастери
4.25.	Атказанган жир төзүче
4.26.	Атказанган авыл хүжалығы механизаторы
4.27.	Атказанган механизатор
4.28.	Игенне машина белән урып-жыю остасы
4.29.	Атказанган ирригатор
4.30.	Атказанган мелиоратор
4.31.	Атказанган гидротехник
4.32.	Атказанган ветеринария табибы
4.33.	Атказанган урманчы
4.34.	Табигатьне саклауның атказанган хезмәткәре
4.35.	Атказанган транспорт хезмәткәре
4.36.	Атказанган автотранспорт хезмәткәре
4.37.	Атказанган элемтәче
4.38.	Атказанган элемтә хезмәткәре
4.39.	Атказанган төзүче
4.40.	Атказанган сәүдә һәм жәмәгать туклануы хезмәткәре
4.41.	Атказанган сәүдә хезмәткәре
4.42.	Атказанган сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәту хезмәткәре
4.43.	Атказанган халыкка көнкүреш хезмәт күрсәту хезмәткәре
4.44.	Атказанган көнкүреш хезмәте хезмәткәре
4.45.	Атказанган коммуналь хүжалық хезмәткәре
4.46.	Атказанган торак-коммуналь хүжалық хезмәткәре
4.47.	Атказанган халыкка коммуналь һәм көнкүреш хезмәте күрсәту хезмәткәре
4.48.	Атказанган коммуналь-көнкүреш хезмәте хезмәткәре
4.49.	Халык табибы
4.50.	Атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
4.51.	Атказанган табиб
4.52.	Атказанган провизор
4.53.	Атказанган фармацевт
4.54.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
4.55.	Атказанган спорт эшлеклесе
4.56.	Атказанган физик культура эшлеклесе
4.57.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
4.58.	Атказанган тренер
4.59.	Атказанган социаль тәэмин итү хезмәткәре
4.60.	Атказанган мәктәп уқытучысы
4.61.	Атказанган уқытучы
4.62.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү уқытучысы

4.63.	Атқазанган һөнәри-техник белем бирү мастери
4.64.	Атқазанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
4.65.	Атқазанган уқытучы
4.66.	Югары мәктәпнен атқазанган хезмәткәре
4.67.	Атқазанган халық мәгарифе хезмәткәре
4.68.	Югары мәктәпнен атқазанган әшлеклесе
4.69.	Атқазанган пропагандачы
4.70.	Халық артисты
4.71.	Атқазанган артист
4.72.	Атқазанган сәнгать әшлеклесе
4.73.	Халық рәссамы
4.74.	Атқазанган рәссам
4.75.	Халық язучысы
4.76.	Атқазанган язучы
4.77.	Халық шагыйре
4.78.	Халық жырчысы
4.79.	Халық ақыны
4.80.	Атқазанган журналист
4.81.	Атқазанган мәденият әшлеклесе
4.82.	Атқазанган мәденият-мәгариф әше хезмәткәре
4.83.	Атқазанган мәденият хезмәткәре
4.84.	Атқазанган архитектор
4.85.	Атқазанган китапханәче
4.86.	Атқазанган ковровщица
4.87.	Гамәли сәнгать мастери
4.88.	Атқазанган халық ижаты мастери
4.89.	Атқазанган фән һәм техника әшлеклесе
4.90.	Атқазанган фән әшлеклесе
4.91.	Атқазанган геолог
4.92.	Атқазанган геолог-разведчик
4.93.	Атқазанган геология хезмәткәре
4.94.	Атқазанган геология хезмәте хезмәткәре
4.95.	Атқазанган геодезия һәм картография хезмәткәре
4.96.	Атқазанган юрист
4.97.	Атқазанган инженер
4.98.	Атқазанган уйлап табучы
4.99.	Атқазанган рационализатор
4.100.	Атқазанган мастер
4.101.	Атқазанган икътисадчы
4.102.	Атқазанган бухгалтер
4.103.	Атқазанган (әшләүче, эшче) яшьләр осталы
5.	Совет Социалистик Респубикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре
5.1.	Атқазанган сәнәгать хезмәткәре
5.2.	Атқазанган химик
5.3.	Атқазанган машина төзүче
5.4.	Целлюлоза-көгазь һәм ағач әшкәрту сәнәгатенен атқазанган хезмәткәре
5.5.	Атқазанган урман сәнәгате хезмәткәре
5.6.	Атқазанган медицина сәнәгате хезмәткәре
5.7.	Атқазанган медицина хезмәткәре
5.8.	Атқазанган авыл хужалығы хезмәткәре
5.9.	Атқазанган агроном

5.10.	Атқазанган кырчы
5.11.	Атқазанган зоотехник
5.12.	Атқазанган терлекче
5.13.	Атқазанган жир төзүче
5.14.	Атқазанган авыл хужалығы механизаторы
5.15.	Атқазанган механизатор
5.16.	Игенне машина белән урып-жыю остасы
5.17.	Атқазанган мелиоратор
5.18.	Атқазанган ветеринария табибы
5.19.	Атқазанган урманчы
5.20.	Атқазанган транспорт хезмәткәре
5.21.	Атқазанган шофер
5.22.	Атқазанган машина йөртүчесе
5.23.	Атқазанган элемтәче
5.24.	Атқазанган элемтә хезмәткәре
5.25.	Атқазанган төзүче
5.26.	Атқазанган сәүдә һәм жәмәгать туклануы хезмәткәре
5.27.	Атқазанган сәүдә хезмәткәре
5.28.	Атқазанган халықка көнкүреш хезмәт күрсәту хезмәткәре
5.29.	Атқазанган көнкүреш хезмәте хезмәткәре
5.30.	Атқазанган торак-коммуналь хужалық хезмәткәре
5.31.	Атқазанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
5.32.	Атқазанган табиб
5.33.	Атқазанган провизор
5.34.	Атқазанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
5.35.	Атқазанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
5.36.	Атқазанган мәктәп эшлеклесе
5.37.	Атқазанган мәктәп уқытучысы
5.38.	Атқазанган һөнәри-техник белем бирү уқытучысы
5.39.	Атқазанган һөнәри-техник белем бирү мастеры
5.40.	Атқазанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
5.41.	Югары мәктәпнен атқазанган хезмәткәре
5.42.	Халық артисты
5.43.	Атқазанган артист
5.44.	Атқазанган сәнгать эшлеклесе
5.45.	Халық рәссамы
5.46.	Атқазанган рәссам
5.47.	Халық язучысы
5.48.	Атқазанган язучы
5.49.	Халық шагыйре
5.50.	Атқазанган журналист
5.51.	Атқазанган мәденият хезмәткәре
5.52.	Атқазанган китапханәче
5.53.	Атқазанган фән һәм мәденият эшлеклесе
5.54.	Атқазанган фән һәм техника эшлеклесе
5.55.	Атқазанган фән эшлеклесе
5.56.	Атқазанган геолог
5.57.	Атқазанган юрист
5.58.	Атқазанган милиция хезмәткәре
5.59.	Атқазанган техник
5.60.	Атқазанган инженер
5.61.	Атқазанган уйлап табучы

5.62.	Атказанган рационализатор
5.63.	Атказанган икътисадчы
5.64.	Атказанган бухгалтер
5.65.	Атказанган халық хужалығы хөзмәткәре
5.66.	Атказанган рационализатор һәм уйлап табучы

З нче күшымта
Югары Ослан муниципаль районы
Башкарма комитетының 2022нче елның
№_____ карары белән расланды

Югары Ослан муниципаль районы мәдәният учреждениеләре һөнәр ияләренең
һөнәри квалификация тәркемнәре хезмәткәрләренә хезмәт өчен
түләү шартлары турында нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Югары Ослан муниципаль районы мәдәният учреждениеләренең эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәрләре хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) хезмәткәрләренең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм кызыксындыру характеристындагы түләүләр шартларын һәм күләмен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

1.2. Өлгө Нигезләмәдә түбәндәге төшөнчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:

хезмәткә түләү системасы - учреждениеләр хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартларын һәм күләмнәрен билгели торган нормалар жыелмасы, база окладлары, окладлары күләмнәрен дә кертеп, шулай ук федераль законнар һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары нигезендә билгеләнгән компенсация һәм кызыксындыру характеристындагы түләүләр;

нигез оклады - тиешле һөнәри квалификация тәркеменә керә торган, компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча, эшче яисә житәкче, белгеч, техник башкаручы һөнәре буенча һөнәри эшчәнлекне гамәлгә ашыруучы учреждение хезмәткәре оклады;

вазыйфаи оклад - ставкаларны исәпкә алыш, компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча, календарь ай өчен хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәү өчен хезмәткәрнең хезмәтенә түләүнең беркетелгән күләме;

хезмәткәрнең хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү) хезмәткәрнең квалификациясенә, башкарған эшенең катлаулылыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап, хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыру түләүләре;

компенсация характеристындагы түләүләр - компенсация характеристындагы ёстәмәләр һәм ёстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль шартлардагы эш өчен һәм компенсация характеристындагы башка түләүләр;

стимуллаштыру характеристындагы түләүләр - ёстәмә түләүләр һәм стимуллаштыруучы характеристагы ёстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре.

1.3. Югары Ослан муниципаль районы мәдәният учреждениеләренең һөнәр ияләренең һөнәри квалификация тәркемнәре хезмәткәрләренең (алга таба - эшче мәдәният) хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү) түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:

хезмәт хакы (вазыйфаи окладлары), хезмәт хакы ставкалары;

компенсация характеристындагы түләүләр;

стимуллаштыру характеристындагы түләүләр.

II. Мәдәният эшчеләренең төп окладларын билгеләү

2.1. Мәдәният эшчеләренең нигез окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрежәсе 1	Айга төп оклад құләме, сумнарда 2
"Беренче дәрәждәге әшчеләренең гомумтармак һөнәрләре" һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13617
Икенче квалификация дәрәжәсе	13815
"Икенче дәрәждәге әшче һөнәрләре" профессиональ квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13956
Икенче квалификация дәрәжәсе	14130
Өченче квалификация дәрәжәсе	14308
Дүрттенче квалификация дәрәжәсе	14839

III. Мәдәният әшчеләренең вазыйфаи окладларын формалаштыру тәртибе

3.1. Мәдәният әшчеләренең вазыйфаи оклады түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times \frac{H_f}{H_N},$$

бидеде:

O_d - Мәдәният әшчеләренең вазыйфаи оклады;

O_b - өлеге Нигезләмәнең 2 бүлеге нигезендә кабул ителә торган Мәдәният әшчеләренең төп оклады құләме;

H_f - хезмәткәр өчен билгеләнгән әш вакыты дәвамлылығы чикләрендә культураның әшче әш сәгатьләренең факттагы миқдары;

H_N - Мәдәният әшчеләренең әш хакының төп ставкасы (төп оклад) өчен сәгать нормасы (хезмәткәр өчен билгеләнгән әш вакытының дәвамлылығы).

IV. Кызықсындыру характеристындағы түләүләр

4.1. Кызықсындыру характеристындағы түләүләргә хезмәткәрне хезмәтнең сыйфат нәтижәләренә стимуллаштыруға, шулай ук башкарылған әш өчен бүләкләүгә юнәлдерелгән түләүләр керә.

4.2. Кызықсындыру характеристындағы түләүләр түбәндәгеләрне үз әченә ала:
мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булған өчен түләүләр;
премия һәм башка кызықсындыру түләүләре.

4.3. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булған өчен түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz},$$

бидеде:

B_{pz} - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булған өчен түләү;

O_d - культураның әшче вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булған өчен өстәмә құләме.

4.4. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре өчен өстәмә құләме 3 процент тәшкил итә.

4.5. Совет Социалистик Республикалары Союзы составында Россия Федерациясынен, Татарстан Республикасының, Советлар Социалистик Республикалары берлегенен, союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре исемләге, аларның булуы өчен кызыксындыру характеристындагы түләүләр күрсәтелә, әлеге Нигезләмәгә күшымтада китерелгән.

4.6. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү күләмнәрен билгеләү мактаулы исем, дәүләт бүләге бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм аннан да күбрәк мактаулы исемгә ия булган мәдәният эшчеләренә, ике һәм аннан да күбрәк дәүләт бүләкләре, мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү хезмәткәр сайлау буенча дәүләт бүләкләренең берсе, мактаулы исемнәрнең берсе буенча билгеләнә.

4.7. Премиаль һәм башка бүләкләү түләүләре билгеле бер вакыт (ай, квартал, ел) чоры өчен, шулай ук юбилей даталары, аерымлык билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, бүләкләр алу һәм оешманың локаль актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнгән башка нигезләр буенча бер үк вакытта мәдәният эшчеләренә билгеләнә.

4.8. Премияләр һәм башка бүләкләү түләүләрен башкару күләме, тәртибе һәм шартлары Татарстан Республикасы мәдәният учреждениеләренең локаль актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

4.8.1. Татарстан Республикасы дәүләт мәдәният учреждениеләренең эшчеләренә, мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү фондының тәкъдим ителе торган күләме төп вазыйфа һәм төп эш урыны буенча хезмәткәрләргә кызыксындыру характеристындагы башка түләүләргә каралган хезмәт өчен түләү фондының кимендә 2 процентын тәшкил итә.

4.9. Мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренең эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру һәм «Дәүләт социаль сәясәтен гамәлгә ашыру чарапары турында» Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 7 маенданы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан курсәткечләренең дәрәҗәсен саклап калу максатларында Югары Ослан муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләренең эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә төп эш урыны һәм акчалар булганда төп вазыйфа буенча бер тапкыр бирелә торган акчалар

V. Компенсация сыйфатындагы түләүләр

5.1. Югары Ослан муниципаль районы мәдәният учреждениеләрендә компенсация характеристындагы түләүләргә түбәндәгеләр керә:

зааралы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче мәдәният эшчеләренең түләүләре;

нормаль шартлардан читләшкән шартларда (төрле квалификация эшләрен башкарганда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, югары хезмәт белән эшләгәндә, тәнлә эшләгәндә һәм нормаль шартлардан читкә тайпылган башка шартларда эшләр башкарганда) эшләгән өчен түләүләр.

5.2. Зааралы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары белән эшләүдә мәшгуль эшчеләргә компенсация характеристындагы түләүләр һәм нормаль (һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштерү, төнгө эш, хезмәт курсәту зоналарын киңәйтү, эш күләмен арттыру яки хезмәт килешүе белән билгеләнгән эштән азат итепмичә вакытлыча эшләмәүче эш культурасының бурычларын үтәү, ял һәм эшләми торган бәйрәм көннәрендә эшләү өчен., Югары Ослан муниципаль районының муниципаль мәдәният учреждениеләренең тиешле финанс елына расланган хезмәт хакы фонды чикләрендә һәм законнар нигезендә билгеләнә.

Компенсация характеристындагы түләүләр, аларны гамәлгә ашыру күләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокуку нормалары, әлеге Нигезләмә булган

башка норматив хокукий актлар нигезендә күмәк шартнамәләр, килешүләр, локаль норматив актлар белән билгеләнә.

5.3. Компенсация сыйфатындагы түләүләр түбәндәгө формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_d \times D_{kh} \times \frac{H_{fk}}{H_N},$$

биредә:

B_{kh} - компенсация характеристында түләү;

O_d - культураның эшче вазыйфаи оклады;

D_{kh} - компенсация характеристын түләү өчен өстәмәләр күләме;

H_{fk} - компенсация характеристындагы түләүләр законнарда каралган фактта эшләнгән вакыт;

H_N - Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган культураның эшчеләренең төп хезмәт хакы (төп оклады) ставкасы өчен сәгать нормасы.

5.4. Нормалдан читкә тайпышлык шартларда эш өчен түләүләр түбәндәгө күләмнәрдә билгеләнә:

төnlә эшләү сәгате нормаль шартларда эшләү белән чагыштырганда артыграк күләмдә түләнә, әмма хезмәт законнары һәм хезмәт хокуки нормалары булган башка норматив хокукий актлар белән билгеләнгән күләмнәрдән ким түгел;

культура эшчесен үзенә билгеләнгән ял көнендә эшкә жәлеп иткән очракта яисә эш көне булмаган бәйрәм көнендә эш икеләтә күләмдә түләнә;

вазыйфаи оклад алучы хезмәткәрләргә оклад өстеннән кимендә бер көнлек яисә бер сәгатьлек база ставкасы күләмнәдә, әгәр ялларда һәм эш көне булмаган бәйрәм көне эш вакытының айлық нормасы чикләрендә башкарылса, нигез окладыннан тыш икеләтә көнлек яисә сәгатьлек ставка күләмнәдә башкарылса, эш айлық нормадан тыш башкарылса;

ял көнендә яки эш көне булмаган бәйрәм көнендә эшләгән культура эшчеләре теләге буенча аңа икенче ял көне бирелергә мөмкин. Бу очракта эш көне булмаган бәйрәм көнендә бер мәртәбә түләнә, ә ял көне өчен түләү түләнми;

зараарлы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче культура эшчеләренә түләү, нормаль хезмәт шартлары белән эшләүнен төрле төрләре өчен билгеләнгән хезмәт хакы ставкалары окладлары (вазыйфаи окладлары) белән чагыштырганда, кимендә 0,04 база оклады күләмнәдә хезмәт шартларын махсус бәяләү нигезендә, югары күләмдә билгеләнә;

югары хезмәт хакы эшнең беренче ике сәгатендә - бер ярым күләмнәдә, аннан соңғы сәгатьләрдә икеләтә күләмдә башкарыла;

һәнәр (вазыйфалар) берләштергәндә, хезмәт күрсәту зоналарын кинәйткәндә, эш күләмен артыгранда яисә вакытлыча булмаган культура эшчесенең вазыйфаларын башкарганда, эштән азат ителмичә, хезмәт шартнамәсендә билгеләнгән вакытта, культура эшченә өстәмә түләү ясалы. Өстәмә түләү күләме, өстәмә эш төрен һәм (яисә) күләмен исәпкә алып, хезмәт шартнамәсе яклары килешүе буенча билгеләнә.

Югары Ослан муниципаль районы мәдәният учреждениеләре һәнәр ияләренең һәнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә хезмәт ёчен түләү шартлары турындағы нигезләмәгә Күшымта

Совет Социалистик Республикалары Союзы составында Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының, Советлар Социалистик Республикалары берлегенең, союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре, қызықсындыру характерындағы түләүләр күрсәтелә торган Иsemлек

N	Мактау исеме, дәүләт бүләге атамасы
1	2
1. Россия Федерациисенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең халық артисты
1.2.	Россия Федерациясенең халық рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенең атказанган артисты
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган уйлап табучысы
1.5.	Россия Федерациясенең атказанган конструкторы
1.6.	Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре
1.7.	Россия Федерациясенең атказанган рационализаторы
1.8.	Россия Федерациясенең атказанган рәссамы
2. Татарстан Республикасы мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре	
2.1.	Татарстан Республикасының халық артисты
2.2.	Татарстан Республикасының халық язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халық шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халық рәссамы
2.5.	Татарстан Республикасының атказанган артисты
2.6.	Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының атказанган уйлап табучысы
2.8.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
2.9.	Татарстан Республикасының Атказанган рационализаторы
2.10.	Татарстан Республикасының атказанган төзүчесе
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның халық артисты
3.2.	СССРның халық рәссамы
3.3.	СССРның атказанган уйлап табучысы
3.4.	СССРның атказанган төзүчесе
4. Советлар Социалистик Республикалары берлеге составында союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган полиграфист
4.2.	Атказанган пропагандачы
4.3.	Халық артисты
4.4.	Атказанган артист
4.5.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.6.	Халық рәссамы
4.7.	Атказанган рәссам
4.8.	Халық язучысы

4.9.	Атқазанган язучы
4.10.	Халық шагыйре
4.11.	Халық жырчысы
4.12.	Халық ақыны
4.13.	Атқазанган журналист
4.14.	Атқазанган мәденият әшлеклесе
4.15.	Атқазанган мәденият-мәгариф әше хезмәткәре
4.16.	Атқазанган мәденият хезмәткәре
4.17.	Атқазанган китапханәче
4.18.	Атқазанган ковровщица
4.19.	Гамәли сәнгать мастери
4.20.	Атқазанган халық ижаты мастери
4.21.	Атқазанган фән әшлеклесе
4.22.	Атқазанган инженер
4.23.	Атқазанган уйлап табучы
4.24.	Атқазанган рационализатор
4.25.	Атқазанган мастер
5. Советлар Социалистик Республикалары берлеге составында автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атқазанган төзүче
5.2.	Халық артисты
5.3.	Атқазанган артист
5.4.	Атқазанган сәнгать әшлеклесе
5.5.	Халық рәссамы
5.6.	Атқазанган рәссам
5.7.	Халық язучысы
5.8.	Атқазанган язучы
5.9.	Халық шагыйре
5.10.	Атқазанган журналист
5.11.	Атқазанган мәденият хезмәткәре

4 нче күшымта
Югары Ослан муниципаль районы
Башкарма комитетының 2022нче елның
№_____ карары белән расланды

Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә эшләүче эшче,
мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәрләренең һөнәри квалификация
тәркемнәре хезмәткәрләренең, гомумтармак вазыйфаларының, өстәмә белем бирү
оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең хезмәт өчен
түләү шартлары турында Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә өстәмә белем
бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең
гомумтармак һөнәрләре хезмәткәрләренең һөнәри квалификация тәркемнәре
хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартлары (алга таба - Нигезләмә)
хезмәткәрләрнең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм
кызыксындыру характеристындагы түләүләр шартларын һәм күләмен, шулай ук аларны
билгеләү критерийларын билгели.

2. Элеге Нигезләмәдә түбәндәге тәшенчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:
хезмәткә түләү система - федераль законнар һәм Россия Федерациясенең
һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары нигезендә
билгеләнгән компенсация һәм кызыксындыру характеристындагы түләүләр күләмнәрен
дә көртеп, оешмалар хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартларын һәм күләмнәрен
билгели торган нормалар жыелмасы;

Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендәге өстәмә белем
бирү мәгариф оешмалары хезмәткәренең (эш оклады, хезмәт хакы ставкасы) эшче
һөнәре яисә житәкче вазифасы буенча һөнәри эшчәнлек башкаручы минималь
оклады (вазыйфаи оклад, хезмәт хакы ставкасы) - компенсацион һәм
стимуллаштыручы түләүләрне исәпкә алмыйча, тиешле һөнәри квалификация
тәркеменә керә торган белгеч, белгеч, техник башкаручы;

вазыйфаи оклад - компенсация һәм кызыксындыру түләүләрен исәпкә алмыйча,
фактта эшләнгән бер ай эчендә хезмәт (вазыйфаи) бурыйчларын үтәгән өчен
хезмәткәрнең хезмәтенә түләүнең беркетелгән күләме;

хезмәт хакы (хезмәткәрнең хезмәт хакы) - хезмәткәрнең квалификациясенә,
катлаулылыгына, башкарыла торган эшнең күләменә, сыйфатына һәм шартларына
карап, хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыру түләүләре;

компенсация характеристындагы түләүләр - компенсация характеристындагы
өстәмәләр һәм өстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль шартлардагы эш өчен һәм
компенсация характеристындагы башка түләүләр;

стимуллаштыру характеристындагы түләүләр - өстәмә түләүләр һәм
стимуллаштыручы характеристикалары өстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру
түләүләре;

3. Хезмәткәрнең хезмәт хакы (хезмәт хакы) түбәндәгеләрдән билгеләнә:

вазыйфаи окладларны;

компенсация характеристындагы түләүләр;

стимуллаштыру характеристындагы түләүләр.

II. Мәдәният хезмәткәрләренең төп окладларын билгеләү.

1. Югары Ослан муниципаль районы мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмаларының гомумтармак һөнәрләре хезмәткәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәгә құләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Айга төп оклад құләме, сүмнарда
"Беренче дәрәжәдәге эшчеләрнең гомумтармак һөнәрләре" һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13617
Икенче квалификация дәрәжәсе	13815
"Икенче дәрәжәдәге эшче һөнәрләре" профессиональ квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13956
Икенче квалификация дәрәжәсе	14130
Өченче квалификация дәрәжәсе	14308
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	14839

2. Югары Ослан муниципаль районы мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәгә құләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Айга төп оклад құләме, сүмнарда
1	2
"Беренче дәрәжәдәге хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары" профессиональ квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13617
Икенче квалификация дәрәжәсе	13815
"Икенче дәрәжәдәге хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары" профессиональ квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13956
Икенче квалификация дәрәжәсе	14130
Өченче квалификация дәрәжәсе	14308
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	14535
Бишенче квалификация дәрәжәсе	14721
"Өченче дәрәжәдәге хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары" профессиональ квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	14911
Икенче квалификация дәрәжәсе	15104
Өченче квалификация дәрәжәсе	15301
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	15502
Бишенче квалификация дәрәжәсе	15728
"Дүртенче дәрәжәдәге хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары" профессиональ квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	16640
Икенче квалификация дәрәжәсе	16840
Өченче квалификация дәрәжәсе	17040

3. Эшчеләрнең, культура эшчеләренең, сәнгатънең һәм кинематографиянең гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләрнең, белгечләрнең һәм хезмәткәрләрнең гомуми

тармак вазыйфалары һөнәри квалификация дәрәжәләре хезмәткәрләренең квалификация дәрәжәләренә туры килү Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгының норматив хокукый актлары нигезендә кабул ителә.

4. Бергәләп эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәтенә түләү, шулай ук тулы булмаган эш вакыты шартларында, башкарылган эш күләменә карап, пропорциональ эшләнгән вакытка яисә башкарылган эш күләменә карап башкарыла. Төп вазыйфа буенча, шулай ук бергә урнаштыру тәртибендә урнашкан вазыйфа буенча хезмәт хакы күләмнәрен билгеләү һәр вазыйфа буенча аерым башкарыла.

III. Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре, эшче культурасы, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренең вазыйфаи квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең вазыйфаи окладларын формалаштыру тәртибе

1. Югары Ослан муниципаль районы мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре, эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O \times \frac{H_f}{H_N},$$

биредә:

O_d - Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре, эшче культурасы, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

H_f - Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары хезмәткәрләренең хезмәткәр өчен билгеләнгән эш вакыты эчендә эш сәгатьләренең факттагы саны ;

H_N - Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмаларының дәүләт оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт хакын база ставкасы (база оклады) өчен сәгать нормасы (хезмәткәр өчен эш вакытының дәвамлылығы) ;

- әлеге Нигезләмәнен II бүлгеге нигезендә кабул ителә торган Югары Ослан муниципаль районы мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре, эшче мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренең база оклады күләме;

IV. Кызыксындыру характерындағы түләүләр

1.Кызыксындыру характердагы түләүләргә хезмәткәрне хезмәтнең сыйфат нәтижәсенә стимуллаштыруға, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләүгә юнәлдерелгән түләүләр керә.

2. кызыксындыру характерындағы тұләуләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

хезмәтнең интенсивлығы өчен тұләуләр;

дәүләт бүләкләре булған өчен тұләуләр;

вазыйфа буенча әш стажы өчен тұләуләр;

премия һәм башка кызыксындыру тұләуләре.

3. Хезмәтнең интенсивлығы өчен тұләуләр Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бири мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре һөнәри квалификация төркемнәренә керүче хезмәткәрләргә хезмәт күрсәтүләрен алучыларның билгеле бер категорияләре белән эшләгән өчен тұләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sd} = O_d \times D_{sd},$$

бидедә:

B_{sd} - хезмәтнең киеренкелеге өчен тұләуләр;

O_d - Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бири мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре, эшче культурасы, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{sd} - хезмәтнең интенсивлығы өчен өстәмәләр күләме.

Эшчеләрнең "повар" вазифасы һәм "житештерү мәдирие (шеф-повар)", "ашханә мәдирие" вазыйфалары буенча житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфалары буенча һөнәри квалификация төркемнәренә керүче хезмәткәрләргә хезмәт интенсивлығы өчен тұләуләр 13 процент күләмендә бирелә.

4. Дәүләт бүләкләре булған өчен тұләуләр эшче һөнәрләренең, эшче культураның, сәнгатьнең һәм кинематографиянең, житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәренә керүче хезмәткәрләргә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz},$$

бидедә:

B_{pz} - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булған өчен тұләү;

O_d - Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бири мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре, эшче культурасы, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булған өчен өстәмә күләме 3 процент тәшкил итә.

4.1. Хезмәткәрләргә тиешле тұләуләр бирелә торған дәүләт бүләкләре исемлелеге өлдө Нигезләмәгә күшымтада китерелгән.

4.2. Дәүләт бүләкләре булған өчен тұләү күләмнәрен билгеләү мактаулы исем, дәүләт бүләге бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм андан да күбрәк дәүләт бүләге булған хезмәткәрләргә алар өчен тұләү, хезмәткәрнең сайлавы буенча, дәүләт бүләкләренең берсе буенча билгеләнә.

5. Вазыйфасы (белгечлелеге) буенча әш стажы өчен тұләуләр, вазыйфасы (белгечлелеге) буенча әш озынлығына карап, һөнәри-квалификация төркемнәре һәм

квалификация дәрәжәләре буенча төркемнәр буенча житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфаларының һәнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times D_s,$$

биредә:

B_s - вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы өчен түләү;

O_d - Югары Ослан муниципаль районы мәдәният өлкәсендә өстәмә белем бирү мәгариф оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең һәнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы өчен өстәмәләр күләме.

5.1. Вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен өстәмә күләмен түбәндәгеләр төзи:

вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы 2 дән 5 елга кадәр булганда - 2,5 процент;

вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы 5 елдан 10 елга кадәр булганда - 4 процент;

вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы 10 елдан 15 елга кадәр булганда - 5 процент;

вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы 15 елдан артык булганда - 6 процент.

5.2. Эш стажы үзгәргәндә вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен түләү күләмен билгеләү (үзгәрту) стажы эш стажы өчен түләү күләмен арттыруга хокук бирә торган стажга ирешкән көннән алып, әгәр стажын раслый торган документлар оешмада булса яисә стажын раслый торган кирәклө документ тапшырылган көннән башлап башкарыла.

5.3. Вазыйфалар (белгечлекләр) буенча эш стажына таблица нигезендә Вазыйфалар (һәнәрләр) буенча эш вакыты исәпләнә.

Вазыйфалар (һәнәрләр) исемлеге, эш вакыты вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажына исәпләнә

N т/б	Гомумтармак вазыйфалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең һәнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләре вазыйфалары аталышы (барлық әчке категорияләр, шул исәптән "баш", "өлкән"вазыйфаи атамаларын да кертеп)	Эш чорлары кызыксындыру түләүләрен билгеләү өчен белгечлек буенча эш стажына кертелә торган вазыйфалар (һәнәрләр) исемнәре
1	2	3
1.	Финанс бүлеге башлыгы, план-икътисад бүлеге башлыгы, баш бухгалтер урынбасары, бухгалтер, бухгалтер- ревизор, икътисадчы, бухгалтерлық хисабы һәм хужалық эшчәнлеге анализы буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълүмат-исәп) үзәге икътисадчысы, шартнамә һәм претензия эше буенча икътисадчы, финанс эше буенча	финанс бүлеге башлыгы, план- икътисадый бүлек башлыгы, баш бухгалтер урынбасары, бухгалтер, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлық исәбе һәм хужалық эшчәнлегенә анализ ясаучы, хисаплау (мәгълүмат-хисаплау) үзәгенең икътисадчысы, шартнамә һәм претензия эше буенча икътисадчы, матди-техник

	икътисадчы, планлаштыру буенча техник, хисапчы, калькулятор, кассир, таксировщик, статистик, исәпкә алушы	тәэминат буенча икътисадчы, планлаштыру буенча икътисадчы, хезмәт буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, планлаштыру буенча икътисадчы, хисапчы, кассир, таксировщик, статистика, салымнар һәм жыемнар буенча консультант, аудитор
2.	Материал-техник тәэммин итү буенча икътисадчы	матди-техник тәэминат буенча икътисадчы, матди-техник тәэммин итү бүлеге башлыгы, склад мәдире, бухгалтер, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлық хисабы һәм хужалық әшчәнлегенә анализ ясаучы, хисаплау (мәғьлүмати-хисап) үзәгенен икътисадчысы, килешү һәм претензия эше буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, товар белгече, планлаштыру буенча техник, хисапчы, таксировщик,
3.	Хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы	хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү буенча лаборатория (бюро) башлыгы, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы, социаль үсеш бүлеге башлыгы, хезмәт буенча икътисадчы, хезмәтне нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, инструктор-дактилолог, хезмәт буенча техник, социолог, нарядчы, хронометражист
4.	Хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, хезмәтне саклау һәм куркынычсызлык техникасы буенча инженер	хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм хезмәт ёчен түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм житештерү белән идарә итү буенча лаборатория (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмәтне саклау һәм техника иминлеге инженеры, инженер
5.	Кадрлар бүлеге (махсус бүлек һәм башкалар) башлыгы, кадрлар әзерләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, кадрлар әзерләү буенча инженер	кадрлар бүлеге башлыгы (махсус бүлек башлыгы), кадрлар әзерләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, кадрлар әзерләү буенча инженер, инструктор-дактилолог, профконсультант, юрисконсульт, табельщик
6.	Социаль үсеш бүлеге башлыгы	социаль үсеш бүлеге башлыгы, кадрлар бүлеге башлыгы, кадрлар әзерләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм

		хезмәт өчен түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм житештерү белән идарә иту лабораториясе (бюросы) башлыгы, хезмәтне саклау лабораториясе (бюросы) башлыгы, хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар әзерләү буенча белгеч, инструктор-дактилолог, кадрлар буенча инспектор, хезмәтне саклау һәм техника иминлеге инженеры, хезмәтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча техник, хезмәт буенча техник, социолог
7.	Профконсультант	профконсультант, кадрлар бүлеге башлыгы, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, персонал буенча менеджер, психолог, социолог, халыкны эш белән тәэмин итү үзәге инспекторы, инструктор-дактилолог
8.	Юридик бүлек башлыгы, юрисконсульт	юридик бүлек башлыгы, юрисконсульт
9.	Архив мәдире, канцелярия мәдире, документовед, архивариус, эш башкаручы, йөкләмәләр үтәлешен контролльдә тоту буенча инспектор, секретарь, секретарь-машинистка, секретарь-стенографистка, стенографистка, машинистка, күрмәүче белгеч секретаре, житәкче секретаре, паспортист, кодификатор, экспедитор	архив мәдире, канцелярия мәдире, документовед, архивариус, эшлекле житештерүче, йөкләмәләрне үтәүне контролльдә тоту инспекторы, секретарь, машинистка, секретарь-стенографистка, машинистка, сукыр белгеч секретаре, житәкче секретаре, паспортчы, кодификатор, экспедитор
10.	Машинкада басу бюросы мәдире, күчермә-кубәйткеч бюро мәдире, машинистка	машина язу бюросы мәдире, күчермә-арттыру бюро мәдире, машинистка, секретарь-машинистка, копировщик
11.	Материал-техник яктан тәэмин итү бүлеге башлыгы, хужалык бүлеге башлыгы, склад мәдире, хужалык мәдире	матди-техник тәэмин итү бүлеге башлыгы, хужалык бүлеге башлыгы, склад мәдире, хужалык мәдире, товар белгече, агент, сатып алулар агенты, тәэмин итү буенча агент, тәэмин итү буенча икътисадчы, товар белгече, йөкләр ташу буенча экспедитор
12.	Тулай торак мәдире, пропусклар бюросы дежуры, комендант, администратор	пансионатның (гостиницаның) торак корпусы мәдире, тулай торак мәдире, пропусклар бюросы мәдире, ял бүлмәсе мәдире, хужалык мәдире, дежур бюро, дежурный (белешмәләр бирү буенча, залга, кунакханә катына, автомобиль йөртүчеләрнең ял итү бүлмәсенә, тулай торакка һ.б.), комендант, администратор, саклау камерасы мәдире.
13.	Гараж башлыгы	гараж башлыгы, автоколонна башлыгы, пассажир транспортын контролльдә тотучы, диспетчерлык хәрәкәте

		операторы һәм төяү-бушату эшләре операторы, автотехник экспертиза буенча белгеч (эксперт-автотехник), юл хужалығы эксперты, автотранспорт йөртүчесе
14.	Житештерү мәдире (шеф-повар), ашханә мәдире	житештерү мәдире (шеф-повар), ашханә мәдире, пешекче
15.	Диспетчер, диспетчерлық хезмәте операторы	диспетчер, диспетчерлық хезмәте операторы, диспетчерлық хәрәкәте операторы һәм төяү-бушату эшләре операторы
16.	Фотолаборатория мәдире	фотолаборатория мәдире, фотограф, рәссам-фотограф
17.	Механик, ремонт буенча инженер, инженер-энергетик (энергетик)	ремонт цехы начальниги, осталханә начальниги (мәдире), механик, ремонт буенча инженер, инженер-энергетик, инженер
18.	Инженер-программист (программист), техник-программист, математик, фонд инспекторы, фонд инспекторы ассистенты	производство белән идарә итүнең автоматлаштырылган системасы бүлеге башлығы, житештерү процессларының автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлығы, инженер-программист (программист), житештерү процессларының автоматлаштыру һәм механикалаштыру буенча инженер, производство белән идарә итүнең автоматлаштырылган системалары буенча инженер, инженер, математик, техник-программист, техник, фонд инспекторы, фонд инспекторы, фонд ассистенты
19.	Фәнни-техник китапханә мәдире, мәғълүмат бүлеге башлығы, мәғълүматны саклау бүлеге (лаборатория, сектор) башлығы, фәнни- техник мәғълүмат буенча инженер, мәғълүматны саклау буенча инженер, мәғълүматны саклау буенча белгеч, мәғълүматны саклау буенча техник	фәнни-техник китапханә мәдире, мәғълүмат бүлеге башлығы, фәнни- техник мәғълүмат бүлеге башлығы, мәғълүматны яклау бүлеге (лаборатория, сектор) башлығы, фәнни- техник мәғълүмат буенча инженер, мәғълүматны яклау буенча инженер, патент һәм уйлап табу эше буенча инженер, мәғълүматны яклау буенча инженер, техник, техник яклау буенча белгеч
20.	Техник-икътисади тикшеренүләр лабораториясе (bürosы) башлығы, тикшеренү лабораториясе башлығы, мәғълүмат бүлеге башлығы, аналитик	техник-икътисадый тикшеренүләр лабораториясе (büro) башлығы, тикшеренү лабораториясе башлығы, мәғълүмат бүлеге башлығы, фәнни- техник мәғълүмат бүлеге башлығы, аналитик
21.	Инженер-лаборант, техник-лаборант, лаборант	заводның үзәк лабораториясе башлығы, житештерү лабораториясе башлығы (житештерүне контролъдә тоту), инженер-лаборант, инженер, техник- лаборант, техник, лаборант
22.	Инструмент буенча техник, техник-	житештерү бүлеге башлығы, техник

	технолог	бүлек башлыгы, сынау производствосы цехы башлыгы, инструменталь бүлек башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, жиһазларны комплектацияләү бүлеге башлыгы, цех (участок) башлыгы, контроль (участок, цех) мастера, инженер, житештерүне әзерләү буенча инженер, инженер-технолог, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру буенча инженер, жиһазлар инструментлары буенча инженер, жиһазлар комплектациясе буенча инженер, инженер-конструктор (конструктор), производство белән идарә итүне оештыру инженеры, патент һәм уйлап табут эше буенча инженер, фәнни-техник мәгълүмат, техник-конструктор, техник инструментлар буенча инженер
23.	Инженер	барлык исемнәрнең инженеры, житештерү бүлеге башлыгы, техник бүлек башлыгы, тәжрибә житештерү цехы башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, цех (участок) башлыгы, капиталь төзелеш бүлеге башлыгы, кишәрлек мастер, механик, техник, конструктор, техник инструмент буенча техник-технолог, техник-технолог
24.	Инженер-электроник (электроник), исәпләү (мәгълүмат-исәп) үзәге техники	инженер-электроник (электроник), исәпләү (мәгълүмат-хисаплау) үзәге техники, инженер, программист (программист), техник-программист, техник
25.	Копировщик	сызыым ясаучы, сырыйымчы-конструктор, копировщик, рәссам
26.	Психолог	психолог, медицина психологы, педагог-психолог, профконсультант
27.	Физиолог	физиолог, биолог
28.	Социолог	социолог, хезмәт социологиясе лабораториясе (bürosoy) башлыгы
29.	Рәссам	барлык исемнәрнең рәссамнары, архитектор, сырыйымчы
30.	Архитектор	рәссам-конструктор (дизайнер), сырыйымчы-конструктор, сырыйым ясаучы
31.	Тәрҗемәче-дактилолог, сурдотәрҗемәче	тәрҗемәче-дактилолог, сурдотәрҗемәче
32.	Бүлек (ферма, авыл хужалыгы участогы) идарәчесе	бүлек (ферма, авыл хужалыгы участогы) белән идарә итүче, агроном, зоотехник
33.	Башка аерымланган структур бүлекчә филиалы директоры (башлыгы, мәдире)	Икътисадый эшчәнлекнең тиешле тере хезмәткәрләре вазыйфаларының

	hənəri kvaliifikasiya tərkemnərenə kertelgən vəzifyalar
--	--

Премиаль həm bашка büləkləy tüləyləre xəzmətkərlərgə bilgeli ber vaxyt (ay, kvartal, el) chorayı əchen, shulayı uк юбилəy dataları, aeryimlyk bilgelərə, rəxəmət xatlar, gramotalar, büləklər alı həm oeshmanıy lokall aktlar həm kollektiv şartnamələre belən bilgeləngən bашka nigezlər buencha ber үк vaxytta bilgelənə.

6.1. Büləkləy həm bашka büləkləy tüləyləren bашkaru küləme, tərtibə həm şartlar Yuğarı Oslan muunicipal rayonuṇı mədəniyat əlkəsendə əstəmə beləm biru məgarif oeshmalarınıy lokall aktlar həm kollektiv kileşulər belən bilgelənə.

6.2. Jitəkchelər, belgeclər həm xəzmətkərlər gomumtar mak vəzifalarınıy, eşçelər, mədəniyat, səngtər həm kinematografiya eşçelərə gomumtar mak hənərlərenən hənəri kvaliifikasiya tərkemnəre xəzmətkərlərenə premiya tüləylərenə karalgan xəzmət əchen tüləy fondyaları təkədim itelə torGAN küləme xəzmətkərlərgə oklad (xəzmət xakı stavkası, vəzifa oklad) tüləygə həm təp eş urunu buencha kyzıksındıru sýifatındagı bашka tüləylərgə karalgan xəzmət əchen tüləy fondyaları kimen də 2 procentyin təşkil itə.

V. Kompenсasiya sýifatındagı tüləylər

1. Yuğarı Oslan muunicipal rayonuṇı mədəniyat əlkəsendə əstəmə beləm biru məgarif oeshmalarında kompenсasiya xərakterıy tüləylərgə tübəndəgelər kərə:

zaarplı həm (yisə) kurkynıy xəzmət şartlar bülgan eşlərdə eşləyche xəzmətkərlərgə tüləylər;

normal şartlardan chitləşkən şartlar (tərle kvaliifikasiya eşləren bашkarğanda, hənərlərne (vəzifyalar) berləştergəndə, yugarı xəzmət belən eşləgəndə, tənlə eşləgəndə həm normal şartlardan chitkə tayıylğan bашka şartlar eşlər bашkarğanda) eşləgən əchen tüləylər.

2. Zaarplı həm (yisə) kurkynıy xəzmət şartlar bülgan eşlərdə eşləyche xəzmətkərlərgə kompenсasiya xərakterıy biru, həm hənərlərne (vəzifyalar) berləşter, gədəttən tış eş, tənlə eşləy, xəzmət kürsətu zonaların kinəytü, eştən azat itelmichə, eş küləmen arptıru yisə vaxytlycha bülmagan xəzmətkərnən buryıcların ütəy, yəl həm eş kəne bülmagan bəyrəm kənnərendə eşləy əchen tüləylər tieshle finans elyına Yuğarı Oslan muunicipal rayonu mədəniyat əlkəsendə əstəmə beləm biru məgarif oeshmalarınıy xəzmət əchen tüləy zakonnarı nigezendə həm расланган fond chiklərendə bilgelənə.

Kompenсasiya xərakterındagı tüləylər, alarны gəməlgə aşıryu küləmnəre həm şartlar xəzmət zakonnarı həm xəzmət hoxuky normalar, əlige Nigezləmə bülgan bашka normativ hoxuky aktlar nigezendə kümək şartnamələr, kileşulər, lokall normativ aktlar belən bilgelənə.

2.1. Kompenсasiya sýifatındagı tüləylər tübəndəge formula buencha isəplənə:

$$B_{kh} = O \times D_{kh} \times \frac{H_{fk}}{H_N},$$

birədə:

B_{kh} - kompenсasiya xərakterında tüləy;

O - Yuğarı Oslan muunicipal rayonu mədəniyat əlkəsendə əstəmə beləm biru məgarif oeshmalarы жitəkchelərenen, belgeclərenen, həm kinematografiya

хезмәткәрләренең гомумтармак һөнәрләре хезмәткәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре күләме, әлеге Нигезләмәнең II бүлеге нигезендә кабул ителә торган;

D_{kh} - Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган компенсация характеристындағы өстәмәләр күләме;

H_{fk} - компенсация характеристындағы түләүләр законнарда каралган фактта эшләнгән вакыт;

H_N - Эшчеләрнең, эшче культурасының, сәнгатьнең һәм кинематографиянең гомумтармак һөнәрләренең, житәкчеләрнең, белгечләрнең һәм хезмәткәрләренең гомумтармак вазыйфалары буенча хезмәт хакының база ставкасы (база оклады) өчен Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган сәгать нормасы.

3. Нормаль булмаган шартлардагы эш өчен түләүләр түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

төнлә эшләү сәгате нормаль шартларда эшләү белән чагыштырганда артыграк күләмдә түләнә, әмма хезмәт законнары һәм хезмәт хокукуы нормалары булган башка норматив хокукий актлар белән билгеләнгән күләмнәрдән ким түгел;

хезмәткәрне эшкә жәлеп иткән очракта, аңа билгеләнгән ял көнендә яисә эш көне булмаган бәйрәм көнендә эш икеләтә күләмдә түләнә;

вазыйфаи оклад алучы хезмәткәрләргә оклад өстеннән кимендә бер көнлек яисә бер сәгатьлек база ставкасы күләмендә, әгәр ялларда һәм эш көне булмаган бәйрәм көне эш вакытының айлық нормасы чикләрендә башкарылса, нигез окладыннан тыш икеләтә көнлек яисә сәгатьлек ставка күләмендә башкарылса, эш айлық нормадан тыш башкарылса;

ял көнендә яки эшләми торган бәйрәм көнендә эшләгән хезмәткәр теләге буенча аңа икенче ял көне бирелергә мөмкин. Бу очракта эш көне булмаган бәйрәм көнендә бер мәртәбә түләнә, ә ял көне өчен түләү түләнми;

зааралы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргә хезмәт өчен түләү, нормаль хезмәт шартлары белән эшләүнен төрле төрләре өчен билгеләнгән хезмәт хакы ставкалары окладлары (вазыйфаи окладлары) белән чагыштырганда, хезмәт шартларының 4 процента үтәгендә максус бәяләү нигезендә, арттырылган күләмдә билгеләнә;

һөнәр (вазыйфалар) берләштергәндә, хезмәт күрсәту зоналарын киңәйткәндә, эш күләмен арттырганда яисә, хезмәт шартнамәсе белән билгеләнгән эштән азат итмичә, вакытлыча юкка чыккан хезмәткәрнең вазыйфаларын үтәгендә, хезмәткәргә өстәмә түләү башкарыла, аның күләме, өстәмә эшнең эчтәлеген һәм (яисә) күләмен исәпкә алып, хезмәт шартнамәсе яклары килешүе буенча билгеләнә.

Югары Ослан муниципаль районының мәдәният өлкәсендә эшләүче эшче, сәнгать һәм кинематография һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең, гомуми тармак вазыйфаларының, мәдәният өлкәсендә естәмә белем бирү оешмалары житәкчеләренең, белгечләренең һәм хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартлары турында нигезләмәгә күшүмтә

Совет Социалистик Республикалары Союзы составында Россия
Федерациясенең, Татарстан Республикасының, Советлар Социалистик
Республикалары берлегенең, союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы
исемнәре, дәүләт бүләкләре, қызықсындыру характеристындағы
түләүләр күрсәтелә торган Иsemлек

N т/б	Дәүләт бүләге атамасы
1	2
1.	Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре
1.1.	Россия Федерациясенең халық артисты
1.2.	Россия Федерациясенең халық рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенең отказанган агрономы
1.4.	Россия Федерациясенең отказанган артисты
1.5.	Россия Федерациясенең отказанган архитекторы
1.6.	Россия Федерациясенең отказанган ветеринария табибы
1.7.	Россия Федерациясенең отказанган табибы
1.8.	Россия Федерациясенең отказанган геологы
1.9.	Россия Федерациясенең отказанган сәнгать эшлеклесе
1.10.	Россия Федерациясенең отказанган фән эшлеклесе
1.11.	Россия Федерациясенең отказанган җир төзүчесе
1.12.	Россия Федерациясенең отказанган зоотехники
1.13.	Россия Федерациясенең отказанган уйлап табучысы
1.14.	Россия Федерациясенең отказанган конструкторы
1.15.	Россия Федерациясенең отказанган урманчысы
1.16.	Россия Федерациясенең отказанган житештерү буенча белем бирү мастеры
1.17.	Россия Федерациясенең отказанган машина төзүчесе
1.18.	Россия Федерациясенең отказанган мелиораторы
1.19.	Россия Федерациясенең отказанган металлурги
1.20.	Россия Федерациясенең отказанган метеорологы
1.21.	Россия Федерациясенең отказанган метрологы
1.22.	Россия Федерациясенең отказанган авыл хужалығы механизаторы
1.23.	Россия Федерациясенең отказанган пилоты
1.24.	Россия Федерациясенең отказанган халыкка көнкүреш хезмәт күрсәту хезмәткәре
1.25.	Россия Федерациясенең отказанган югары мәктәп хезмәткәре
1.26.	Россия Федерациясенең отказанган геодезия һәм картография хезмәткәре
1.27.	Россия Федерациясе дипломатик хезмәтенең отказанган хезмәткәре
1.28.	Россия Федерациясенең отказанган торак-коммуналь хужалық хезмәткәре

1.29.	Россия Федерациясенең отказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
1.30.	Россия Федерациясенең отказанган мәдәният хезмәткәре
1.31.	Россия Федерациясенең отказанган урман сәнәгате хезмәткәре
1.32.	Россия Федерациясенең отказанган нефть һәм газ сәнәгате хезмәткәре
1.33.	Россия Федерациясенең отказанган азық-төлек индустриясе хезмәткәре
1.34.	Россия Федерациясенең отказанган балық хужалығы хезмәткәре
1.35.	Россия Федерациясенең отказанган элемтә хезмәткәре
1.36.	Россия Федерациясенең отказанган авыл хужалығы хезмәткәре
1.37.	Россия Федерациясе халкын социаль яклауның отказанган хезмәткәре
1.38.	Россия Федерациясенең отказанган текстиль һәм жиңел сәнәгать хезмәткәре
1.39.	Россия Федерациясенең отказанган сәүдә хезмәткәре
1.40.	Россия Федерациясенең отказанган транспорт хезмәткәре
1.41.	Россия Федерациясенең отказанган физик культура хезмәткәре
1.42.	Россия Федерациясенең отказанган рационализаторы
1.43.	Россия Федерациясенең отказанган эчке эшләр органнары хезмәткәре
1.44.	Россия Федерациясенең отказанган коткаручысы
1.45.	Россия Федерациясенең отказанган төзүчесе
1.46.	Россия Федерациясенең отказанган укытучысы
1.47.	Россия Федерациясенең отказанган химигы
1.48.	Россия Федерациясенең отказанган рәссамы
1.49.	Россия Федерациясенең отказанган шахтеры
1.50.	Россия Федерациясенең отказанган штурманы
1.51.	Россия Федерациясенең отказанган штурман-сынаучысы
1.52.	Россия Федерациясенең отказанган экологы
1.53.	Россия Федерациясенең отказанган икътисадчысы
1.54.	Россия Федерациясенең отказанган энергетигы
1.55.	Россия Федерациясенең отказанган юристы
2.	Татарстан Республикасы дәүләт бүләкләре
2.1.	Татарстан Республикасының мактау грамотасы
2.2.	Татарстан Республикасының халық артисты
2.3.	Татарстан Республикасының халық язучысы
2.4.	Татарстан Республикасының халық шагыйре
2.5.	Татарстан Республикасының халық укытучысы
2.6.	Татарстан Республикасының халық рәссамы
2.7.	Татарстан Республикасының отказанган агрономы
2.8.	Татарстан Республикасының отказанган артисты
2.9.	Татарстан Республикасының отказанган архитекторы
2.10.	Татарстан Республикасының отказанган ветеринария табибы
2.11.	Татарстан Республикасының отказанган табибы
2.12.	Татарстан Республикасының отказанган геологы
2.13.	Татарстан Республикасының отказанган сәнгать эшлеклесе
2.14.	Татарстан Республикасының отказанган фән эшлеклесе
2.15.	Татарстан Республикасының отказанган терлекчесе
2.16.	Татарстан Республикасының жиртөзәре
2.17.	Татарстан Республикасының отказанган зоотехники
2.18.	Татарстан Республикасының отказанган уйлап табучысы
2.19.	Татарстан Республикасының отказанган урманчысы
2.20.	Татарстан Республикасының отказанган машина төзүчесе
2.21.	Татарстан Республикасының отказанган мелиораторы
2.22.	Татарстан Республикасының отказанган авыл хужалығы механизаторы
2.23.	Татарстан Республикасының отказанган нефтьчесе
2.24.	Татарстан Республикасының отказанган югары мәктәп хезмәткәре

2.25.	Татарстан Республикасының атказанган торак-коммуналь хужалық хезмәткәре
2.26.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
2.27.	Татарстан Республикасының атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
2.28.	Татарстан Республикасының атказанган жиңел сәнәгать хезмәткәре
2.29.	Татарстан Республикасының атказанган азық-төлек сәнәгате хезмәткәре
2.30.	Татарстан Республикасының атказанган элемтә хезмәткәре
2.31.	Татарстан Республикасының атказанган авыл хужалығы хезмәткәре
2.32.	Татарстан Республикасының атказанган халыкны социаль яклау хезмәткәре
2.33.	Татарстан Республикасының атказанган халыкка хезмәт күрсәту өлкәсе хезмәткәре
2.34.	Татарстан Республикасының атказанган транспорт хезмәткәре
2.35.	Татарстан Республикасының атказанган физик культура хезмәткәре
2.36.	Татарстан Республикасының атказанган рационализаторы
2.37.	Татарстан Республикасының атказанган эчке эшләр органнары хезмәткәре
2.38.	Татарстан Республикасының атказанган коткаручысы
2.39.	Татарстан Республикасының атказанган төзүчесе
2.40.	Татарстан Республикасының атказанган укытучысы
2.41.	Татарстан Республикасы атказанган химигы
2.42.	Татарстан Республикасының атказанган экологы
2.43.	Татарстан Республикасының атказанган икътисадчысы
2.44.	Татарстан Республикасының атказанган энергетигы
2.45.	Татарстан Республикасының атказанган юристы
3.	Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рәссамы
3.3.	СССРның халык архитекторы
3.4.	СССРның атказанган оччы-сынаучысы
3.5.	СССРның атказанган штурман-сынаучысы
3.6.	СССРның халык табибы
3.7.	СССРның халык укытучысы
3.8.	СССРның атказанган спорт мастеры
3.9.	СССРның атказанган тренеры
3.10.	СССРның атказанган уйлап табучысы
3.11.	СССРның атказанган авыл хужалығы хезмәткәре
3.12.	СССРның атказанган сәнәгать хезмәткәре
3.13.	СССРның атказанган төзүчесе
3.14.	СССРның атказанган транспорт хезмәткәре
3.15.	СССРның атказанган элемтә хезмәткәре
3.16.	СССР Кораллы Көчләренең атказанган белгече
4.	Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре
4.1.	Атказанган сәнәгать хезмәткәре
4.2.	Атказанган энергетик
4.3.	Атказанган нефтьче
4.4.	Нефть остаты
4.5.	Атказанган газ сәнәгате хезмәткәре
4.6.	Атказанган нефть һәм газ сәнәгате хезмәткәре
4.7.	Атказанган шахтер
4.8.	Атказанган химик
4.9.	Атказанган машина төзүче
4.10.	Атказанган урман сәнәгате хезмәткәре

4.11.	Атказанган азық-төлек индустриясе хезмәткәре
4.12.	Атказанган балык хүжалығы хезмәткәре
4.13.	Атказанган балыкчы
4.14.	Атказанган балыкчы
4.15.	Атказанган полиграфист
4.16.	Атказанган авыл хүжалығы хезмәткәре
4.17.	Атказанган игенчелек мастери
4.18.	Атказанган агроном
4.19.	Атказанган авыл хүжалығы инженеры
4.20.	Атказанган зоотехник
4.21.	Атказанган терлекчелек хезмәткәре
4.22.	Атказанган терлекче
4.23.	Атказанган терлекчелек мастери
4.24.	Терлекчелек мастери
4.25.	Атказанган жир төзүче
4.26.	Атказанган авыл хүжалығы механизаторы
4.27.	Атказанган механизатор
4.28.	Игенне машина белән урып-жыю остасы
4.29.	Атказанган ирригатор
4.30.	Атказанган мелиоратор
4.31.	Атказанган гидротехник
4.32.	Атказанган ветеринария табибы
4.33.	Атказанган урманчы
4.34.	Табигатьне саклауның атказанган хезмәткәре
4.35.	Атказанган транспорт хезмәткәре
4.36.	Атказанган автотранспорт хезмәткәре
4.37.	Атказанган элемтәче
4.38.	Атказанган элемтә хезмәткәре
4.39.	Атказанган төзүче
4.40.	Атказанган сәүдә һәм жәмәгать туклануы хезмәткәре
4.41.	Атказанган сәүдә хезмәткәре
4.42.	Атказанган сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәту хезмәткәре
4.43.	Атказанган халыкка көнкүреш хезмәт күрсәту хезмәткәре
4.44.	Атказанган көнкүреш хезмәте хезмәткәре
4.45.	Атказанган коммуналь хүжалық хезмәткәре
4.46.	Атказанган торак-коммуналь хүжалық хезмәткәре
4.47.	Атказанган халыкка коммуналь һәм көнкүреш хезмәте күрсәту хезмәткәре
4.48.	Атказанган коммуналь-көнкүреш хезмәте хезмәткәре
4.49.	Халык табибы
4.50.	Атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
4.51.	Атказанган табиб
4.52.	Атказанган провизор
4.53.	Атказанган фармацевт
4.54.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
4.55.	Атказанган спорт эшлеклесе
4.56.	Атказанган физик культура эшлеклесе
4.57.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
4.58.	Атказанган тренер
4.59.	Атказанган социаль тәэмин итү хезмәткәре
4.60.	Атказанган мәктәп укытучысы
4.61.	Атказанган укытучы
4.62.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы

4.63.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү мастеры
4.64.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
4.65.	Атказанган уқытучы
4.66.	Югары мәктәпнен атказанган хезмәткәре
4.67.	Атказанган халық мәгарифе хезмәткәре
4.68.	Югары мәктәпнен атказанган эшлеклесе
4.69.	Атказанган пропагандачы
4.70.	Халық артисты
4.71.	Атказанган артист
4.72.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.73.	Халық рәссамы
4.74.	Атказанган рәссам
4.75.	Халық язучысы
4.76.	Атказанган язучы
4.77.	Халық шагыйре
4.78.	Халық жырчысы
4.79.	Халық ақыны
4.80.	Атказанган журналист
4.81.	Атказанган мәдәният эшлеклесе
4.82.	Атказанган мәдәният-мәгариф әше хезмәткәре
4.83.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.84.	Атказанган архитектор
4.85.	Атказанган китапханәче
4.86.	Атказанган ковровщица
4.87.	Гамәли сәнгать мастеры
4.88.	Атказанган халық ижаты мастеры
4.89.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
4.90.	Атказанган фән эшлеклесе
4.91.	Атказанган геолог
4.92.	Атказанган геолог-разведчик
4.93.	Атказанган геология хезмәткәре
4.94.	Атказанган геология хезмәте хезмәткәре
4.95.	Атказанган геодезия һәм картография хезмәткәре
4.96.	Атказанган юрист
4.97.	Атказанган инженер
4.98.	Атказанган уйлап табучы
4.99.	Атказанган рационализатор
4.100.	Атказанган мастер
4.101.	Атказанган икътисадчы
4.102.	Атказанган бухгалтер
4.103.	Атказанган (эшләүче, эшче) яшьләр осталы
5.	Совет Социалистик Респубикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре
5.1.	Атказанган сәнәгать хезмәткәре
5.2.	Атказанган химик
5.3.	Атказанган машина төзүче
5.4.	Целлюлоза-кәгазь һәм агач эшкәрту сәнәгатенен атказанган хезмәткәре
5.5.	Атказанган урман сәнәгате хезмәткәре
5.6.	Атказанган медицина сәнәгате хезмәткәре
5.7.	Атказанган медицина хезмәткәре
5.8.	Атказанган авыл хужалығы хезмәткәре
5.9.	Атказанган агроном

5.10.	Атказанган кырчы
5.11.	Атказанган зоотехник
5.12.	Атказанган терлекче
5.13.	Атказанган жир төзүче
5.14.	Атказанган авыл хужалыгы механизаторы
5.15.	Атказанган механизатор
5.16.	Игенне машина белән урып-жыю осталасы
5.17.	Атказанган мелиоратор
5.18.	Атказанган ветеринария табибы
5.19.	Атказанган урманчы
5.20.	Атказанган транспорт хезмәткәре
5.21.	Атказанган шофер
5.22.	Атказанган машина йөртүчесе
5.23.	Атказанган элемтәче
5.24.	Атказанган элемтә хезмәткәре
5.25.	Атказанган төзүче
5.26.	Атказанган сәүдә һәм жәмәгать туклануы хезмәткәре
5.27.	Атказанган сәүдә хезмәткәре
5.28.	Атказанган халыкка көнкүреш хезмәт күрсәту хезмәткәре
5.29.	Атказанган көнкүреш хезмәте хезмәткәре
5.30.	Атказанган торак-коммуналь хужалык хезмәткәре
5.31.	Атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
5.32.	Атказанган табиб
5.33.	Атказанган провизор
5.34.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
5.35.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
5.36.	Атказанган мәктәп эшлеклесе
5.37.	Атказанган мәктәп уқытучысы
5.38.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү уқытучысы
5.39.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү мастеры
5.40.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
5.41.	Югары мәктәпнен атказанган хезмәткәре
5.42.	Халық артисты
5.43.	Атказанган артист
5.44.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
5.45.	Халық рәссамы
5.46.	Атказанган рәссам
5.47.	Халық язучысы
5.48.	Атказанган язучы
5.49.	Халық шагыйре
5.50.	Атказанган журналист
5.51.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
5.52.	Атказанган китапханәче
5.53.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
5.54.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
5.55.	Атказанган фән эшлеклесе
5.56.	Атказанган геолог
5.57.	Атказанган юрист
5.58.	Атказанган милиция хезмәткәре
5.59.	Атказанган техник
5.60.	Атказанган инженер
5.61.	Атказанган уйлап табучы

5.62.	Атказанган рационализатор
5.63.	Атказанган икътисадчы
5.64.	Атказанган бухгалтер
5.65.	Атказанган халық хужалығы хөзмәткәре
5.66.	Атказанган рационализатор һәм уйлап табучы

